

«ΣΟΥΤ! ΚΡΥΦΟΥ, ΚΡΥΦΟΥ!»

ΤΑ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΙΜΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΕΤΡΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ

ΓΕΡΩΝ ΕΠΑΙΤΗΣ

(*Ἡ σκηνή εἰς τὸς ἀγρούς.*)

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΠΕΤΡΟΣ, ΠΑΥΛΟΣ.

(*Ἀμφότεροι ἔχουσιν ἐπὶ τῶν νώτων τὸν σάκχον τῶν βιβλίων των.*)

ΠΕΤΡΟΣ. — Σούτ! κρύφου, κρύφου!

ΠΑΥΛΟΣ. — Διατί;

ΠΕΤΡΟΣ. — Σούτ! (*Δαμβάγει τὸν βραχιονά του καὶ τὸν σῆρει.*)

ΠΑΥΛΟΣ. — Μά...

ΠΕΤΡΟΣ. — Τί μά καὶ ξεμά! Σούτ!... (*Μετὰ μακρὰν σιγῆν.*) Τώρα 'μποροῦμεν νὰ ξετροπώσωμεν (*Ἐξέρχονται ἐκ τῆς κρύπτης των.*)

ΠΑΥΛΟΣ. — Μά τί εἶνε;

ΠΕΤΡΟΣ. — Ἐπερνοῦσεν ὁ θεὸς μου κάτω ἐκεῖ ἀπὸ τὸν δρόμον. ὦ! καὶ ἂν μας ἐπαιρνε τὸ μάτι του, ἀλλοίμονό μας. Θά μας ἐπαιρνε ἀπὸ ταῦτι καὶ θά μας ἐπήγαυε εἰς τὸ σχολεῖον!

ΠΑΥΛΟΣ, *θανυμάζων.* — Εἰς τὸ σχολεῖον!

Μά δὲν εἶπες ὅτι ὁ διδάσκαλος σοῦ εἶπε νὰ ἔλθωμεν σήμερα ἐδῶ εἰς τὸ περιβόλι του νὰ κάμωμε μᾶθημα καὶ νὰ μὴ πάμε εἰς τὸ σχολεῖον;

ΠΕΤΡΟΣ *ἀμνηστῶν.* — Ναί, ἀλλὰ σοῦ το εἶπα διὰ νὰ σε καταφέρω νὰ ἔλθης μαζί μου. Ἐγὼ πολλὰς φορές το ἔκαμα· δὲν εἰξέυρεις πόσον διασκεδάζω! Καὶ ἴσῃ ἴσα χάριν τῆς φιλίας μας ἠθέλησα νὰ σε πάρω μίαν ἡμέραν νὰ διασκεδάσῃς καὶ σύ...

ΠΑΥΛΟΣ *ἀγανακτῶν.* — Δὲν εἶσαι καλὸς φίλος, Πέτρε.

ΠΕΤΡΟΣ. — Μὴ στάσου νὰ ἰδῆς, στάσου νὰ σου εἰπῶ. Κύτταξε, Παυλάκη μου, τί καλά που εἶνε ἐδῶ, κύτταξε. Εἶνε καλλίτερον τὸ σχολεῖον τοῦτο. Ἄντι νὰ ἔχη τριγύρω τοίχους καὶ νὰ μὴ 'μπορῆς νὰ βλέπῃς τίποτε, ἔχει δένδρα καταπράσινα· ἄντι νὰ ἔχη θρανία ξύλινα καὶ σκληρά που δὲν 'μπορεῖς νὰ καθίσῃς καὶ εἶσαι ἀναγκασμένος νὰ καθίσῃς ἴσους σὰν τὸ Ι, ἔχει μαλακὰ χορταράκια, ὅπου 'μπορεῖς νὰ 'ξαπλωθῆς σὰν τὸ Χ ἀνα-

παυτικά αναπαυτικά' αντί να έχω 'ς τὸ κεφάλι σου μωρμουριάρη προτόσγυλον νά σε μαλώνη, ἔχεις τὸ νεράκι που τρέγει καὶ τὰ πουλάκια που κελαιδοῦν. 'Ε! τί λές; πῶς σου φαίνεται; δὲν εἶν' ὠραῖο;

ΠΑΥΛΟΣ, στενάζων. — Ὁραῖον ἀλλὰ πολὺ κακόν. Θέλω νά γυρίσω ὀπίσω.

ΠΕΤΡΟΣ. — Πήγαινε, κουτέ, ἀφ' οὗ δέ σου βαστᾷ. Πάρε αὐτὸ τὸ μονοπάτι, γύρισε δεξιά καὶ θά βγῆς ἴσα 'ς τὸ ἀληθινὸ σχολεῖο. Ὡς φαίνεται, σὺ διασκεδάεις ἐκεῖ.

ΠΑΥΛΟΣ. — Εἶνε χρέος μας νά πηγαίνωμεν εἰς τὸ σχολεῖον.

ΠΕΤΡΟΣ σκωπτικῶς. — Καλὰ λές. Τὸ λοιπὸν τράβα. (Δεικνύει διὰ τοῦ δικτύλου τὴν ὁδὸν πρὸς ἀριστερά.) Ἄπ' ἐκεῖ ('Ρίπτει ἐπὶ τῆς χλόης τὸν σακκὸν του, ἐξαπλώνεται κατὰ γῆς καὶ μένει ἀλίγην ὥραν ἔργον κλειστωδὲ τοῦ ἀσφαλμοῦ): Πῶς, Παῦλε, ἐδῶ εἶσαι ἰκόμη; Ἐκοιμήθηκα καὶ ἐξύπνησα καὶ ἰκόμη ἐδῶ εἶσαι; Δὲν ἔφυγες ἰκόμη;

ΠΑΥΛΟΣ. — Τώρα θά γύγω (Προχωρεῖ βήματα τινα πρὸς ἀριστερά καὶ ἐπειτα ἐπανέρχεται πρὸς τὸν Πέτρον). Σὺ θά μείνης;

ΠΕΤΡΟΣ. — Καὶ βέβαια. Ἐγὼ θέλω δίκαια πράγματα. Χθές ἡ Κυριακὴ ἐπέγχε χαμένη, διότι ἔβρεχε ὀλημέρα. Πρέπει λοιπὸν ν' ἀποζημιωθῶ. Ἡ βροχὴ μοῦ τὴν ἔφαγε τὴν Κυριακὴν, τρώγω λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὴν Δευτέραν. Αὐτὸ εἶνε ὅλο ὅλο. Ἐνόησες;

ΠΑΥΛΟΣ. — Ἀλήθεια, χθές ὀλημέρα ἔμεινε κανεὶς φυλακισμένος. (Στενάζει). Ἄς πάγω λοιπὸν... (Ἀπέρχεται καὶ πάλιν ἐπανέρχεται).

ΠΕΤΡΟΣ, ἐγείρων ὀλίγον τὴν κεφαλὴν καὶ παρατηρῶν. — Ἐδῶ εἰς ἰκόμη;

ΠΑΥΛΟΣ. — Ὁχι, ὄχι, πηγαίνω. (Προχωρεῖ ὀδο βήματα πρὸς ἀριστερά καὶ ἐπειτα ἴσταιται). Τί εὐμορφὰ που κελαιδοῦν τὰ πουλάκια!

ΠΕΤΡΟΣ. Καὶ βέβαια. Βλέπεις πόσον εἶνε εὐτυχισμένα! Ὁχι, σὰν καὶ μὰς ὀλημέρα κλεισοῦρα 'ς τὸ σχολεῖον.

ΠΑΥΛΟΣ. — Ἀλήθεια, εἶνε πολὺ εὐμορφὰ ἐδῶ.

ΠΕΤΡΟΣ. — Μείνε λοιπὸν.

ΠΑΥΛΟΣ. — Δὲν τολμῶ.

ΠΕΤΡΟΣ. — Τὸ λοιπὸν, τράβα!

ΠΑΥΛΟΣ. — Ἄν το μὲθ' ὁ πατέρας μου θά θυμώσῃ... Ὅταν σὺ φεύγεις ἀπὸ τὸ σχολεῖον δὲν τὸν μέλει τὸν δικό σου τὸν πατέρα;

ΠΕΤΡΟΣ. — Ἄμμέ; Ὅποτε τὸ στρήψω, μὲ τιμωρεῖ ἀλύπητα. Μὰ τί με μέλει; Φθάνει ὅπου διασκεδάζω. Πληρώνω τὴν ὥραν μου διασκεδασίον μὲ κίμπασες ξυλιές.

ΠΑΥΛΟΣ. — Ἐμὲ ὁ πατέρας μου δὲν με δέσνη ποτέ. Ἀλλὰ ὅταν τον δυσαρεστῶ, μοῦ λέγει κατὰ λόγια πειρακτικὰ καὶ πικρὰ. Ὁχι, πρέπει νά φύγω.

ΠΕΤΡΟΣ. — Βαρέθηκα νά σ' ἀκούω νά το λές τόσον ὥραν καὶ νά μὴ το καίμνης.

ΠΑΥΛΟΣ, περίλυπος. — Χαῖρε, Πετράκη μου.

ΠΕΤΡΟΣ, ἀνεγειρόμενος ὀρηκτικῶς καὶ λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ Παύλου. — Ἐλα, ὑπακριτῆ, καὶ μὴ μας κίμνης τὸν ἅγιον! Δὲν σου κίμνει καρδιά νά φύγῃς! Εἶσαι κουτῆς, καίμνε Παυλάκη! Ἄν ἦτον κανένα μεγάλο κακό, εἶχες δίκαιον νά μὴ θέλῃς νά το κίμνης; ἀλλὰ νά λείψῃς μίαν φορὰν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, δὲν καταλαβαίνω τί κακὸν εἶνε!... Ἐλα, μείνε καὶ θά σου δεῖξω τόσα εὐμορφα πράγματα.

ΠΑΥΛΟΣ περιέργως. — Εὐμορφα πράγματα;

ΠΕΤΡΟΣ. — Καὶ θά διασκεδάσωμε περιφήμα. Νὰ κῦτταξῇ (Ἐξαπλώνεται πάλιν ἐπὶ τῆς χλόης) κῦτταξῇ με πῶς θά κυλισθῶ ἐδῶ ἐπάνω 'ς τὰ χορταράκια. Ἐλα κυλίσου καὶ σὺ, καὶ νά ἰδῆς τί μαλακὸ ὅπου εἶνε τὸ κρεββατάκι μου, ἔλα σὲ προτκαλῶ νά ἔαπλωθῆς καὶ σὺ.

ΠΑΥΛΟΣ, (ἐξαπλώνεται καὶ αὐτὸς πλησίον τοῦ Πέτρον). — Ἀλήθεια, εὐμορφα εἶνε...

ΠΕΤΡΟΣ, ἐγειρόμενος. — Ἐλα τώρα νά παίξωμεν, νά διασκεδάσωμεν.

ΠΑΥΛΟΣ. — Πῶς;

ΠΕΤΡΟΣ. — Νά κυνηγήσωμε πουλιά.

ΠΑΥΛΟΣ ἐκπληκτος. — Καὶ πῶς θά τα κυνηγήσωμε;

ΠΕΤΡΟΣ. — Ἡ μὲ τὴν σφενδόνα ἢ μὲ τὸ λάστικο. Ἐξέχασα νά πάρω μαζί μου τὸ λάστικο. Κρίμα! Ἄς εἶνε ὅμως ἐπῆρα τὴν σφενδόνα μου (Ἐλάγει ἐκ τοῦ θυλακίου του τὴν σφενδόνην). Ἐλα νά σε μάθω νά πετᾷς πέτρες μὲ τὴν σφενδόνα (Λαμβάνει πέτραν καὶ τὴν προσαρμύζει εἰς τὴν σφενδόνην.) Κῦτταξε, νά ἔτσι δά τὴν πετοῦν.

ΠΑΥΛΟΣ. — Ὁχι, ὄχι, δὲν θέλω νά μάθω νά σκοτώω πουλάκια. Τὰ καίμνε τὰ πουλάκια!

ΠΕΤΡΟΣ. — Μωρὲ δὲν ἐντρέπεσαι νά ἔχῃς καρδιά λαγοῦ; Τί παιδί εἶσαι σὺ; οὔτε νά το στρήψῃς ἀπὸ τὸ σχολεῖο θέλεις οὔτε πουλιά νά

σκοτώῃς! Δὲν εἶσαι ἄξιος νά σε λένε Παῦλο, Παυλίνα πρέπει νά σε λένε... (Προσκυνῶν ἀπὸν σκωπτικῶς.) Καλημέρα σας, κυρία Παυλίνα!

ΠΑΥΛΟΣ. — Μ' ἔφερες ἐδῶ νά με περιπαίξῃς;

ΠΕΤΡΟΣ. — Μὴ θυμῶνῃς· ἐγὼ δὲν σ' το εἶπα διὰ νά σε περιπαίξω· μόνο θέλω, καίμνε, νά εἶσαι περισσότερον ἄνδρα, ἀλλὰ ἄς εἶνε, καὶ ὅπως εἶσαι τώρα σὲ ἀγαπῶ ἐγώ.

ΠΑΥΛΟΣ. — Καὶ ὅλη ὅλη ἡ διασκεδασίς ὅπου μοῦ ἔλεγες, εἶνε αὕτη δά; νά σκοτώῃς πουλάκια καὶ νά κυλίσαι 'ς τὰ χορταράκια.

ΠΕΤΡΟΣ. — Ἄ, μπᾶ! Ἐγὼ ἄλλην μίαν διασκεδασίον ἰκόμη αὕτη δά εἶνε που εἶνε! (Μωστηρωδῶς.) ἡ βεμουλα καταλαβαίνεις τί θά εἶπῃ βεμουλα;

ΠΑΥΛΟΣ. — Ὁχι!

ΠΕΤΡΟΣ. — Βεμουλα θά εἶπῃ: ὅταν πέφτῃς ἀπάνω σὲ ξένο πράγμα καὶ τὸ ρημάξῃς (Σιγά). Ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ περιβόλι, τὸ βλέπεις; Εὐκόλα κανεὶς ἔμπορῃ νά σκαρβαλώσῃ 'ς τὸν τοῖχο καὶ νά πηδήσῃ μέσα. Ἐχει κεράσια τραγανὰ καὶ γλυκὰ μέλι. Θέλεις νά...;

ΠΑΥΛΟΣ. — Μὰ τί μου λές, Πέτρε; Νὰ κλέψωμεν;

ΠΕΤΡΟΣ. — Νά κλέψωμεν! Τί κλέψαι καὶ μου φάλλεις; Μήπως θά πάρωμε χρήματα; Κεράσια θά κόψωμε. Αὐτὸ δὲν εἶνε κλεψιά.

ΠΑΥΛΟΣ. — Τὸ ἴδιο εἶνε, Πέτρε μου. Διότι ὁ ἰδιοκτῆτης θά δώσῃ τὰ κεράσια του καὶ θά πάρῃ χρήματα.

ΠΕΤΡΟΣ. — Εἶσαι κοροῖδο, Παυλάκη μου, δὲν νοιώθεις κουκαοῦτσι.

ΠΑΥΛΟΣ. — Νοιώθω ὅτι δὲν πρέπει νά κάμω βεμουλα, νά κλέπτω πράγμα. Ὅσοι διὰ κεράσια, ἔχω 'ς τὸ σάκκο μου καὶ διὰ τοὺς δύο μας (Ἀνοίγει τὸν σάκκον του καὶ ἐλάγει κεράσια πολλά). Νά, λάβε χωρὶς βεμουλα.

ΠΕΤΡΟΣ, τρώγων κεράσια. — Νόστιμα εἶνε, δὲν εἶνε ἀσχημα; ἀλλὰ δὲν εἶνε ὅπως ὅταν τὰ κόβῃς ἀπὸ τὸ δένδρον, καὶ τρέμῃ ἡ καρδιά σου μὴ τύχῃ καὶ σε ἰδῇ κανεὶς. Αὐτὸ εἶνε ἡ διασκεδασίς. Εἰ δε, ὅταν τὰ ἔχῃς ἔτοιμα ὅπως τώρα, δὲν ἔχουν ἐκείνην τὴν ναστιμάδα.

ΠΑΥΛΟΣ. — Ἐγὼ εὐχαριστοῦμαι νά τα τρώγω μὲ τὴν ἡσυχίαν μου χωρὶς νά τρέμω.

ΠΕΤΡΟΣ. — Διότι εἶσαι λαγός. Νά σου εἶπῶ, τὰ κεράσια σου μοῦ ἀνοίξαν τὴν ὀρεξίν. Τί λές, τρώμε;

ΠΑΥΛΟΣ. — Ὅπως θέλεις (Ἀμφότεροὶ ἐξάγουσι τὰ φαγητῶν καὶ τὸ ἀπλώνουσι ἐπὶ τῆς χλόης.)

ΠΕΤΡΟΣ. — Μωρὲ τείν' τοῦτα! Κἀθὼς βλέπω σὺ, Παῦλέ μου, εἶσαι καλοφγάς. Παξιμαδάκια, σοκολάτα, ἀφίνω πιά τὰ κεράσια που κατέβασα. Ἐγὼ ὁ καίμνεος ἔχω ψωμάκι μαῦρο καὶ ἓνα μῆλο· μὰ δὲν περάζει, «κοινὰ τὰ τῶν φίλων» δὲν το γράφομεν αὐτὸ κλλιγραφία 'ς τὸ σχολεῖον; Λοιπὸν κοινὰ τὰ φαγητὰ μας. Δὲν λέγω καλὰ;

ΠΑΥΛΟΣ. — Βέβαια, βέβια. Πάρε, πάρε.

ΠΕΤΡΟΣ, κοκκαλίων τὴν σοκολάταν. — Εἶνε τῆς βανίλλιας· μὰ, παιδάκι μου. Ξέρεις ὅτι σε κακομαθαίνουν;

ΠΑΥΛΟΣ. — Τὸ εἰζεύρω (Περίλυπος). Καὶ ὅσο συλλογίζομαι ὅτι δὲν ἐπῆγα εἰς τὸ σχολεῖον!...

ΠΕΤΡΟΣ. — Πάλιν τὰ ἴδια;

ΠΑΥΛΟΣ ἐτρομος. — Ἐνὰς ἄνθρωπος ἐκεῖ κάτω, τὸν βλέπεις;

ΠΕΤΡΟΣ, παρατηρῶν πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐδείξεν ὁ Παῦλος. — Αὐτὸς δὲν εἶνε ἀπὸ δῶ, μὴ φοβάσαι δὲν μας γνωρίζει.

ΠΑΥΛΟΣ. — Ἐχει 'ς τὸν ὤμῳ του ἓνα ταγάρι. Μοῦ φαίνεται σὺν ζητιάνος.

ΠΕΤΡΟΣ. — Κῦτταξε πῶς μας κῦττάζει; Θά το 'μυρίσθῃ, ὡς φαίνεται, τὸ τραπέζι μας.

ΠΑΥΛΟΣ. — Ἄς τὸν φωναξῶμεν νά του δώσω τὸ καίμνεος κατὶ τι.

ΠΕΤΡΟΣ. — Καὶ θαρρεῖς ὅτι θά σ' ἀφῆσω νά φανῆς σὺ μόνον ἐλεῆμων, καὶ νά δώσῃς τὸ ἄσπρον σου ψωμάκι διὰ νά οικονομῆσῃς τὸ δικό μου τὸ μαῦρο;

(Νεύει πρὸς τὸν ἐπισητὴν νά πλησιάσῃ)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΠΕΤΡΟΣ, ΠΑΥΛΟΣ, ΕΠΑΙΤΗΣ.

ΠΕΤΡΟΣ ἀποτόμως. — Ἐ! τοῦ λόγου σου, ἔλα δῶ!

ΠΑΥΛΟΣ ἠπίως. — Ἐλα, γεροπαπποῦ. Φαίνεσαι ὅτι ἐργεσαι ἀπὸ μακριά... Δὲν θά σου κακυφανῇ νά πάρῃς λίγο ψωμάκι.

ΕΠΑΙΤΗΣ. — Ὁχι, παιδιά μου. Ὁ Θεὸς νά σας ἔχῃ καλὰ (Κάθεται ἐπὶ τῆς χλόης. Τὰ δὲ παιδιά παραθέτουσι πρὸς αὐτὸν τὸ φαγητῶν καὶ τὸν βλέπουσι μετὰ χαρῆς τρώγοντα).

Καιρό είχα να φάγω ψωμάκι τόσο μαλακό. Είπτε καλά παιδάκια, καλά παιδάκια, ο Θεός να σας χαρίσει την ζωή, (Μετά τινα σιωπήν.) και πιστεύω θα είσθε φρόνιμα και επιμελή.

ΠΕΤΡΟΣ.—Χμ! χμ!

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Άκούτε τους γονείς σας...

ΠΑΥΛΟΣ ασθενώς.— Όχι πάντοτε.

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Πρέπει, παιδιά μου, να προσπαθήσετε να τους ακούτε. Να μη τους πικραίνετε, αν θέλετε να ζήσετε ευτυχισμένα... (Σπογγίζει τους οφθαλμούς του.)

ΠΑΥΛΟΣ, συγκεκριμένως.— Κλαίεις μήπως σε επίκραναν τα παιδιά σου;

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Παιδιά δεν είχα ποτέ μου, αλλά τους γονείς μου επίκρανα εγώ. Όταν έπρεπε να τους ακούω, εγώ ήμουν άπειθής. Άλλα τώρα πληρώνω ακριβά την άνοησίαν μου, και όταν βλέπω παιδάκια, τους λέγω: Παιδάκια μου, να είσθε φρόνιμα, και διά να τα παρακινήσω, τους διηγούμαι την ιστορίαν μου.

ΠΕΤΡΟΣ και ΠΑΥΛΟΣ ζωηρώς.— Ω! πέ μάς την, πέ μάς την.

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Είν' έντροπή μου να την λέγω; αλλά... ακουστέ την, παιδάκια μου: ο πατέρας μου ήτον γεωργός πλούσιος, και ήθελεν ο καιόμενος να με μάθη γράμματα και μου έλεγεν ότι πρέπει ο άνθρωπος να ξέρη γράμματα αν θέλη να γίνη καλός, αν ξέρη γράμματα γίνεται και καλός γεωργός. Μ' έστειλε λοιπόν εις τό σχολείον, αλλά ή άφεντεία μου δεν τα αγαπούσα τα γράμματα, και κάθε τόσο τό έστρεβα από τό σχολείον. (Τα δύο παιδιά βίπτουσιν ύπιόντων τους σάκκους των) Η μόνη μου χαρά ήτον να πιάνω φωλιές των πουλιών, να κυνηγώ πουλιά με την σφενδόνα με μεγάλη επιτηδειότητα. (Ο Πέτρος κρύπτει εις τό θυλάκιον την σφενδόνην του). Και τό χειρότερον εξελόγησα και άλλα παιδιά πιό ήσυχα από έμένα και τους έμάθαινα τον καχόν τον δρόμον. (Ο Πέτρος γείει κάτω την κεφαλήν τεταραγμένος.) Όσο επήγαινα και έγινόν μου άμελέστερος, έγύριζα έξω 'ς τό χωριό. Όταν γυρίζη κανείς χωρίς εργασία, του έρχεται όρεξις και να κλέψη, και του φαίνεται μάλιστα μεγάλη διασκεδασις ή βρεμούλα. (Ο Πέτρος έτι μάλιστα ταράσσεται.) Πόσες φορές με συνέλαβαν οι άγροφύλακες, αλλά εγώ γνώσι δεν έθαλα. Ο καιόμενος ο πατέρας μου, βλέποντας ότι άερα κωπανάζει, μ' έβγαλε από τό σχολείο και μ' έστρωσε 'ς τό δουλειά. Άλλα εγώ

μαθημένος να χαζεύω, δεν έκαμνα τίποτα... Μία ήμέρα είπα 'ς τον πατέρα μου ότι θέλω τέχνην. Μετά χαράς ήκουσε την άπόφασίν μου, και μ' έπήγε εις διαφόρους τεχνίτας: αλλά όλοι με έδιωξαν διότι ήθελαν να εργαζώμαι, και εγώ δεν ήμουν διά εργασία. Τέλος πάντων μετά πολλά άπεφάσισα να καταταχθώ στρατιώτης.

ΠΕΤΡΟΣ ζωηρώς.— Τί καλά που έκαμες! Στρατιώτης, όραϊόν έπάγγελμα!

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Δι' όσους θέλουν να εκτελούν τό καθήκόν των, δι' όσους ειζεύουν να υπακούουν. Άλλα εγώ δεν έπαιρνα απ' αυτά. Τό λοιπόν όλημέρα και τιμωρία και περιορισμός. Αι μά δεν υπέφερα πλέον αυτήν την ζωήν, και μίαν ήμέραν έλιποτάκτησα.

ΠΕΤΡΟΣ και ΠΑΥΛΟΣ.— Ω έλιποτάκτησες!

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Με συνέλαβαν όμως, και είδα και έπαθα ως να τελειώη ή θητεία μου, ούτε βαθμό επήρα, ούτε κανείς με είχε σε ύπόληψιν και έφυγα από τό σύνταγμά μου χωρίς να με λυπηθή κανείς.

ΠΑΥΛΟΣ.— Ουδέ ένας φίλος κών;

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Κανείς, ψυχή. Μόνον μερικοί κακοί στρατιώται, οι όποιοι με είχαν κακή χειρότερον από ό τι ήμουν. Όταν έγύρισα 'ς τό χωριό μου δεν τους εύρηκα τους γονείς μου ζωντανούς. Όστε επήρα εγώ τα κτήματά μας εις τά χέρια μου και τα... έπούλησα. Κατέβηκα εις την πόλιν και τα έκαμα όλα γυαλιά καρφιά. Ηθέλησα τότε να εργασθώ, αλλά ήμουν άσυνήθιστος και δεν ειμπορούσα να συνήθισω. Και κανείς δεν ήθέλησε να μου δώση δουλειά. Αν ειζευρα να διαβάσω και να γράφω, θα εύρισκα καμμίαν εργασίαν όλιγώτερον κοπιαστικήν αλλά δεν ειζευρα, διότι δεν ήθέλησα να ώφεληθώ ούτε από τό σύνταγμα ούτε από τό σχολείον...

ΠΑΥΛΟΣ.— Λοιπόν δεν ειμπορούσες να βγάζης τό ψωμί σου;

ΕΠΑΙΤΗΣ.— ... και κατήνησα ζητιάνος, τό χειρότερον έπάγγελμα του κόσμου.

ΠΕΤΡΟΣ.— Τό πιστεύω.

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Ο επαίτης, παιδιά μου, ούτε σπίτι έχει να πηγαίνη ύποτε θέλει, ούτε έχει να φάγη ύποτε πεινάση.

ΠΑΥΛΟΣ.— Τόν καιόμενον!

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Είνε εις τον κόσμον πολλοί καλοί άνθρωποι, αλλά υπάρχουν και άλλοι, οι όποιοι

λέγουν εις τον επαίτην: «Πήγαίνε δούλεψε, μοιράζομεν την τιμωρίαν; διότι εγώ δεν θα την γλυτώσω από τον πατέρα μου. Πολλές φορές του έκαμα παρόμοια κατορθώματα και θα με τιμωρήση άσπρη. Μά δεν πειράζει καλλίτερα να τιμωρηθώ τώρα παρά να ζητιανεύω άργότερα.

ΠΑΥΛΟΣ και ΠΕΤΡΟΣ.— Ώ!

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Και τό σκληρότερον είνε ότι το αξίζει. Άλλα τώρα πλέον δεν μου το λέγουν: ο άθλιος βίος μου με κατέβαλε παράκλιμα και έχω ρευματισμούς. Με βλέπουν ότι μόλις και μετά βίας ειμπορώ να σύρωμαι και με λυπούνται. Άλλα ή συνείδησίς μου όμως πάντοτε με τύπτει.

ΠΕΤΡΟΣ.— Τόν καιόμενον!

ΠΑΥΛΟΣ.— Είσαθε πολύ δυστυχής.

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Μάλιστα πολύ δυστυχής, αλλά κανείς δεν μου πταίει. (Έγείρεται).

ΠΑΥΛΟΣ.— Φεύγεις;

ΕΠΑΙΤΗΣ.— Ναι, παιδιά μου, έχω σήμερα να κάμω μακρινόν δρόμον. (Σοβαρώς). Ο Θεός, παιδιά μου, να σας το πληρώσει διά την έλεημοσύνην σας. Μου έδώσατε άρτον, θα σας δώσω και εγώ μίαν συμβουλήν. «Να το αγαπάτε, παιδιά μου, τό σχολείον.» (Απομακρύνεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΠΕΤΡΟΣ, ΠΑΥΛΟΣ.

ΠΑΥΛΟΣ.— Τόν ήκουσες;

ΠΕΤΡΟΣ άέντρος.— Ναι.

ΠΑΥΛΟΣ.— Πώς σου φαίνεται;

ΠΕΤΡΟΣ.— ... Έλα να πάμε 'ς τό σχολείο.

ΠΑΥΛΟΣ.— Θα πάμε πολύ άργά, είνε ή ώρα περασμένη...

ΠΕΤΡΟΣ.— Τό ζεύρω.

ΠΑΥΛΟΣ.— Θα φάμε τιμωρία.

ΠΕΤΡΟΣ ζωηρώς.— Όχι σύ: θα ειπω ότι εγώ σε παρέσυρα.

ΠΑΥΛΟΣ.— Όχι, δεν είνε δίκαιον. Εγώ ήθέλησα να σε ακολουθήσω: έννοή να μοιράσωμε την τιμωρίαν. (Μειδιών) Δεν έμάθαμεν εις τό σχολείον ότι ακονά τα των φίλων;

ΠΕΤΡΟΣ.— Άς είνε! Άφ' ού θέλεις την

ΝΑ ΤΟ ΑΓΑΠΑΤΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΠΕΤΡΟΣ.— Έμπρός! Έπειδή σύ πρώτων φοράν έφυγες από τό σχολείον, θα σε συγχωρήσουν. Εγώ όμως έχω είκοσι στρηφόνες, αλλά τώρα πλέον και διά τους δύο μας θα είνε ή τελευταία.

ΠΑΥΛΟΣ.— Ναι, ναι, ή τελευταία. Τα παθήματα του ζητιάνου, μαθήματα δικά μας.

(Παράφρασις.)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι ΦΕΡΜΠΟΣ

Η ΜΑΓΕΥΜΕΝΗ ΦΛΟΓΕΡΑ (ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Μίαν φοράν ἦτο ἓνα μικρὸ παιδάκι ὀρφανό. Οἱ γονεῖς του εἶγον ἀφήσῃ εἰς αὐτὸ κληρονομίαν ἓνα γαϊδουράκι, καὶ ἓνα σακκουλάκι ἀδειον, καὶ ἓνα γράμμα πρὸς τὸν βασιλέα. Ἐξεκίνησε λοιπὸν ἀπὸ τὸ χωριὸν του νὰ υπάγῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν νὰ δώσῃ τὸ γράμμα εἰς τὸν βασιλέα. Καθὼς ἐκάθητο ἐπάνω εἰς τὸ γαϊδουράκι του καὶ ἐπήγγαιεν ἤσυχα ἤσυχα, ἀπήντησε γέροντα ὁ ὅποιος ἔτρεμε ἀπὸ τὰ γηρατεῖα.

« Παιδάκι μου », τοῦ εἶπεν ὁ γέρον, μὲ βλέπεις πῶς τρέμω καὶ ἔχω πολὺν ὄρομον νὰ κάμω ἀκόμη, δὲν μου δίνεις τὸ γαϊδουράκι σου νὰ πάγῃ εἰς τὸ χωριὸν μου πρὶν νυκτωθῆ; — Μετὰ χαρᾶς, εἶπε τὸ παιδάκι, καὶ το ἔδωκε τὸ γαϊδουράκι του.

— Ὁ Θεός, παιδάκι μου, νὰ σε εὐλογήσῃ. Διὰ τὸ καλὸν ὅπου μου ἔκαμες λάβε αὐτὴν τὴν φλογέραν, καὶ ὅταν σου τύχῃ καὶ χρειασθῆς τίποτε παῖξέ την καὶ θὰ γίνεταί σοι τι θέλης.

Ἐπῆρε τὸ παιδάκι τὴν φλογέραν καὶ ἐξεκίνησε πάλιν, ἐκάθησε καὶ ὁ γέρον εἰς τὸ γαϊδουράκι καὶ ἔφυγε καὶ αὐτός.

Μετὰ μίαν ὥραν ἀπαντᾷ τὸ παιδάκι τρεῖς κλέπτας, ἐφοβήθη, ἀλλὰ εὐθὺς παίζει τὴν φλογέραν του καὶ ἀρχίζουν οἱ καλοὶ σου κλέπται ἓνα χορὸν, τὸ δὲ παιδάκι εὐρίσκει καιρὸν καὶ φεύγει.

Τὴν ἑσπέραν ἔφθασε εἰς ἓνα σταθμὸν ὅπου ἦτο τὸ ξενοδοχεῖον γεμάτον καὶ δὲν εἶχε τόπον νὰ καθίσῃ νὰ ἀναπαυθῆ καὶ νὰ φάγῃ. Τί λέγω νὰ φάγῃ; Μήπως δὲ εἶχε καὶ χρήματα; Δὲν εἶχε χρήματα, ἀλλὰ εἶχε ὅμως ἄλλο πράγμα πολυτιμότερον, τὴν φλογέραν του. Ἐμπρὸς λοιπὸν ἡ φλογέρα εἰς ἔργον. Παίζει, παίζει, καὶ ὅλοι ὅσοι ἦσαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἀφῆσαν τὰ φαγητὰ των καὶ ἔτρεξαν εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ ἤρχισαν νὰ χορεύουν. Μὰ τί χορὸν! Τόσον δὲ εὐχαριστήθησαν ὥστε ἔδωκαν ὅλοι εἰς τὸ παιδάκι ἀπὸ ὀλίγα λεπτὰ καὶ κατώρθωσε νὰ φάγῃ καὶ νὰ κοιμηθῆ τὴν νύκτα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ παιδάκι ἔφθασεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἐπῆγεν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν θυρωρὸν τὸ γράμμα. Ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν εἶχε καλὰ φορέματα, ὁ θυρωρὸς τοῦ εἶπε:

« Πήγαινε, παιδί μου, εἰς τὸ καλὸ, δὲν εἶνε ἡ δουλειά σου ἐδῶ εἰς τὸ παλάτι.

— Στάσου, κύρ θυρωρέ, νὰ σου δείξω ἐγὼ, εἶπε μέσα του τὸ παιδάκι.

Φέρει τὴν φλογέραν εἰς τὰ χεῖλη του, καὶ εὐθὺς ἀρχίζει ὁ θυρωρὸς τὸν χορὸν. Εὐρίσκει καιρὸν τὸ παιδάκι καὶ ἐμβαίνει εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἔρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θρόνου ὅπου ἐκάθητο ὁ βασιλεὺς μετὰ τοὺς συμβούλους του.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὕτε ὁ βασιλεὺς εἶχεν ὄρεξιν οὕτε οἱ σύμβουλοι καὶ δι' αὐτὸ ἐκάθητο σιωπηλοὶ καὶ ἔχασμῶντο.

Τὸ παιδάκι ἐγονάτισεν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, τοῦ ἔδωκε τὸ γράμμα καὶ εἶπε: « Μεγαλειότατε, σὰς ζητῶ τὴν ἀδειαν νὰ κάμω τοὺς συμβούλους Σου νὰ χορεύσουν.

— Ἄ! παιδάκι μου, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τὸ ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἄλλ' αὐτοὶ, παιδάκι μου, δὲν ἔχουν ὄρεξιν οὐδὲ νὰ γελάσουν κἄν, καὶ σύ μου λέγεις νὰ τοὺς κάμῃς νὰ χορεύσουν;

Ἀλλὰ πρὶν τελειώσῃ ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους του, ἤρχισαν οἱ σύμβουλοι νὰ χοροπηδοῦν. Ἦτο μία χαρὰ νὰ τοὺς ἐβλέπετε καθὼς μάλιστα ἦσαν καὶ γέροντες σεβάσμιοι καὶ σοβαροὶ. Ὁ ἦχος τῆς φλογέρας τοὺς ἔκαμεν εὐθύμους καὶ παιδρούς.

Ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασε τὴν δύναμιν τῆς φλογέρας καὶ ἐκράτησε τὸ παιδάκι πλεθρόν του, καὶ το διώρισεν αὐλικὸν ἀρχιμουσικόν.

Τὸ παραμυθάκι τοῦτο τί δηλοῖ;

Ὅτι ὅστις λυπεῖται καὶ βοηθεῖ τοὺς γέροντας ἔχει τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ προοδεύει εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

Η ΦΑΝΤΑΣΜΕΝΗ

Οἱ γονεῖς τῆς Εὐφροσύνης μετέβαινον τὸ θέρος εἰς τὴν Εὐβοίαν, ὅπου εἶχον ὠραῖαν ἐξοχικὴν ἑκπαυλίαν καὶ ὠραία κτήματα.

Ἄλλ' ἡ Εὐφροσύνη ἐν μέσῳ τῆς ἀνθηρᾶς καὶ χλοερᾶς ἐξοχῆς, ἐν μέσῳ τῆς ἀξιοθαυμάστου ἐκείνης καλλονῆς τῆς φύσεως δὲν κυχαιστεῖτο, διότι ἐπρωτίμῳ νὰ μένη μόνη, παρὰ νὰ παίξῃ μετὰ τὰ παιδία τοῦ ἐπιστάτου των Μαυροδήμου ὅπως οἱ ἀδελφοὶ τῆς καὶ αἱ ἀδελφαὶ τῆς.

Ἡ Εὐφροσύνη ἀπ' ὅτου ἐπῆγεν εἰς ἓν ἰδιωτικὸν Παρθενωγενεῖον, ὅπου ἦσαν κοράσια πλουσίων αἰκαγενηῶν, τὸ ἐπῆρεν ἐπάνω τῆς. Ἐγενέ φαντασμένη δὲν κατεδέχετο πλέον νὰ παίξῃ μετὰ τῶν κοριτσιῶν, φοροῦντα ἀπλᾶ καὶ ὄχι κομψὰ φορέματα, ἂν καὶ ἤξευρεν ὅτι ἡ συμπεριφορὰ τῆς αὐτῆς δυσπρόστοι τὴν μητέρα τῆς, ἡ ὁποία ἦτο καλὴ καὶ ἐπιεικὴς πρὸς ἄλλους καὶ δὲν ἐξέτιμα τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἐνδυμασίαν των, ἀλλ' ἀπὸ τὴν καρδίαν των.

Ἡ Εὐφροσύνη λοιπὸν δὲν κατεδέχετο νὰ παίξῃ μετὰ τῶν πρόστυχα παιδία τοῦ Μαυροδήμου.

Ἐξ ὅλων τῶν παιδίων τοῦ ἐπιστάτου ὁ Ἀντωνάκης ἐλυπεῖτο περισσότερο, βλέπων ὅτι ἡ Εὐφροσύνη ἔγινε τόσο φαντασμένη καὶ τὸν περιεφρόνει καὶ δὲν κατεδέχετο οὔτε νὰ τὸν κυττάξῃ.

Ὅτε αὐτὸς τὸ πρῶτὸν τὴν ἐχαίρετα φιλοφρόνως, αὐτὴ δὲ ἐσῆκωνεν ὑπερηφάνως τοὺς ὤμους τῆς χωρὶς νὰ δώσῃ ἀπάντησιν εἰς τὸν χαιρετισμὸν του, ὁ Ἀντωνάκης ἐλυπεῖτο κατάκαρδα καὶ δάκρυα τῷ ἤρχοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Διατί δὲν ἔρχεσαι νὰ παίξῃς μετὰ τὸν Ἀντωνάκη, πού εἶνε τόσο καλὸ παιδί; τῆ ἔλεγον τὰ ἀδελφιά τῆς.

— Δὲν ἐνοῶ νὰ ἔχω σχέσεις μετὰ πρόστυχους, ἀπεκρίνετο ἡ φαντασμένη.

Καὶ ἔμανε μόνη ὅλην τὴν ἡμέραν, τὰ δὲ ἀδελφιά τῆς ἔλεγον:

— Ποῖος τῆς πταίει; ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τέτοιους περηφάνους καὶ διασκεδάζομεν, καὶ αὐτὴ στενοχωρεῖται.

Ἡμέραν τινὰ ἡ Εὐφροσύνη περιέμενε μερικὰς φίλας εἰς Χαλκίδας καὶ ἦτο εὐχαριστημένη διότι ἦταν ἀπὸ καλῆς οἰκογενείας μετὰ αὐτὰς ἠδύνατο νὰ παίξῃ ἐλευθέρως χωρὶς νὰ προσβληθῆ ἢ ἀξιοπρέπειά τῆς!

Διὰ νὰ τὰς ὑποδεχθῆ ὅπως ἔπρεπε, καὶ διὰ νὰ κίμῃ γαῖον, ἐφόρεσεν ἓν φόρεμα κόκκινον μετὰ μικρὰ πράσινα ἄνθη, καὶ ἓνα ψιχθίνον πέτασον μετὰ παπαρούνας.

Καὶ ἔτρεχε καὶ ἐπῆδα εἰς τοὺς ἄγρους κατευχαριστημένη, διότι ἦλθον αἱ φίλαι τῆς, καὶ ἐσυλλογίζετο τί ὠραία παιγνίδια θὰ παίξῃ, καὶ τί ὠραῖον γεῦμα εἶχε προετοιμάσῃ ἡ μήτηρ τῆς δι' αὐτάς. Ἠσθάνετο δὲ ὑπερηφάνειαν διότι ἐμελλε νὰ δειξῆ εἰς τὰς θυγατέρας τοῦ νομάρχου, τοῦ δημάρχου, τοῦ νομομηχανικοῦ καὶ ἄλλων εὐπόρων Χαλκιδέων τὴν ὠραῖαν ἑκπαυλίαν των καὶ τὸν λαμπρὸν κηπὸν των.

Ἀλλ' ἐν ᾧ κατέβαιναν ἓνα μικρὸν λόφον, βυθισμένη εἰς τὰς εὐχαρίστους ταύτας σκέψεις, εἶδεν ὅτι ἔτρεχε κατ' ἐπῆνω τῆς εἰς βοῦς τοὺς βοῦς ἐρεθίζει πολὺ, ὡς γνωστὸν, τὸ κόκκινον χρῶμα: ὁ δὲ βοῦς ἐκείνος, ἰδὼν τὸ ἐρυθρὸν φόρεμα τῆς Εὐφροσύνης, ἐφόρμησε κατ' αὐτῆς.

Ἡ Εὐφροσύνη καθὼς εἶδε τὸν τεράστιον βοῦν μετὰ τοὺς μεγάλους φτεβροὺς καὶ λάμποντας ὀφθαλμούς του καὶ τὰ κέρατά του τὰ ὄξια ὡς κοπτεραὶ μάχαιραι, κατελήφθη ὑπὸ τρόμου καὶ ἔτρεχεν, ἔτρεχεν, ἐν ᾧ ὁ βοῦς τὴν κατεδίωκε κατόπισ τῆς αἰφνης ἡ Εὐφροσύνη διέκρινε μακρὰν τὸν Ἀντωνάκη, καὶ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ δι' ὅλων τῶν δυνάμεων τῆς.

— Ἀντωνάκη, γλύτωσέ με, αὐτὸ τὸ βῆδι ἔγριψε καὶ θὰ με σκοτώσῃ.

Ὁ Ἀντωνάκης ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν ἂν ἔπρεπε νὰ σταματήσῃ τὸ ἐξηγριωμένον ἐκεῖνο ζῶον, ἐκθέτων εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν του, δι' ἓν φαντασμένον κοράσιον, τὸ ὅποιον κανεὶς δὲν ἤγάπα, ἀλλ' ἐσυλλογίσθη τὴν μητέρα τῆς Εὐφροσύνης, ἡ ὁποία

ήτο τόσον καλή, εσυλλογίσθη τὴν λύπην, τὴν ὁποίαν θὰ ἠσθάνετο ἡ ἐξαιρετικὴ ἐκείνη γυνή, ἂν ἐπάθαινε τίποτε ἢ κόρη της, καὶ ὤρμησε γενναίως πρὸ τοῦ βοῦς καὶ ἤρπασεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ κέρατα καὶ κατώρθωσε νὰ τον σταματήσει καὶ ἔσωσε τὴν ζωὴν τῆς Εὐφροσύνης· ἀλλὰ τὸ ἐν κέρατον τοῦ βοῦς ἐπλήγωσε τὸν βραχίονά του καὶ ὁ Ἀντωνάκης ἐτρεξεν αἱματωμένος εἰς τὴν ἔκτασιν διὰ νὰ ἐπιδέσῃ τὴν πληγὴν του.

Ἡ Εὐφροσύνη καθὼς ἐβίβη ἐκ τοῦ κινδύνου οὔτε ἐν «εὐχαριστοῖς» δὲν ἐσχέθη νὰ εἴπῃ εἰς τὸν σωτήρά της, ἀλλ' ἐτρεξε νὰ εὔρῃ τὰς φίλας της.

Ὅτε ἐπέστρεψε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, εὔρε τὴν μητέρα της κάμνουσαν ἐπίδεσμον διὰ τὸν βραχίονα τοῦ Ἀντωνάκη· τὸ δυστυχὲς παιδίον ἐπόνει πολὺ ἐκ τῆς πληγῆς του, ἀλλ' ἐν τούτοις κατ' οὐδένα τρόπον ἤθελε νὰ εἴπῃ πῶς εἶχε πληγωθῆ.

Αἱ φίλαι τῆς Εὐφροσύνης, αἵτινες ἦσαν εὐαίθητότεραι αὐτῆς, ἠσθάνθησαν πολὺ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν πληγὴν τοῦ μικροῦ γενναίου χωρικοῦ, τὸν ἠρώτων πῶς εἶχε πληγωθῆ καὶ προσεπάθουν νὰ τὸν παρηγορήσουν, ἀλλ' ὁ Ἀντωνάκης δὲν ἔλεγε τίποτε, ἔλεγε δὲ μόνον ὅτι ἐπεσε καὶ ἐκτύπησε· τότε ἡ Εὐφροσύνη, θαυμάσασα τὴν γενναϊότητα καὶ τὴν μεγαλοφυγίαν τοῦ παιδίου ἐκείνου, δὲν

ἠδυνάθη νὰ σιωπήσῃ μέχρι γέλους, ἀλλὰ διηγήθη τὰ πάντα, ἔπειτα δὲ πλησιάσασα εἰς τὸν Ἀντωνάκην:

— Σὺ εἶσαι καλὸς καὶ ἐγὼ κακή, εἶπεν· ἐγὼ ἐφάρμοην πρὸς σέ ὡς φαντασμένη καὶ σὺ μοῦ ἔσωσες τὴν ζωὴν μου· σοῦ ζητῶ συγγνώμην καὶ σὲ εὐχαριστῶ!

Ἐπειτα δὲ στραφεῖσα πρὸς τὴν μητέρα της τὴν παρεκάλεσε νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἀντωνάκη τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον ἐσκόπευε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν διὰ τὴν ἑορτὴν της.

Ἡ μήτηρ, τὰ ἀδελφία καὶ αἱ φίλαι τῆς Εὐφροσύνης ἐξεπλάγησαν, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστήθησαν διὰ τὴν μεταμελειάν της ἐκείνην καὶ τὴν εἰς τὸ καλὸν μεταβολὴν της, ὁ δὲ Ἀντωνάκης ἦτο εὐτυχῆς καὶ ἠσθάνετο εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν πληγὴν του, ἡ ὁποία κατέστησε καλὴν καλὴν πρὸς αὐτὸν τὴν Εὐφροσύνην.

Ἡ δὲ Εὐφροσύνη ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχε γίνῃ ὅπως διάλου διαφορετικῆ· ἐνόησεν ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν πρέπει κανένα νὰ περιφρονῶμεν, διότι πολλὰκις εἶνε ἐνδεγόμενον νὰ λήθωμεν τὴν ἀνάγκην ἐκείνων, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ὑπεθέτομεν ὅτι ἠδύναντο νὰ μᾶς φανῶσι χρήσιμοι.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΤΟ ΚΕΡΒΑΝΙΟΝ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 88.)

Ἡ ἐλπίς νὰ ἐξέλθωμεν μετ' ὀλίγον ἀπὸ τὸν πλεόντα τάφον μας ἐτριπλασίαζε τὰς δυνάμεις μας καὶ κατορθώσαμεν νὰ ρίψωμεν τὴν ἀγκυραν ἥτις ἀμέσως ἐστερεώθη ἐντὸς τοῦ πυθμένος. Ἦσαν τότε εἰς τὴν θέλασαν μικρὴν λέμβον ἥτις εὐρίσκετο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐκωπηλατήσαμεν πρὸς τὴν ξηρὰν.

Ἀφ' οὗ ἀνεπαύθημεν ἐπ' ὀλίγον εἰς τι πανδοχεῖον, ὅπως ἀναλάβωμεν ὀλίγον ἀπὸ τούτους κό-

πους καὶ συγχινήσεις, ἠρώτησα τὸν ξενοδόχον ἂν ἐγνώριζεν ἀνθρώπον τινα σοφὸν καὶ συνετὸν, δίδων εἰς αὐτὸν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐπεθύμουν νὰ τὸν συμβουλευθῶ διὰ πράγματα σχετιζόμενα μετὰ τὴν μαγείαν. Ὁ ξενοδόχος μετ' ἠνέση καὶ μετ' ὠδήγησεν εἰς ἀπόκεντρόν τινα δρόμον, εἰς οἰκίαν μικροῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ὁποίας ἐκρούσε τὴν θύραν λέγων πρὸς ἐμέ ὅτι δὲν εἶχα παρὰ νὰ ζητήσω τὸν σοφὸν Μούλει.

«Ἀναμφιβόλως, μοι εἶπεν ὁ σοφὸς Μούλει, ρίς αὐτὴν τὴν εὐτυχῆ ἰδέαν, ἐπιναλάμβανεν ἀδιαφορῶς ἤκουσε τὴν ἱστορίαν μου, οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, δὲν θὰ κατορθώνατε ποτὲ νὰ φθάσῃτε εἰς πλοίου ἐκείνου κρατοῦνται διὰ μαγείας εἰς τὴν ξηρὰν.» Ἦτο ἀκόμη ἐνωρὶς ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ παύση, ἐὰν τοὺς μεταφέρουν εἰς τὴν ξηρὰν, ἀλλὰ πλοῖον. Ὅλοι ὁμοῦ ἠρχίσσαμεν τὴν ἐργασίαν καὶ

«ΣΟΙ ΤΟ ΕΓΧΡΙΣΤΙΣΘ ΚΑΘΩΣ ΜΟΙ ΠΑΡΗΓΕΙΔΕΝ Ἡ ΜΗΤΕΡΑ ΣΟΥ» (Σελ. 109)

τοῦτο δὲν θὰ κατορθωθῆ παρὰ ἐν σκώσσουν καὶ μετ' ὀλίγον τέσσαρες ἐκ τῶν νεκρῶν εἶχον ἤδη τὰς σανίδας ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται.»

Ἦπεσθέην εἰς τὸν Μούλει νὰ τὸν ἀνταμείψω καλῶς ἐὰν μετ' ἐβόηθαι εἰς τὴν ἐργασίαν ἐκείνην. Συγκατένευσε καὶ διηυθύνθημεν πρὸς τὸ πλοῖον ἀκολουθεύμενοι ἀπὸ πέντε δούλους φέροντας πρίονα καὶ πελέκει. Καθ' ὅδον ὁ γέρον μῆγος ἐπήγει καθ' ὑπερβολὴν τὴν ἐμπνευσίν μας· νὰ περιτλιζώμεν εἰς τὰ ἱστία ρητὰ τοῦ Κορανίου: «Χωροὶ νεκροὶ εἶχον μεταφερθῆ εἰς τὴν ξηρὰν. Ἐπὶ

τοῦ πλοίου ἔμενον ἀκόμη μόνον εἰς, ἐκείνος ὅστις ἦτο καθηλωμένος εἰς τὸν ἱστόν· ἀλλ' εἰς μάτην ἐζητήσαμεν νὰ ἀποσπᾶσθαι ἀπὸ τοῦ ξύλου τὸ καρφίον τὸ ὁποῖον ἦτο διαπερασμένον εἰς τὸ κρανίον του· οὐδεμία προσπάθεια, οὐδὲν ἐργαλεῖον ἠδυνήθη νὰ τὸ μετακινήσῃ. Δὲν ἐγνώριζον πλέον εἰς ποῖον μέσον νὰ καταφύγῃ, ὅπως τουλάχιστον κόψῃ τὸν ἱστόν, ὅτε ὁ Μούλεϋ ἐσκέφθη ἕνα τρόπον. Διὰ τινος δούλου μετέκμησεν ἀγγεῖον πλήρες χρώματος, ἀπήγγειλεν ἐπάνω του μυστηριώδεις τινὰς λέξεις καὶ τὸ ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ.

Πάραυτα οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πτώματος περιεστράφησαν ἐντὸς τῆς κόγχης των, ἀνέπνευσε μετὰ δυνάμει καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ μετώπου του ἤρχισε νὰ τρέχῃ αἷμα, ἐνῶ τὸ καρφίον ἀπεσπᾶσθαι μόνον του ὃ δὲ πληγωμένος ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας ἐνὸς δούλου.

«Ποῖος με ἔφερον ἐδῶ;» εἶπε με ἐξησθενημένη φωνήν· ὁ Μούλεϋ με ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου του. «Ἄχ! εὐλογημένος νὰ ἦσαι, νῆ μου ζένε, ἐξηκολούθησε μετὰ προσπάθειας, με ἀπῆλαξας ἀπὸ μακρὸν μαρτύριον. Ἀπὸ πενήκοντα ἐτῶν, τὸ σῶμά μου περιεπλανᾶτο ἐπὶ τῶν κυμάτων εἰς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν τὸ νῆρες, καὶ κατὰ πᾶσαν νύκτα τὸ πνεῦμά μου ἦτο καταδικασμένον νὰ ἐπανέρχεται καὶ νὰ τὸ ζωογονῆ με φρικώδη ζωὴν. Ἀλλὰ τώρα τὸ χῶμα ἤγγισε τὸ μέτωπόν μου, καὶ ἐξιλωμένος δύναμαι νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸν πατέρα μου.»

Τὸν παρεκάλεσε τότε νὰ μας διηγηθῆ τίνι τρόπῳ εἶχε περιέλθῃ εἰς τὴν ἀξιοθρήνητον ἐκείνην κατάστασιν· μᾶς εἶπε δὲ τὰ ἑξῆς:

«Ἐπὶ πενήκοντα ἐτῶν ἤμην πανίσχυρος μεγίσταν καὶ κατόικον εἰς τὸ Ἀλγέριον. Εἶχον ἀρετὴν περιουσίαν ὡστε δὲν ἔκαμνα καμμίαν ἐργασίαν. Ἰθαύματος ὅμως ὑπὸ τῆς ἀπληστίας καὶ νομίζων ὅτι τοιοῦτοτρόπως θὰ μοι ἦτο εὐκολώτερον νὰ παραδοθῶ εἰς τὸν ἀτακτὸν βίον, ἐξώπλισα ἕν πλοῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἤρχισα νὰ ταξιδεύω. Διῆγον αὐτὸν τὸν βίον ἀπὸ τινος χρόνου, ὅταν ἡμέραν τινα, εἰς τὴν Ζάκυνθον, ἐδέχθην ἐπὶ τοῦ πλοίου μου ἕνα πτωχὸν δερβίσην ὅστις ἐπέστρεφεν ἀπὸ τῆν Μέκκαν. Οἱ σύντροφοί μου καὶ ἐγὼ εἴμαθα πολλὰ τραχεῖς ἀνθρώποι καὶ πολλὸ ὀλίγον ἐφροντίζαμεν διὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ δερβίτου. Πολλάκις μάλιστα ὑπῆρξε τὸ ἀντικαίμενον ἀσέμνων ἐμπαιγμῶν ἐκ μέρους μας, τοὺς ὁποίους ὑπέφερε μετὰ πραότητος, ἀρκούμενος μό-

νον νὰ μᾶς ἐπιπλήτῃ ἡσυχῶς. Ἠμέραν τινα κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχον πῆ ὑπερμέτρως, αὐτὸς δὲ με ἐπέπλητε διὰ τὴν ἀναξίαν διαγωγὴν μου, με κατέλαβε ἡ ὄργη καὶ ρίψας αὐτὸν κατὰ γῆς ἐβύβισα τὸ ἐγγεραϊδίον μου εἰς τὸν λαϊμόν του. Ἐκπνέων μᾶς κατηράσθη ὄλους καὶ μᾶς κατεδίκασεν ἐμὲ καὶ τὸ πλήρωμά μου, οὔτε νὰ ζῶμεν οὔτε νὰ ἀποθάνωμεν ἐνόσω ἢ κεφαλῆς μᾶς δὲν ἐκαλύπτετο ἀπὸ χῶμα. Ἐρρίψαμεν τὸν δυστυχῆ δερβίσην εἰς τὴν θάλασσαν γελῶντες διὰ τὰς ἀπειλάς του, αἵτινες ὅμως πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ ἡ νύξ ἐπραγματοποιήθησαν φρικωδῶς. Μέρος τοῦ πληρώματος, παρὰσυσθὲν ἀπὸ τὸν ὑποπλοίαρχον, ἐπανεστάθησαν ἐναντίον μου καὶ ἐπολεμήσαμεν μετὰ τὴν λύσαν ὡστε ὄλοι ὅσοι ἦσαν μετὰ μέρος μου ἐφονεύθησαν. Οἱ κακοῦργοι ἐκάρφωσαν καὶ ἐμὲ εἰς τὸν μεγάλον ἱστόν, αὐτοὶ δὲ δὲν ἐβράδυναν νὰ ὑποκύψουν εἰς τὰς βαρεῖας πληγὰς των καὶ μετ' ὀλίγον τὸ πλοῖόν μου μετεβλήθη εἰς μέγαν τάφον!

«Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκλείσθησαν, ἡ δὲ ἀναπνοή μου διεκόπη» ἐνόμισα ὅτι ἀπέθανα, δυστυχῶς ὅμως μόνον παροδικὴ νύκτα με εἶχε καταλάβῃ τὴν ἐπομένην νύκτα, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν καθ' ἣν ἐρρίψαμεν τὸν δερβίσην εἰς τὴν θάλασσαν, ἠγέρθησαν μετ' ἐμοῦ ὄλοι οἱ σύντροφοί μου. Ἡ ζωὴ μᾶς ἀπεδόθη διὰ τινος ὥρας ἀλλὰ χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἢ νὰ εἰπώμεν ἄλλο τι ἢ ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἐκάμαμεν καὶ εἶπομεν κατὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην νύκτα.

«Τὸ φοβερὸν αὐτὸ μαρτύριον διήρκεσε πενήκοντα ἔτη.

«Μὲ ἀγρίαν χαρὰν ἐρριπτόμεθα πλησίον εἰς τὰς καταγίδας, ἐπιζήντες ὅτι ἐπὶ τέλους τὰ στοιχεῖα θὰ ἦσαν ἰσχυρότερα ἀπὸ τὸ ἀνάθεμά τοῦ δερβίτου καὶ ὅτι θὰ συντριβόμεθα πιθανῶς ἐπὶ τινος σκοπέλου. Δυστυχῶς ὅμως ὁ θάνατος δὲν μᾶς εἰσῆκουε. Τώρα ὅμως ἀπῆλλαξην ἀπὸ τὸ μαρτύριον καὶ αἰσθάνομαι ὅτι ἡ ζωὴ μου ἐκρέει ὀλίγον κατ' ὀλίγον μαζί μετὰ τὸ αἷμά μου. Σὲ εὐχαριστῶ καὶ πάλιν, ἀγνωστε σωτῆρ μου!.. ἂν οἱ θεσάυροι δύνανται νὰ σὲ ἀνταμείψουν... λάβε τὸ πλοῖόν μου... σοὶ τὸ δίδω ὡς μικρὰν ἐνδειξὴν τῆς εὐγνωμοσύνης μου... Ὑγιαίνει!..»

Ταῦτα εἶπεν ὁ πλοίαρχος καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ στήθους ἐξέπνευσε.

Ἀφοῦ ἐπώλησα μετὰ μεγάλου κέρδους τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα εὐρίσκοντο ἐντὸς τοῦ πλοίου,

ἀντημεψα πλουσιοπαρόχος τὸν σοφὸν Μούλεϋ, ἐμίσθωσα ναυτάς καὶ ἀπέπλευσα διὰ τὴν πατρίδα μου.

Οἱ συμπατριῶταί μου ἐξεπλάγησαν ὑπερβολικὰ διὰ τὴν περιουσίαν τὴν ὁποίαν τὸσον ταχέως ἀπέκτασα καὶ παρέδόθησαν εἰς διαφόρους εἰκασίας χωρὶς νὰ μαντεύσωσι τὴν ἀληθειαν. Φαίνεται, ἔλεγον, ὅτι ἀνεκάλυψα τὴν περιήρημον κοιλάδα των ἀδαμάντων τοῦ διασῆμου ταξειδιώτου Σεβᾶχ. Τοὺς ἄφησα εἰς τὴν πλάνην των. ἔκτατε δὲ μόλις οἱ νέοι τῆς Βαλσόρας φθάσαν τὸ δέκατον ἔησαν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀναχωροῦν καὶ διατρέχουν τὸν κόσμον ὅπως ἀνακαλύψουν περιουσίαν ὁμοίαν μετὰ τὴν ἰδικήν μου. Ἄλλ' ὁ κόσμος εἶνε ἀπέραντος, ἡ θάλασσα βαθεῖα, καὶ οἱ θεσάυροι σπάνιοι. Δι' αὐτὸ πάντοτε λέγω εἰς τοὺς νέους συμπατριώτας μου, οἵτινες ἀναχωροῦν διὰ μακρινὰ ταξείδια, μετὰ τὴν καρδίαν καὶ τὴν κεφαλὴν πλήρεις ἀπὸ ἐπιθυμίας καὶ ἀνερροπωλήσεις: «Τέκνα μου, ἂν σὰς συμβῆ νὰ ἐπιτύχητε κενὸν καλὸν εὐρημα, ὠφελήθητε ἀπὸ αὐτὸ καὶ εὐχαριστήσατε τὸν Θεόν. Ἀλλὰ μᾶθετε ὅτι ἡ πολυτιμώτερος θεσάυρος εἶνε τὸ θάρρος καὶ ἡ ἐπιμονή. Με αὐτὰ ἀποκτᾶ τις ὄλους τοὺς ἄλλους.»

Αἱ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΑΪΤ

«Πῶ, πῶ, ἀνεφώνηεν ὁ Μούλεϋ, ὅταν ὁ Ἀχμετ ἐπεράτωσε τὴν διήγησίν του· ἂν καὶ ἡ ὑπόθεσις ἔλαβε καλὸν τέλος, ἐν τούτοις ἀκόμη φρίττω διὰ τὸ μαρτύριον τοῦ δυστυχῆς πλοίαρχου μετὰ ἐκεῖνο τὸ διαβολόκαρπον εἰς τὸ μέτωπον. Δὲν θέλω νὰ κοιμηθῶ ὕστερον ἀπὸ ὅσα ἤκουσα περὶ τοῦ κτηρμένου πλοίου, διότι θὰ τὸ ἐβλεπον εἰς τὸν ὕπνον μου. Τώρα, ἀγαπητὲ Ἀβδούλ, ἐξηκολούθησε στρεφόμενος πρὸς τὸν πέμπτον ἔμπορον, πρέπει νὰ πληρώσῃς καὶ σὺ τὸ χρέος σου ἀπόψε. Γνωρίζεις ὅτι αἴριον ἀποχωριζόμεθα ὄλοι· ἐμπρὸς λοιπόν, φίλε, σὲ ἀκούομεν, καὶ νὰ μας διηγηθῆς, ἂν εἶνε δυνατόν, κατὰ τὴν ζωὴν καὶ εὐθυμίαν, ὅπως ἐξελίψῃς ἀπὸ τῆν φαντασίαν μας τὴν ἀπαισίαν εἰκόνα τοῦ κατηραμένου πλοίου.

— Ὅχι προσπάθησα, εἶπεν ὁ Ἀβδούλ ἀποθέτων ἐπὶ τῶν γονάτων του τὸν μακρὸν σωλήνα τοῦ ναργιλέ του, καὶ, ἂν ἡ προσαχὴ σὰς δὲν ἐκουράσθη πολὺ, ἴσως αἰσθανθῆτε ἐνδιαφέρον μετὰ τὴν διήγησιν τῶν δοκιμασιῶν, τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν κατορθωμάτων τοῦ συμπατριώτου μας Σαῖτ, τοῦ

ὁποῖου τὸ ὄνομα καὶ ἡ ἱστορία, ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐκείνη, εἶνε ἀκόμη τόσον ἀγνωστὴ εἰς τὸ Βαγδάτιον.»

Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ περιήρημον καλίφου τοῦ Βαγδάτιου Χαροῦν-αλ-Ρασίτ, ἔζη εἰς τὴν Βαλσόραν ἀγαθὸς τις ἄθεωρος τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον Βενεζάρ, καὶ τὸν ὁποῖον ὄλοι θεώρουσαν ὡς πρότυπον εὐτυχίας καὶ φρονήσεως. Εἶχε τὴν περιουσίαν ὅση ἐχρεῖάζετο διὰ νὰ ζῇ ἐνέτως καὶ ἡσυχῶς χωρὶς νὰ κάμῃ καμμίαν ἐργασίαν ἢ ἐμπόριον, καὶ ὅταν ἡλικιωμένος πλέον, ἀπέκτεχεν υἱόν, ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ μεταβάλλῃ τὸν σινηθῆ βίον του.

«Διατί νὰ ἀρτίσω τώρα εἰς τὸ γῆρας μου νὰ ἐμπυρευθῶμαι καὶ νὰ κερδοσκοπῶ; εἶπεν εἰς τοὺς γειτόνάς του διὰ νὰ ἀφῆσω εἰς τὸν υἱόν μου Σαῖτ χιλίας λίρας περισσώτερον, ἂν αἱ ἐργασίαι ἐπιτύχουν, ἢ χιλίας ὀλιγώτερον, ἂν ἀποτύχουν; Διατί νὰ δοκιμάσω τὴν τύχην; Ὅπου δύο γορταῖον, καὶ ὁ τρίτος ἠμπορεῖ νὰ φάγῃ, λέγει ἡ παροιμία. Ἄς γινῆ καλὸς καὶ γενναῖος ὁ υἱός μου, αὐτὴ εἶνε τὸ σπουδαῖον, ὅσον δὲ διὰ περιουσίαν, θὰ ἔχῃ πάντοτε ἀρετὴν.» Αὐτὰ εἶπεν ὁ Βενεζάρ τῆς Βαλσόρας καὶ συνεμόρφωσε τὴν διαγωγὴν του μετὰ τοὺς λόγους τούτους. Ἄλλ' ἂν δὲν ἐνόμισεν ἀναγκασίον νὰ μάθῃ εἰς τὸν υἱὸν του οὔτε τέχνην οὔτε ἐπιχειρήματα, δὲν παρημέλησεν ὅμως νὰ σπουδάσῃ προσεκτικῶς μετ' αὐτοῦ, τὸ βιβλίον τῆς κατ' ἐξοχὴν σοφίας, τὸ θεῖον Κοράνιον. Καὶ ἐπειθὴ, κατὰ τὴν ἰδέαν του πλὴν τῆς ἐκπαιδείσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς γέροντας, οὐδὲν ἄλλο ἐστόλιζε τοὺς νέους περισσώτερον ἀπὸ ἰσχυροὺς βραχίονας καὶ ἀφοβὴν καρδίαν, ἐξήσκησε συγγράων τὸν Σαῖτ εἰς τὸ ἐπίπνον ἐπαγγέλμα τῶν δόλων. Οὗτος, χάρῃ εἰς τὴν ἀνδρικὴν αὐτῆν ἀνατροφὴν, ἀπέκτησε μετ' ὀλίγον μεταξὺ τῶν νέων τῆς Βαλσόρας τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἀνδρείου καὶ πραγματικῆς κενεῖας τῶν ομηλικῶν του ἢ καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἠδύνατο νὰ τὸν ὑπερβῆ εἰς τὸ καλύμμα, τὴν ἰππασίαν ἢ τὴν ζφασκίαν.

Ὅταν ἔγεινε δέκα ὀκτὼ ἐτῶν, ὁ πατὴρ του ἐθεώρησε καλὸν νὰ τὸν ἀποστείλῃ εἰς Μέκκαν, ὅπως ἐκπληρώσῃ καὶ τὰ θεοσκευτικὰ του καθήκοντα ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Προφήτου, ὅπως διατάσσει ἡ συνήθεια καὶ ὁ νόμος.

Ὁ Σαῖτ εἶχε περατώσῃ τὰς προσταγμάσας του, ἦτο δὲ εἰομος νὰ ἀπέλθῃ ὅταν ὁ πατὴρ του

τὸν ἐκάλεσε διὰ τελευταίαν φοράν καὶ τῷ εἶπε: «Τὴν παρελθούσαν διαγωγὴν σου ἐπήνεσα ὅσον ἤξιζε, τέκνον μου· σοὶ ἔδωκα διὰ τὸ μέλλον τὰς συμβουλὰς τὰς ὁποίας ἡ πείρα μοὶ ὑπηγάρευσε καὶ σοὶ ἐνεχειρίσθη τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸ ταξιδεῖόν σου χρήματα· ἐν τούτοις μένει ἀκόμη νὰ σοὶ κάμω μίαν ἀνακοίνωσιν, ὅχι πλέον ἐπ' ἐνότητι μου, ἀλλ' ἐπ' ὀνόματι τοῦ σεβαστοῦ ὀνόματος τῆς μητρός σου, ἡ ὁποία ἀπέθανε πρὸ δώδεκα ἡδὴ ἐτῶν, καὶ τὴν ὁποίαν οἱ ὀφθαλμοὶ σου πολὺ ὀλίγον ἐγνώρισαν.»

Ὁ Βενεζάρ ἐσπόγγισεν ἐν δάκρυον τὸ ὅπεσον ἀπὸ τῆς καρδίας του ἀνέβη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἐξηκολούθησεν ὡς ἐξίς: «Τὴ κατ' ἐμὲ δὲν συμμερίζομαι διόλου τὰς ιδέας τοῦ λαοῦ περὶ μαγείας, καὶ δὲν πιστεύω οὐδαμῶς, καθὼς πολλοὶ ἄνθρωποι, ὅτι ὑπάρχουσι πνεύματα, νεράϊδες καὶ μάγοι, — ἡ ὅπως ἄλλως τὰς ὀνομάζουσι — τῶν ὁποίων οἱ ἐξορκισμοὶ δύνανται νὰ ἔχουν ἐπιρροὴν τινὰ ἐπὶ τοῦ πεπερασμένου ἢ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ μήτηρ σου, τούναντιον, ἐπίστευεν εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα ἐπιμόνως καθὼς εἰς τὸ Κοράνιον, καὶ μίαν ἡμέραν, ἀπῶ μὲ ὄρισεν νὰ μὴ ἀποκαλύψω εἰς κανένα, παρὰ εἰς τὸν υἱόν ὅστις θὰ ἐγεννᾶτο ἀπὸ αὐτῆν, τὸ μυστικὸν αὐτό, μοὶ ἐνεπιστεύθη ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ιδέα ἀπὸ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας, εὗρισκτο εἰς σχέσεις μετὰ μιάς νεράϊδας. Ἐκρίνα ἀνωφελὲς νὰ προσπαθῶ νὰ τὴν ἐξαγάγω ἀπὸ τὴν πλάνην καὶ ἠρέσθη νὰ μειδιάσω διὰ τὴν ἀπλότητά της. Καὶ ὅμως ὀφείλω νὰ ἠμολογήσω, ἀγαπητόν μου παιδίον, ὅτι ἡ γέννησίς σου συνωδύθη ἀπὸ μερικὰ φαινόμενα τὰ ὁποία ἐξέπληξαν καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον. Βροχὴ καὶ βρονταὶ ἐξηκολούθησαν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁ δὲ οὐρανὸς ἦτο τὸσῶ σκοτεινὸς ὥστε δὲν ἠδύνατο κανεὶς νὰ ἀναγνώσῃ χωρὶς φῶς.

Περὶ τὴν τετάρτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν, μοὶ ἀνήγγειλαν ὅτι ἐγεννήθη υἱὸς Ἐτρεζα ἀμέσως εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός σου, ἀλλ' αἱ ὑπηρέτριάς της μοὶ ἠμπόδισαν τὴν εἰσοδὸν λέγουσαι ὅτι κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσελθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καὶ ὅτι ἡ κυρία των εἶχε καὶ αὐτὰς τὰς ιδίας ἀποπέμφῃ ὄλας μετὰ τὴν διαταγὴν νὰ τὴν ἀφήσουν μόνην καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψουν εἰς κανένα νὰ εἰσελθῇ. Χωρὶς νὰ προσέξω εἰς τοὺς λόγους των ἐτύπησα ἐπανειλημμένως, ἐκάλεσα, εἶπα τὸ ὄνομά μου, ἀλλ' εἰς μάτην ἡ θύρα ἔμεινε κλειστή.

Ἐνῶ ἀνέμενα εἰς τὸν προθάλαμον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑπηρετριῶν, ὁ οὐρανὸς ἐκαθαρίσθη αἴφνης μετὰ ταχύτητος τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνθυμούμαι νὰ εἶδα· ἀλλ' ὁ τι μὲ ἐξέπληξεν ἰδίως ἦτο ὅτι ἐνῶ ἄνωθεν τῆς ἀγαπητῆς μας Βαλσόρας ὁ οὐρανὸς ἦτο καθαρῶτατος, περὶ ἐξηκολούθησεν νὰ συγκρούωνται ὑποκόπως σκοτεινὰ νέφη ἐκ τῶν ὁποίων ἀδικαίως ἐξήρχοντο δυνατὰ ἀστραπαὶ. Ἡμῶν ἀκόμη προσηλωμένοι εἰς τὸ πρᾶξιον ἐκεῖνο θέαμα, ὅτε ἡ θύρα τῆς μητρός σου ἦνοιξε. Ἀνυπόμονος νὰ ἴδω καὶ εὐλογήσω τὸ πρωτότοκον τέκνον μου, ὤρμησα πάραυτα εἰς τὸ δωμάτιον, ἀλλὰ μόλις διήλθον τὸ κατώφλιον, ἠσθάνθη τῶν δυνατῶν ὁσμῶν ῥόδων ὥστε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἔμεινα ζαλισμένος. Χωρὶς τὸ παράπαν νὰ φρίνηται ἐνοχλουμένη ἀπὸ τὴν μεθυστικὴν ἐκείνην ἀτμοσφαῖραν, ἡ μήτηρ σου ἔσπευσε τότε νὰ σὲ ἐγείρῃ εἰς τοὺς βραχίονάς της καὶ σὲ ἀπέθεσεν εἰς τὰς χεῖράς μου θεικνύουσα εἰς ἐμὲ μικρὰν ἀργυρὰν σφουρίκτραν ἧτις ἐκρέματο εἰς τὸν λαιμόν σου μὲ μακρὰν χρυτὴν ἄλυσσον, λεπτὴν ὡς μετξωτὸν νῆμα.

« Ἡ κκλή νεράϊδα, περὶ τῆς ὁποίας σοὶ ὁμίλησα μίαν ἡμέραν, ἦλθεν ἐδῶ, μοὶ εἶπεν ἡ μήτηρ σου, καὶ αὐτὴ ἔλαυε τὸ δῶρον αὐτὸ εἰς τὸν μικρὸν υἱόν σου.»

« — Μήπως ἡ ἴδια νεράϊδα, ἀπεκρίθη εἰς τὴν μητέρα σου γελῶν, ἐφώτισεν ἐξαφνα τὸν οὐρανόν, καὶ ἐσκόρπισεν ἐδῶ μέσα τὴν ὁσμὴν αὐτῆν ῥόδων; Ἄλλ' ἀφοῦ εἶνε τὸσῶ πανίσχυρος, ἠδύνατο νομίζω, προσέθηκα ἐμπαικτικῶς, νὰ ἠχαρίσῃ εἰς τὸν Σαῖτ μας κάτι τι καλλίτερον ἀπὸ τὴν σφουρίκτραν αὐτὴν.»

« Ἡ μήτηρ σου μοὶ ἔκλεισε τὸ στόμα μετὰ τὴν χεῖρά της ἐξορκίζουσα με νὰ μὴ ἀστετεύωμαι μετὰ αὐτὰ τὰ πράγματα. «Σιώπα, μοὶ εἶπε· αἱ νεράϊδες εἶνε πολὺ εὐερέθιστοι, ὀργίζονται εὐκολὰ, καὶ δύνανται εἰς τὴν στιγμὴν νὰ μεταβάλλουν τὴν εὐνοίαν των εἰς δυσμένειαν.»

« Δὲν ἐπέμεινα ἐκ φόβου μήπως τὴν στενοχωρήσω, καὶ μάλιστα δὲν ἐγενεὶ πλέον λόγος μετὰξὺ μας διὰ τὸ παράδοξον αὐτὸ ἐπεισόδιον, παρὰ μετὰ ἕξ ἔτη, ὅτε ἡ ἀτυχῆς Ζεμέρα, ἂν καὶ νῆα ἀκόμη, ἠσθάνθη ὅτι τὸ τέλος τῆς ἐπιλησίου. Μοὶ ἐνεπιστεύθη τότε τὴν μικρὰν ἀργυρὰν σφουρίκτραν καὶ μὲ ἐπεφόρτισε νὰ σοὶ τὴν ἐγχειρίσω ὅταν θὰ ἐγίνεσο εἴκοσι ἐτῶν, διότι δὲν ἠθέλε νὰ σὲ ἀφήσω πρὸ τῆς ἡλικίας αὐτῆς. Μετ' ὀλίγον ἀπέθανε.

Καὶ τὰρα, τέκνον μου, ἰδοὺ τὸ δῶρον σου ἐξηκολούθησεν ὁ Βενεζάρ, ἐξάγων τὸ κειμήλιον ἐκ τινος μικρᾶς θήκης, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, σοὶ τὸ ἐγχειρίσω καθὼς μοὶ παρήγγειλεν ἡ μήτηρ σου, καὶ ἂν σοὶ τὸ δίδω πρὸ τῆς ὀρισθείσης ἐποχῆς, τὸ πράττω διότι πρόκειται νὰ ἀναχωρήσῃς, εἶνε δὲ πιθανόν — εἶμαι γέρον τέκνον μου! — πρὶν ἢ ἐπανέλθῃς νὰ εἶμαι ἤδη πλεονάζων τῶν προγόνων μου. Δὲν βλέπω ἄλλως τε κανένα σοβαρὸν λόγον νὰ μείνῃς ἀκόμη ἐπὶ δύο ἔτη ἐδῶ, ὅπως ἐπεθύμει ἡ πρόνοια τῆς μητρός σου. Εἶσαι καλὸς καὶ φρόνιμος νέος, μεταχειρίζεσαι τὰ ὄπλα μὲ τόσην δύναμιν ὅσον οὐδὲ νέος εἰκοσιπενταετής· δύναμαι λοιπὸν νὰ σὲ χειραφετήσω ἀπὸ τὸρα ὡς ἐὰν ἦσο ἤδη εἴκοσι ἐτῶν. Πήγαινε λοιπόν, τέκνον μου, καὶ εἶθε ἡ εὐχὴ μου νὰ σὲ συνοδεύῃ! εἴτε δὲ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ, εἴτε ἐν τῇ δυστυχίᾳ — ἀπὸ τῆν ὁποίαν ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ — ἐνθυμῶ ἐνίοτε τὴν γέροντα πατέρα σου.»

Αὐτοὶ ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ Βενεζάρ τῆς Βαλσόρας προτέμνοντος τὸν υἱόν του. Οὗτος δὲ ἀφοῦ ἐφίλησε τὴν λευκὴν κόμην τοῦ γέροντος, ἀπεμακρύθη ζωηρῶς συγκεκινημένος. Ἐπέραςεν εἰς τὸν λαιμόν του τὴν χρυτὴν ἄλυσσον τῆς νεράϊδας καὶ ἔχουσεν εἰς τὴν ζώνην του τὴν μικρὰν σφουρίκτραν. Ὁ ἵππος του ἦτο ἐτοιμὸς. ἐπὶ τῆς δὲ ἐλαφρῶς ἐπ' αὐτοῦ καὶ διτυβύνη πρὸς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον εἶχεν ὀρισθῆ διὰ τὴν συνάθροισιν τοῦ

κερβανίου. Μετ' ὀλίγον, ὀγδοήκοντα περίπου κερβανίου καὶ πλέον τῶν ἑκατὸν ἵππων ἦσαν συνθροισμένοι· τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως ἐδόθη καὶ μετὰ μίαν ὥραν ὁ Σαῖτ εἶχεν ἀφήσῃ ὀπισθὲν τοὺς τὰς πύλας τῆς Βαλσόρας, τὴν ὁποίαν δὲν ἐμελλε νὰ ἐπανίδῃ παρὰ μετὰ πολλὰ ἔτη.

Τὰ θέλητρα καὶ τὸ νεοφανὲς τοῦ ταξιδίου, τὰ ἐπεισόδια τῆς ὁδοπορίας καὶ μὲν ἄλλα ἀγνωστά ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα πρῶτην ἡδὴ φοράν παρουσιάζοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀπερόφησαν ὀλόκληρον τὴν προσοχὴν του κατὰ τὰς πρῶτας ἡμέρας. Ἄλλ' ὅταν ἐπλησίασαν εἰς τὴν ἐρημὴν ἡ δὲ χώρα κατέστη μᾶλλον γομνὴ καὶ ὀρίζων εὐρύτερος, ὁ Σαῖτ ἤρχισε νὰ σκέπτηται διάσφουρα πράγματα καὶ ἰδίως τὴν παράδοξον ἐκμυστήρευσιν τὴν ὁποίαν τῷ ἔκαμιν ὁ πατήρ του ὅταν ἀνεχώρει.

Ἐξήγαγεν ἐκ τῆς ζώνης του τὴν μικρὰν σφουρίκτραν, τὴν ἐξήτασε περιέργως πανταχόθεν καὶ τέλος τὴν ἔφερεν εἰς τὸ στόμα του διὰ νὰ τὴν δοκιμάσῃ· ἀλλ' οὐδεὶς ἦχος ἐξῆλθεν. Εἰς μάτην ὁ Σαῖτ ἐφύσα μὲ ὄλας του τὰς δυνάμεις, ἡ σφουρίκτρα διέμενεν ἄφωνος. «Ἰδοὺ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ἐν ἄχρηστον πρᾶγμα,» καὶ θέσας αὐτὴν ἐκ νέου εἰς τὴν ζώνην του, ἐδόθη εἰς ἄλλας σκέψεις.

(Ἔπειτα συνέχεια)

ΡΑΦ.

(Κατὰ τὸν Γερμανὸν ΧΛΟΥΦ)

ΜΕΤΑ ΜΙΑΝ ΩΡΑΝ Ο ΣΑΙΤ ΕΙΧΕΝ ΑΦΗΣΗ ΟΠΙΣΘΕΝ ΤΟΥ ΤΑΣ ΠΥΛΑΣ ΤΗΣ ΒΑΛΣΟΡΑΣ

ΕΞΩ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΥ

Εἰς τινὰ μικρὰν συνοικίαν τῶν Ἀθηνῶν παρεῖτα πρό τινῶν μνηῶν μεγάλη κίνησις· καὶ πραγματικῶς ἐγένεον ἐν ἐπίσημον γεγονόσι· εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ἤνοιξεν ἐν Ζαχαροπλαστείον. Ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι διήρχαντο πρό αὐτοῦ καὶ τὸ παρετήρουν, ἀλλὰ πρό πάντων οἱ μικροὶ καὶ πῶς νὰ μὴ τὸ θαυμάζον τὸ Ζαχαροπλαστείον ἐκεῖνο; εἶχε ὠραίας μούστρας ποῦ ἔλαμπαν, εἶχε καθρέπτας, ἀλλὰ τὸ ὠραιότερον πρᾶγμα τὸ ποῖον εἶχε ἦσαν τὰ γλυκὰ του.

Γλυκίσματα εἰδῶν εἰδῶν, τούρτες, μπακλαδάδες, καταψίφα, γαλατομπούρεκα, κόκ, ποστεις, κορνέ, καὶ τόσα ἄλλα, τὰ ὅποια ὅλα ἐνόμιζες, ὅτι ἐφώναζον τοὺς μικροὺς διαβάτας: ἐλάτε, πάρτε μας, ἐλάτε φάγετέ μας!

Ὁ Ζαχαροπλάστης πρόθυμος καὶ καθρὺς ἐστέκετο εἰς τὸν μπάγκον περιμένων πελάτας.

Πελάται ἦσαν ἄριστοι ἔξω τοῦ Ζαχαροπλαστείου. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦτο καὶ ἐν κοριτσάκι πτωχικὰ ἐνδεδυμένον τοῦ ὁποίου οἰόφθαλμοὶ ἦσαν προσηλωμένοι ἐπὶ τῶν γλυκισμάτων· τὸ βλέμμα του εἰδείκνυε πολλὴν ἐπιθυμίαν νὰ εἶχε ἐν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν λύπην διότι δὲν εἶχε λεπτὰ ν' ἀγοράσῃ.

Ἐξω τοῦ Ζαχαροπλαστείου ἦσαν ἐπίσης μετὰ τῆς μητρὸς των καὶ ὁ Περικλῆς καὶ ἡ Ἐλένη τὰ τέκνα ἐνὸς πλουσίου δικηγόρου· ἀλλ' αὐτὰ εἶχον ἀγοράσῃ Ζαχαρωτὰ καὶ τὰ ἀπεμύζων μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν.

Ὁ Ζαχαροπλάστης διὰ νὰ ἐλκύσῃ ἀγοραστὰς ἐκ τῶν πτωχῶν παιδιῶν, τὰ ὅποια παρετήρουν ἔξωθεν τοῦ θαλάμου, ἤρχισε νὰ φωνάζῃ·

— Δέκα λεπτὰ τὰ παστίτσια, φρέσκα φρέσκα καὶ ζεστά!

Τὸ πτωχὸν κοράσιον ἤπλωσε τὴν χεῖρά του ὡς νὰ ἤθελε νὰ πάρῃ ἐν γλυκίσμα, ἀλλ' ἀμέσως κατεβίβασεν αὐτὴν διότι ἐνθυμήθη ὅτι δὲν εἶχε λεπτὰ, καὶ ἀνεστένεζε.

Ἡ Ἐλένη παρετήρησε τὸ κίνημα τῆς χειρὸς τοῦ πτωχοῦ κορασίου, ἤκουσε τὸν στεναγμὸν του καὶ εἶπεν εἰς τὴν μητέρα της.

— Μητέρα, ἀγόρασε ἓνα παστίτσιο αὐτοῦ τοῦ πτωχοῦ κοριτσιοῦ! πῶς βλέπει τὸ καιμένο!...

— Πῶς σὲ λέν, μικροῦλά μου; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ τῆς Ἐλένης.

— Σοφοῦλα, ἀπεκρίθη τὸ κοράσιον κοκκινίζον γλυκί·
— Θέλεις νὰ σοῦ ἀγοράσω ἐν ἀπ' αὐτὰ τὰ γλυκί;

Ἡ Σοφοῦλα ἔκαμε διὰ τῆς κεφαλῆς νεῦμα σημαίνον ναί!

— Νά, πάρε αὐτὴ τὴ δεκάρα καὶ ἀγόρασε ὅτι σ' ἀρέσῃ.

Ἡ Σοφοῦλα ἐσφύριξε εἰς τὴν χεῖρά της τὰ δέκα λεπτὰ ὡς νὰ ἦτο ἀλόκληρος θησαυρὸς, καὶ ἠτοιμάσθη νὰ τὴν δώσῃ εἰς τὸν Ζαχαροπλάστην διὰ ν' ἀπολαύσῃ τὸ πολυπόθητον γλυκίσμα, ἀλλὰ διὰ μιᾶς ἐστάθη· ἐσκέφθη ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν δὲν εἶχον ψωμί νὰ φάγουν, καὶ ὅτι ἀντὶ ἐνὸς γλυκίσματος ἠδύνατο ν' ἀγοράσῃ ψωμί διὰ τὴν μητέρα της καὶ τ' ἀδελφία της· ἀνεστένεζε καὶ πάλιν καὶ ἔβαλε τὴν δεκάραν εἰς τὸ θυλάκιόν της.

— Δὲν ἀγοράζεις γλυκίσμα; τὴν ἠρώτησεν ἡ Ἐλένη.

— Καλλίτερα ν' ἀγοράσω ψωμί διὰ τ' ἀδελφάκια μου, ἀπεκρίθη ἡ Σοφοῦλα.

— Καὶ εἶνε ἄνθρωποι εἰς τὸν κόσμον ποῦ δὲν ἔχουν νὰ φάγουν ψωμί; εἶπεν ἡ Ἐλένη μὲ ἀπαρίαν καὶ ἠσθάνθη ὡς νὰ τὴν ἐτυπτεν ἡ συνείδησις της διότι αὐτὴ ἐτρῶγε Ζαχαρωτὰ, ἐν ᾧ ἄλλοι ἐπεινῶν.

Ἡ μικρὰ κόρη ἔνευσε θλιβερὰ τὴν κεφαλὴν ὡς νὰ ἔλεγε·

— Ἀλλοίμονον, ναί! εἶνε εἰς τὸν κόσμον ἄνθρωποι ποῦ δὲν ἔχουν νὰ φάγουν ψωμί.

— Πάρε καὶ αὐτὰ τὰ Ζαχαρωτὰ, εἶπεν ἡ Ἐλένη, ἡ ὅποια δὲν ἠσθάνετο πλέον διαθέσιν νὰ τὰ φάγῃ.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Σοφοῦλα, καὶ ἐκπληκτικῶς διὰ τὴν τοιαύτην εὐτυχίαν ἀνεχώρησε κατεσπυσμένως.

— Τί ἔκαμες, εἶπεν ὁ Περικλῆς εἰς τὴν ἀδελφὴν του τὰ πιστεύεις ὅλα ὅσα σοῦ λέγουν; αὐτὸ τὸ κορίτσι σ' ἐγέλασε, σοῦ ἐπῆρε τὰ Ζαχαρωτὰ σου, ἐπῆρε καὶ τὰ λεπτὰ διὰ ν' ἀγοράσῃ ἄλλα αὔριον.

— Εἶσαι κακός, Περικλῆ· διότι λέγεις σὺ ψέματα νομίζεις ὅτι ὅλοι σοῦ ὁμοιάζουν· ἐλα ἐδῶ ἔρχεσθε νὰ πάμε κατόπιν ἀπὸ τὴν Σοφοῦλα νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάμῃ τὴν δεκάραν ποῦ τῆς ἔδωκεν ἡ μητέρα; Ἐλα μητέρα, σὲ παρακαλῶ.

Καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς της, ἡ ὅποια ἐλεγεν ὅτι ποτὲ δὲν ἐπίστευεν ὅτι ὑπάρχουν εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν ἤθελε νὰ δυσαρεστήσῃ τὴν κόρην της, καὶ παρηκολούθησαν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν πτωχὴν κόρην.

Ἡ Σοφοῦλα ἔτρεχεν εἰς τὴν μητέρα της καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν της εὐτυχίαν οὔτε ἔστρεφε νὰ ἴδῃ ὀπίσω της. Μόνον εἰς ἐν ἀρτοποιεῖον ἐσταματήσεν, ἀγόρασε δέκα λεπτῶν ψωμί, τὸ ἔβαλε κάτω ἀπὸ τὴν ποδιάν της καὶ πάλιν ἐξηκολούθησε τὸ ταχὺ βῆμά της ἕως ὅτου ἐφθασεν εἰς ἐν πτωχόσπιτον καὶ εἰσῆλθιν.

Καὶ ἡ Ἐλένη καὶ ὁ Περικλῆς μετὰ τῆς μητρὸς των ἐφθασαν πρό τῆς οἰκίας εἰς τὴν ὅποιαν εἶχεν εἰσελθῆ ἡ Σοφοῦλα καὶ ἐσταθήσαν πλησίον χαμηλοῦ καὶ στενοῦ τινος παραθύρου, τοιοῦτοτρόπως ὥστε νὰ δύνανται νὰ βλέπωσι τί συνέβαινεν ἐν τῇ πτωχῇ οἰκίᾳ ἀλλὰ χωρὶς νὰ φαίνονται.

Κατὰ πρότερον ἡ Σοφοῦλα ἐξέβαλεν ἐκ τῆς ποδιάς τὸ ψωμί καὶ τὸ ἔθηκεν ἐπὶ τῆς μικρᾶς τραπέζης, ἔπειτα τὰ Ζαχαρωτὰ, τὰ ὅποια ἐμοιράσθη μὲ τ' ἀδελφία της.

Τὰ παιδιά ἐξέβαλον κραυγὰς χαρᾶς.

— Πῶς ἠγόρασες αὐτὸ τὸ ψωμί, κόρη μου; εἶπεν ἡ μήτηρ τῆς Σοφοῦλας, κόπτουσα αὐτὸ διὰ νὰ τὸ μοιράσῃ εἰς τὰ παιδάκια της· ποῦ εὗρες λεπτὰ.

— Ἐνα καλὸ κορίτσι μοῦ ἔδωκε μιὰ δεκάρα καὶ αὐτὰ τὰ Ζαχαρωτὰ.

— Καὶ τῆς εἶπες κἄν ἓνα εὐχαριστῶ, ἠρώτησεν ἡ μήτηρ.

— Ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρὰ μου τὸ ἐλησμόνησα, ἀπεκρίθη ἡ Σοφοῦλα, ἀλλὰ ἤθ' ἔτρεξα ἀμέσως. Καὶ ἠτοιμάσθη νὰ ἐξέλθῃ.

— Τώρα πλέον δὲν ὠφελεῖ· δὲν θὰ εὗρες τὸ καλὸ κορίτσι· εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν ποῦ ἔστειλε σήμερον ἓνα ἄγγελον εἰς τὸν δρόμον σου.

Ἡ Σοφοῦλα τότε ἐγονάτισε πρό τοῦ εἰκονοστασίου καὶ εἶπε.

— Εὐχαριστῶ, Θεέ, ποῦ μᾶς ἐλυπήθης καὶ μᾶς ἔστειλες ψωμί· σὲ παρακαλῶ νὰ μᾶς ἐνθυμήσαι καὶ τὰς ἄλλας ἡμέρας ἕως ὅτου νὰ μεγαλώσωμεν καὶ νὰ εἰμποροῦμεν νὰ κερδίζωμεν τὸ ψωμί μας διὰ τὸν ἑαυτὸν μας καὶ διὰ τὴν μητέρα.

Ἡ Ἐλένη βλέπουσα τὴν δυστυχίαν ἐκείνην καὶ τὴν τόσων πτωχίαν καὶ ἀκούσασα τοὺς λόγους τῆς Σοφοῦλας ἠσθάνθη ἄκρως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Ὁ δὲ Περικλῆς ἦτο σὺννοος καὶ

ἐλεγεν ὅτι ποτὲ δὲν ἐπίστευεν ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον τόσον πτωχὰ καὶ δυστυχῆ πλάσματα. Τὴν ἐπαύριον ἡ Ἐλένη διελθούσα πρό τῆς πτωχικῆς οἰκίας τῆς Σοφοῦλας διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ παρθεναγωγεῖόν της, ἔρριψεν ἀπὸ τὸ παράθυρον δέκα λεπτὰ, τὰ ὅποια τῆς ἔδιδεν ἡ μήτηρ της διὰ ν' ἀγοράσῃ ὀπωρικά· τοῦτο ἔπραττε τακτικῶς καὶ τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας· τὰ δὲ πτωχὰ παιδιά εὗρισκοντα τὰ δέκα λεπτὰ ἔλεγον:

— Ὁ Θεὸς μᾶς ἐνθυμεῖται.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Περικλῆς ἔλαβε κατ' ἰδίαν τὴν Ἐλένην καὶ τῇ εἶπε μὲ σιγανὴν φωνήν.

— Ὁ πατέρας μοῦ ἔδωκε μιὰ δραχμὴ ἀσημένια· σὲ παρακαλῶ νὰ τὴν δώσης εἰς τὰ πτωχὰ παιδιά.

— Πῶς καὶ σὺ, Περικλῆ; εἶπεν ἐκπληκτικῶς ἡ Ἐλένη.

— Τί νὰ σοῦ εἰπῶ; Τὰ λυκοῦμαι πολὺ.

Ἡ Ἐλένη τὴν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν ἐφιλήσεν ἐξ ὅλης καρδίας.

— Τώρα σὲ ἀγαπῶ περισσότερον διότι ἐγένεις καλός, τῷ εἶπε.

Ἡ Ἐλένη ἦτο κατευχαριστημένη διότι ἀντὶ χαλκοῦ νομισματός τὴν ἡμέραν ἐκεῖν ἔμελλε νὰ βῆσθαι ἀργυροῦν.

Ἄλλ' ἡ Σοφοῦλα ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν παρεμνευε μὲ προσοχὴν διὰ ν' ἀνακαλύψῃ ποῖος ἐξετελεῖ τὸ ἔργον τῆς Θεῆς Προνοίας· εἶδε τὴν μικρὰν της εὐεργέτιδα, ἀλλὰ συγχρόνως εἶδε ἀντὶ τοῦ συνήθους νομισματός ἄλλο τι στίλβον· χωρὶς ν' ἀργοπορήσῃ, ἔλαβε τὸ νόμιμα ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἔτρεχε κατόπιν τῆς Ἐλένης φωνάζουσα·

— Ἐκαμες λάθος· δὲν εἶνε δεκάρα, εἶνε δραχμὴ· πάρε τὴν, ἔκαμες λάθος.

Ἡ Ἐλένη εἶπε τότε μειδιῶσα πρὸς τὸ τίμιον καὶ καλὸν κοράσιον:

— Κράτησε τὴν· σὰς τὴν δίδει ὁ ἀδελφός μου.

— Ὁ Θεὸς νὰ σὰς διδῇ ὅλους σὰς ὅ τι ἐπιθυμῆ ἡ καρδιά σας, ἀνεφώνησεν ἡ Σοφοῦλα ἐν ὀρμῇ εὐγνωμοσύνης φιλήσασα τὴν χεῖρα τῆς Ἐλένης.

Ποῖα χαρὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸ πτωχόσπιτον τῆς Σοφοῦλας!

Τὰ δύο κοράσια ἐγένεον φίλοι. Ἡ Ἐλένη ἐκολοῦθεῖ νὰ προσφέρῃ δῶρα εἰς τὴν πτωχὴν της φίλην, ἀλλὰ καὶ ἡ Σοφοῦλα ἀναβαίνει τοὺς ὑψηλοτέρους λόφους διὰ νὰ ἐκλεῖξῃ τὰ ὠραιότερα ἄνθη διὰ τὴν πλουσίαν φίλην της.

ΑΣΜΑΤΙΟΝ

"Γστερ' από τώσην ώρα
και μαθήματα καλά,
σπίτι μας τὰ πάγω τώρα
καιρός εἶνε—τρούμ-λά-λά!

Θά τῆς δώσω τὸ χεράκι
και ἐκείνη ζηλευτὸ
εἰς τὸ μέτωπο φιλάκι
θὰ μοῦ πάρη χαϊδευτὸ.

Μὲ λατρεύει ἡ μητέρα
και πολὺ τὴν ἀγαπῶ!
Καλημέρα, καλημέρα,
μὲ χαρὰν θὰ τῆς εἰπῶ.

Ναί, φιλάκι θὰ μοῦ πάρη
και ὅσοις δυὸ μας τοῦ σκορπιῶ
ζωή, δύναμι και χάρη
γιατ' ἀλήθεια μ' ἀγαπᾷ!

Θὰ σχολίσω, τί ώρα!..
Θὰ σχολάσω, τί καλά!..
ἀπόδ' ἔχω μάθη νέα
πρῶγματα πολλὰ -πολλά!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Κ. ΤΕΡΡΙΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

46. Συλλαβόγραφος.

"Ἐχω οὐρανὸν καὶ κεφαλὴν ώραία σφαιροῦσας
Κι' ὡς αὐλητρίδας φίλε μου καλά παιανίζουσας.
Τὸν πρῶτον ἀποτελεῖ μία φωνὴ βραχέα
Κι' εἶνε ἡ μέση μου μόλιπ τῆς μουσικῆς γλωσσεῖα.
Τὸ δ' ἔδωκεν μου χάριος βορρᾶ συγκύματα φωτίζει
Καὶ ὅταν βγῆ τὸν οὐρανὸν λαμπρῶς τὸν χρωματίζει.
Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Μουσικῆς τοῦ Κορίνθου.

47. Λεξιγράφος.

Ἐίμαι εἰς ἀρχαίος ἥρωις, ὅπως εἶμαι ἀν' μ' ἀρήσις.
Ἐίμαι δένδρον, ἔάν, φίλε, συλλαβὴ μιά μου στερήσις.
Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Μέλανος Ἀισῶ.

48. Δινηγμά.

"Ὅσον μεγάλον κι' ἀν' μὲ ἴδῃτε
Μικρὸν ἐν τούτοις θὰ μὲ εἰπῇτε.
Ἐστὴν ὑπὸ Γιορῆ, Κλ. Αισουίδου.

49. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν ἱσομένων γραμμάτων σχηματίσον ἀρχαίων γνο-
μιῶν ἐκ τεσσάρων λέξεων.

ΑΛΛΑ Ι ΚΚΚ Α Ν Ο Π ΤΤΤ ΩΩ

Ἐστὴν ὑπὸ Ἰωάννου Ἰακωβίδου.

50. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχαῖα γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτε-
λοῦσι τὸ ὄνομα πρωτεύουσας εὐρωπαϊκοῦ κράτους.

1. Οὐράνιον σῶμα; 2. Ζῆον; 3. Φιλία τῶν ἀρχαίων Ἑλ-
λήνων; 4. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου; 5. Ἀπαραίτητον διὰ τὴν
ὑπαρξίν τῶν ζῴων και τῶν φυτῶν; 6. Ἄνθος εὐώδες.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Θεόδωρου Περικίου.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

ΤΑ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ ΕΝ ΤΩ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜῶ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΠΡΩΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. Ἐγχειρόντες διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τῶν Δημο-
τικῶν Σχολείων. Λεπτά 55

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ. Ἐγχειρόντες διὰ τὴν δευτέραν, τρίτην και τετάρτην τάξιν
τῶν Δημοτικῶν Σχολείων. " 55

Κεντρικὴ ἀποθήκη τῶν ἀνω βιβλίων εἶνε ἐν τῷ γραφείῳ τῆς ΔΙΑΔΗΛΑΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ. Πωλοῦνται δὲ εἰς τοὺς κ. κ. Βιβλιοπώλας, Διδασκάλους και εἰς
πάντας ἐν γένει τοὺς ἀνταποκριτὰς ἡμῶν μὲ ἀνάλογον ἐκπτώσιν. Ἡ πώλησις γί-
νεται τοῖς μετρητοῖς.

Ἐκ τῆς Τυπογραφίας τῆς Βασ. Αὐλῆς Ν. Γ. Ἰγγλέση.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΙΚΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἦτο εἰς τοὺς Οὐρανοὺς μεταξύ τῶν ἄλλων και παρακλήσεων, και πάλιν καταβαίνοντας εἰς
ἀγγέλων μικρὸς τις ἀγγελος, ὅστις ποτὲ δὲν τὴν γῆν και κομίζοντας πλῆθος θείων χαρίτων.
εἶχε καταβῆ εἰς τὴν γῆν. Ἐξῆ χι-
λιάδας ἔτων χωρὶς ποτὲ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ
τοῦ Παραδείσου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τοὺς Οὐρανοὺς δὲν
ὑπάρχει οὔτε ἡμέρα οὔτε νύξ, οὔτε
χειμῶν οὔτε ἔαρ, οὔτε μεταβολὴ οἰα-
δήποτε, οὔτε νόσοι οὔτε θάνατος, ὁ
χρόνος δὲν δύναται νὰ μετρηθῇ ὅπως
ἔδω ἐν τῇ γῇ· αἱ δὲ χιλιάδες τῶν
ἔτων εἶχον φανῆ εἰς τὸν μικρὸν ἀγ-
γελον ὅσον μία ὥρα ἰδική μας.

Ἄν και ἦτο ηλικίας τόσων χι-
λιάδων ἔτων ὁ μικρὸς ἀγγελος ἦτο
τρυφερώτατος και δρασσερώτατος και
χαριέστατος ὅπως τὰ μικρὰ παιδία,
ἐκτὸς μόνον ὅτι τὰ μὲν παιδία ὅσον
και ἂν εἶνε εὐτυχῆ ἔχουσι πάντοτε
τὰς λύπας και τὰς οὐδυνας τῶν, ὁ δὲ
μικρὸς ἀγγελος οὐδέποτε οὔτε ἐκλαυ-
σεν οὔτε ἔπαθε τὸ πρᾶξιμικρὸν. Ἐ-
πειδὴ δὲ οὐδέποτε εἶχε καταβῆ εἰς
τὴν γῆν, δὲν εἰζαυρε τί ἐστὶ κλαυθ-
μὸς και οὐδὴν, διότι οὐδέποτε εἶδε
τινα κλαίοντα ἢ πένοντα.

Ἐὰν εἰδεινότε εἰς αὐτὸν δάκρυα
θὰ σας ἠρώτα τί πρᾶγμα εἶνε αὐτό,
και θὰ τα ἐξελάμβανεν ὡς ἀδάμν-
τας ἢ ὡς σταγόνας δρόσου. Ὅλον
τὸν βίον του διήλθεν ὁ μικρὸς ἀγγε-
λος δοξολογῶν τὸν Ποιητὴν και Δη-
μιουργόν του και λουόμενος εἰς φω-
τεινὰς ἀκτῖνας και εὐφραϊνόμενος ἐν
ἐκστάσει ἀπέριου ἀγάπης.

Ὁ Θεὸς εἶχε θέσῃ τὸν μικρὸν τοῦ-
τον ἀγγελον πολὺ ὑψηλᾶ, τόσον πλη-
σίον τοῦ θρόνου του, ὥστε ἐκ τῶν
κόλπων τοῦ ἀπροσπελάστου ἐκείνου φωτός,
ὀλίγας σχέσεις εἶχε μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν φυ-
λάκων τῆς ψυχῆς, τῶν οὐρανίων ταχυδρόμων,
τοὺς ὁποίους ἐβλεπεν ἀναβαίνοντας εἰς τοὺς
οὐρανοὺς και κομίζοντας πλῆθος προσευχῶν
ΕΤΟΣ 10" — ΤΕΥΧΟΣ 20"

« ΕΙΧΕΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΟΥ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ » (Σελ. 116)

Ὁ μακάριος οὗτος μικρὸς ἀγγελος εἶχε
πολλάκις καθ' ἑαυτὸν ὅποιοι ἄρα γε ἦσαν οἱ
κάτοικοι τοῦ μικροῦ ἐκείνου πλανήτου τὸν
ὅποτον διέκρινε ὑποκάτω αὐτοῦ ὡς μίαν τε-
λειαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπεράντου διαστήματος.

Ἐπλέγετο δὲ ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν γῆν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἠδούκησε νὰ ἐξαποστείλῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ. Ὅποια τις λοιπὸν ἦτο ἡ κατοικία τῶν ἀνθρώπων τούτων τῶν ὁποίων τὴν μορφήν δὲν ἐδίστασε νὰ λάβῃ ὁ Θεός;

Ὁ Θεὸς ὁ καρδιογνώστης ἐνόησε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ μικροῦ ἀγγέλου καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀδειαν νὰ καταβῆ εἰς τὴν γῆν, ἐπὶ τῷ ὄρει ὅμως ὅταν πάλιν ἀναβῆ νὰ κομίσῃ ὁ τι πολυτιμώτατον ἤθελεν εὖρη καὶ ἤθελε νομίση ἄξιον νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτόν.

Ὁ μικρὸς ἀγγελοῦ πλήρης εὐγνωμοσύνης καὶ χαρᾶς ἐδόξασε πρῶτον τὴν θείαν ἀγαθότητα ἥτις προέλαβε τὴν ἐπιθυμίαν του καὶ ἔπειτα κατέβη εἰς τὴν γῆν.

Ἡ ὄρα ἦτο καταλληλοτάτη, διότι ἦτο ἔαρ. Αἰθλῆθεν ὀλίγα νέφη τόσο ἀραιὰ ὥστε ἐφαίνοντο ὡς πτυχαὶ τῆς διαφανοῦς ἐσθῆτός του. Ἡ αὐγὴ ἐρρόδιζε τὸν οὐρανὸν καὶ διέλυε τὰς τελευταίας σκιάς τῆς νυκτός.

Ὁ μικρὸς ἀγγελοῦ ὠλίσιθην ἐπὶ μιᾷ ἡλιακῆς ἀκτίνος ῥοδοχρόου καὶ εἰσῆλθε μετ' αὐτῆς εἰς τινὰ κήπον. Εἰς τί μέρος τῆς γῆς ἦτο δὲν εἰζεύρω. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ πρῶτον ἦδη κατέβαινε εἰς τὴν γῆν, δὲν εἰζεύρε τὴν γεωγραφίαν, κατέβη δὲ τυχαίως.

Ἐντὸς τοῦ κήπου ἐκείνου σμῆνῃ μελισσῶν ἐβόμβων περὶ τῶν ἀνθέων ἐκ διαλειμμάτων ἐκάθηντο ἐπὶ τινος ἀνθους διὰ τὰ σπογγίωσι διὰ τῶν ποδῶν τὰς ὑγρὰς ἐκ τῆς δρόσου πτέρυγας των. Ὁ μικρὸς ἀγγελοῦ τὰς ἐβόηθησε σπογγίως τὴν βελουδίην ῥάχιν των ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ διὰ τοῦ ἀοράτου δακτύλου του.

Παρηκολούθει δὲ τὰς μελισσὰς ἀπὸ ἀνθους εἰς ἀνθους.

Πόσα ἀνθὴ ἦσαν ἐντὸς ἐκείνου τοῦ κήπου!

Ὁ μικρὸς ἀγγελοῦ παρετήρει μετ' ἀγάπης, διότι ποτέ του δὲν εἶχεν ἴδῃ ὅμοια. Τὰ ἀνθὴ τοῦ παραδείσου δὲν εἶνε ἀσθενῆ καὶ εὐθραστα ὡς τὰ τῆς γῆς, ἐκεῖνα ὁμοιάζουσι λίθους πολυτίμους καὶ οὐδέποτε μαραίνονται κρῖνοι, τῶν ὁποίων τὰ πέταλα εἶνε μαργαρίται, ῥόδα ἐκ βουδινίων, τρίχρωμα ἱὰ ἐξ ἀμεθύστου, κύανοι ἐκ σαπφείρου μουσσοτιδες ἐκ καλαΐδος πάντων δὲ τῶν φυτῶν τὰ φύλλα εἶνε ἐκ σμαράγδου.

Πάντα δὲ ταῦτα τὰ ἀνθὴ περικλείουσιν ἐντὸς τῶν καλύκων αὐτῶν ἀρώματα γλυκύτατα

καὶ εὐδέστατα τὰ ὁποῖα οὐδέποτε ἐξατμίζονται.

Ἄλλὰ ὁ μικρὸς ἀγγελοῦ δὲν εἶχεν ἴδῃ ἀκόμη φυτὰ εὐπαθῆ καὶ ἀβρά, τρέμοντα εὐκόλως ὅταν πνέῃ καὶ ἡ ἐλαφροτάτη αὐρα, φυλλοροοῦντα ὅταν τὰ ἐγγίξῃ τις καὶ καμπτόμενα εὐθύς ὡς καθίσῃ ἐπ' αὐτῶν χυσαλῆς.

— Βέβαια, εἶπε καθ' ἑαυτόν, δὲν θὰ εὖρω ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς τιποτε τόσο εὐμορφὸν ὅσον αὐτὰ τὰ ἀνθὴ.

Εἰσέπνευσε κατὰ σειρὰν τὸ ἀρώμα τῶν ἰασμῶν καὶ τῶν ἀνθεμίδων, ἔβρεξε τοὺς μικροὺς πόδας του εἰς τὴν ἐξασπράπτουσαν δρόσον, ἔχωσε τὰς μικρὰς χεῖράς του εἰς τὰ λείρια, ἐκάθην ἐπὶ τῶν ἰσθῶν τῆς ἀράχνης καὶ διεσκέδαζεν ἐλευθερώων τὰς ἀπερισκέπτους μύιας ὅσαι εἶχον συλληφθῆ, ἐν ᾧ αἱ ἀράχνηαι στερούμεναι τῆς τροφῆς των ἐφαίνοντο δυραρστούμεναι, ὁ δὲ μικρὸς ἀγγελοῦ ἐβλεπε τὸ ἀσχημον πρόσωπόν των καὶ ἐγέλα.

Ἐπειτα εἰσῆλθεν εἰς κυψέλην μελισσῶν, εἶδε τὰ θαυμαστά ἔργα των, ἠθέλησε νὰ τὰς βοηθήσῃ καὶ τὰς ὠδήγησεν εἰς τοὺς ναρκίστους καὶ τὰ εἰγοκλήματα τὰ ὁποῖα ἐγκλείουσι γλυκύτατον χυμὸν.

Ἐπειτα ἐσεῖσε μηλέαν τινὰ ἠνθισμένην, τῆς ὁποίας τὰ ῥοδοχρόα ἀνθὴ ἐκάλυψαν τὴν ῥάχιν τῶν προβάτων τὰ ὁποῖα διήρχοντο ὑποκάτω αὐτῆς, ἐκυνήγησε τὰς χρυσαλίδας, θωπεύων τὰς βελουδίνας πτέρυγας των χωρὶς νὰ σκορπίσῃ τὴν χρυσοῖδουσαν κόνιν αὐτῶν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπαίξε καὶ διεσκέδασεν ἤρχισε νὰ δρέπῃ ἀνθὴ διὰ νὰ κατασκευάσῃ ἀνθοδέσμην μεγάλην διὰ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἐξέλεξε δὲ τὰ ἀνθὴ μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας καὶ ἐπιμελείας, ἔδρεπε τὰ λεπτοφυέστατα καὶ ἀβρότατα καὶ ἄρινα κατὰ μέρος ὅσα εἶχον περισσοτέραν ἐπίδειξιν παρὰ χάριν, ὡς λόγου χάριν τὰ λείρια, τὰς παιωνίας καὶ τὰ ταιαῦτα.

Ἄλλ' ἐν ᾧ ἐβλεπε τὰ ἀνθὴ, ἠκούσθησαν μουσικαὶ φθόγγοι. Ἐστάθη ὀλίγον νὰ ἀκροασθῆ καὶ ἤκουσεν ἄσμα τόσο γλυκὺ, ὥστε ἐστράφη δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ νὰ βεβαιωθῆ μήπως ὁ ψάλλων ἦτο ἀγγελοῦ ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ψάλλουσι παρὰ τὸν θρόνον τοῦ Ὑψίστου.

Καὶ ἀγγελοῦ δὲν εἶδεν ἀλλὰ μικρὸν πτηνὸν τεφρόχρουν, καθήμενον ἐπὶ κλάδου πασχαλέας, τόσο ἀπλοῦν, τόσο ἀσήμαντον,

ὥστε μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἐπέισθη ὅτι ἐκεῖνο τὸ ἀσχημον πτηνὸν ἔψαλλε τόσο μελωδικά. Δὲν ἦτο δὲ δυνατὸν νὰ εἶνε ἀγγελοῦ, διότι τὸ ἔσμα του δὲν εἶχε λέξεις, ἐν ᾧ τὰ ἔσματα τῶν ἀγγέλων εἶνε ὕμνοι διὰ τῶν ὁποίων δοξολογεῖται ὁ ἐν ὑψίστοις Θεός.

Ὁ λάρυγξ τοῦ μικροῦ ἐκείνου πτηνοῦ ἐξαγκούτο, τὰ πτερά του ἐσειόντο ἐλαφρὰ καὶ τὸ ῥάμφος του ἦτο πολὺ ἀνοικτὸν, ἐξ αὐτοῦ δὲ ἐξήρχοντο τριλλισμοὶ συνεχεῖς καὶ κυματισμοὶ τῆς φωνῆς ποικιλώτατοι καὶ δυσκολώτατοι. Ἐπειτα δὲ ἐγίνοντο ἐπαναλήψεις τοῦ αὐτοῦ μουσικοῦ φθόγγου τόσο καθαροὶ καὶ διακεκριμένοι, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι ἀκούει τοὺς κόκκους περιδεραιοῦ ἐκ μαργαριτῶν πίπτοντας ἀπὸ ἑνα ἐπὶ χρυσταλλίνου ποτηρίου· τὸ τέλος δὲ τῆς μελωδίας ἦσαν κλίμακες μουσικαὶ ἐκτελούμεναι τόσο ὁμαλῶς ἄνευ τινος διακοπῆς, ὥστε ὁμοιάζον πρὸς τὸν ἦχον τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον χύνεται διὰ τοῦ κρουνοῦ εἰς τὴν δεξαμενῆν.

Ἀφ' οὗ ὁ μικρὸς ἀγγελοῦ ἠκροάσθη πολλὴν ὄραν, ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἀνθὴ του. Ἄλλ' ὅμοι! ὁ ἥλιος ἐξηκολούθει νὰ τα προσβάλλῃ διὰ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων του, καὶ τὰ δύστηνα ἀνθὴ ἤρχισαν νὰ κλίνωσι τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ χάνωσι τὰ ζωηρὰ χρώματά των. Δὲν ἦσαν πλέον ἄξια νὰ κομισθῶσι πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου. Ὁ ἀγγελοῦ τὰ ἔρριψε κατὰ γῆς καὶ ἡσυχὰ ἡσυχὰ ἐκάθην ἐπὶ τῆς πασχαλέας παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς ἀηδόνας, ἥτις δὲν διέκοψε τὸ ἔσμα τῆς.

Τότε δὲ ὁ ἀγγελοῦ εἶδε τι ὅπερ ἐφάνη εἰς αὐτὸν θαυμάσιον. Μικρὰν φωλεὰν κατασκευασμένην ἐκ λεπτῶν κομματίων ἀχύρου, ἐκ βρώου, ἐκ πτίλων καὶ ἐκ τριχῶν. Ἐντὸς τῆς φωλεᾶς ἦσαν πέντε μικρὰ ὡς ὑπόλευκα καὶ μικρὸν πτηνὸν καθήμενον ἐπὶ τῶν φῶν προσεπάθει νὰ τα θερμάνῃ πρὸς διασκέδασιν δὲ τοῦ πτηνοῦ τούτου ἔψαλλεν ἡ ἀηδὼν τὰς γλυκύτατας ἐκεῖνας μελωδίας.

Τόσον δὲ συνεκινήθη ὁ ἀγγελοῦ ἐκ τοῦ δειγματος τούτου τῆς ἀγάπης, ὥστε εὐθύς ἠσπάσθη τὴν ἀηδόνα καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς φωλεᾶς, τὴν ὁποίαν ἡ αὐρα ἐκίνει, καὶ ὅτε ἡ αὐρα ἐγίνετο δυνατωτέρα καὶ ἐσειόντο πολὺ οἱ κλάδοι τῆς πασχαλέας, ἐκράτει τὴν φωλεὰν διὰ νὰ μὴ πέσωσι τὰ ὡά.

Ἀφ' οὗ δ' ἔψαλλεν ἱκανῆν ὄραν ἡ ἀηδὼν,

ἐσκέφθη ὅτι ἡ σύντροφός της θὰ ἐπέιναι. Ἐπέταξε λοιπὸν νὰ ἀναζητήσῃ σκόληκας παχείς ἢ ὡς μύρμηκος νωπότατα καὶ νοστιμώτατα. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τούτο ὁ ἀγγελοῦ ἐφύλαττε τὴν φωλεὰν. Εἶχε δὲ κατὰ νοῦν νὰ φέρῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὴν ἀγαπητὴν ταύτην οἰκογένειαν, ἀλλὰ δὲν εἰζεύρεν ὅμως πῶς νὰ τα καταφέρῃ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐσκέφθη νὰ μεταφέρῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὴν ἀηδόνα μόνην χάριν τοῦ γλυκυτάτου ἔσματος τῆς· ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶδεν ὅτι ἡ ἀηδὼν ἔψαλλε πρὸς διασκέδασιν τῆς συντρόφου τῆς ἀπεφάσισε νὰ μὴ χωρίσῃ τὰς δύο ἐκεῖνας μικρὰς καρδίας αἱ ὁποῖαι ἠγαπῶντο τόσο τρυφερῶς.

ἠθέλε λοιπὸν νὰ λάβῃ καὶ τὴν ἀηδόνα καὶ τὴν σύντροφόν της· ἀλλὰ τὰ ὡά τον ἐδυσκόλευον πολὺ νὰ τα παραλάβῃ καὶ αὐτὰ; Ἄλλὰ τὴν φωλεὰν; Ἐν ᾧ κατεγίνετο εἰς τὸ δύσλυτον ταῦτο ζήτημα εἶδε τὴν μητέρα σειούσαν τὰ πτερά της μετὰ πολλῆς ταραχῆς. Ταυτοχρόνως δὲ ἠκούσθησαν κραυγαὶ ὀξείαι. Ὁ ἀγγελοῦ παρατηρήσας πανταχόθεν εἶδε τὸν πατέρα πετώντα ὀρμητικῶς ἐπὶ τῆς φωλεᾶς ἐντρομον καὶ ἐκβάλλοντα κραυγὰς σπαρακτικὰς.

Ὁ ἀγγελοῦ παρετήρησε τὸ ἐντρομον πτηνὸν καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ νοήσῃ τί συμβαίνει. Εἶδε μόνον παρὰ τὴν ῥίζαν τῆς πασχαλέας δύο μεγάλους ὀφθαλμοὺς λάμποντας ὑπερῶν μικρὰς ρινὸς ῥοδοχρόου ἐντὸς πυκνομάλλου ὄγκου χιονολευκοῦ. Ποτέ του δὲν εἶχεν ἴδῃ γάτον, οὐδὲ ὑπώπτευε κἄν ὅτι ἐκεῖνο τὸ μικρὸν ζῷον τὸ λευκώτατον ὡς ἡ χιών καὶ ἀπαλώτατον ὡς μέταξα ἠδύνατο νὰ τρομάξῃ τόσο πολὺ τὸ δύσμοιρον ζεῦγος τῶν ἀηδόνων.

Ἄλλ' ἐπειδὴ παρετήρησεν ὅτι αἱ ἀηδόνες ἔτρεμον ἐκ τοῦ φόβου, ἀπεφάσισε νὰ τὰς ὑπερασπίσῃ κατὰ τοῦ κινδύνου τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ. Διὰ κινήσεως ταχυτάτης ἤρπασεν ὁ ἀγγελοῦ τὴν μητέρα, ἐκάλυψε διὰ τῆς πτέρυγός του τὸν ἐντρομον μικρὸν ψάλλον, καὶ ὅτε ὁ κλάδος τῆς πασχαλέας ἐβράυσθη διότι δὲν ἀντείχεν εἰς τὸ βῆρος τοῦ γάτου, τὰ ὡά κατεκυλίσθησαν κατὰ γῆς. Ὁ γάτος ἐστάθη ἀναυδος καὶ ἀπορῶν διότι δὲν ἐβλεπε πλέον τὸ ζεῦγος τῶν ἀηδόνων.

Τὰ ἐρείπια τῆς φωλεᾶς ἐκαίνο κατὰ γῆς πλησίον τῶν ἀνθέων τὰ ὁποῖα εἶχε δρέψῃ ὁ ἀγγελοῦ πρὸ ὀλίγου.

Ὁ ἥλιος δὲν ἔλαμπε πλέον, πυκνὰ δὲ νέφη

συνεσωρεύοντο εις τὸν οὐρανόν, αἱ δὲ μέλισσαι εἰσῆλθον εἰς τὴν κυψέλην τῶν.

Ὁ μικρὸς ἄγγελος ἔγινε περίλυπος καὶ κατηφής. Ἦρχισεν νὰ βαρύνεται τὴν γῆν ταύτην ὅπου τὰ ζῷα μακραινόνται, ὅπου κίνδυνοι μυστηριώδεις ἀπειλοῦσι τὰ ὄντα τὰ ὅποια ψάλλουσι, ὅπου ὁ δόλος καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ἀλλοτρίων πραγμάτων ἀφανίζουσι τὴν ἀγάπην καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς.

Τάχιστα ἔμελλε νὰ ἀναβῆ πάλιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἔχων τὰς χεῖρας κενὰς, ἀφ' οὗ δὲν εὔρε τίποτε πολύτιμον καὶ ἄξιον νὰ το προσφέρῃ εἰς τὸν Ὑψίστον.

Ἄλλ' ἐν ᾧ ἠτοιμάζετο νὰ ἀνοίξῃ τὰς πτέρυγας, μεγάλαι βανίδες βροχῆς ἤρχισαν νὰ πίπτωσιν ἐπὶ τῶν πτερύγων τοῦ καὶ τὰς ἐβάρυνον.

Ὁ μικρὸς ἄγγελος περίλυπος καὶ διάβροχος ἀνεζήτησε καταφύγιον.

Ὁ δὲ γάτος αἰσθανόμενος καὶ αὐτὸς τὴν βίχην τοῦ ὑγραινόμενης ὑπὸ τῶν βανίδων τῆς βροχῆς, ἐτινάχθη καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν κομψὴν καλύβην ἧτις ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κήπου ἐστρωμένη ὑπὸ αἰγοκλήματος καὶ κλιμακίτιδος.

Ὁ ἄγγελος ἠκολούθησε τὸν γάτον, ὅστις ἐφαίνετο εὐμορφον ζῷον καὶ ἀσφότατον! Οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ χαριστάτου ἐκείνου ζῶον ἐκρύπτετο τόση κακία καὶ θηριωδία. Ἄλλ' εἶπομεν ὅτι ὁ μικρὸς ἄγγελος δὲν εἶχε πείραν τοῦ κόσμου. Δὲν εἰξευρεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἀνθρώποι τῶν ὁποίων τὸ ἐξωτερικὸν εἶνε ἀπατηλὸν ὡς τὸ τῶν γάτων.

Ὁ γάτος ἠνοιξεν ἐλαφρὰ τὴν θύραν διὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ θέλων νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Τὸν ἠκολούθησε καὶ ὁ ἄγγελος. Ἦτο κατοικία χωρικῶν τὸ ἡμισυ δωματίου καὶ τὸ ἡμισυ μαγειρεῖον πτωχῶν μὲν ἀλλὰ καθαρότατον.

Ἦν λαμπρότατον ἔλαμπεν ἐν τῇ ἐστίᾳ. Γυνὴ νέα καὶ εὐμορφος ἀλλὰ ὠχρὰ μετέβαινε ἀπὸ τῆς ἐστίας εἰς τὸ παράθυρον πλησίον τοῦ ὁποίου ἦτο κοιτὶς βρέφους.

Ὁ ἄγγελος ἐπλησίασεν εἰς τὴν κοιτίδα καὶ ἐμειδίασεν ἐξ ἠδονῆς.

Ἐν τῇ κοιτίδι ἦτο ἐξηπλωμένον βρέφος μικρὸν ῥοδόχρουν καὶ εὐρωστον. Πρὸ ὀλίγου εἶχε ἐξυπνήσῃ. Εἶχε κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ τὸν πόδα τοῦ διὰ τῶν μικρῶν χειρῶν τοῦ καὶ ἐπαί-

νετο ὅτι ἐκαμάρωνε διὰ τὸ κατόρθωμά του. Οἱ γαλανοὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἠνοιγόντο βραδέως καὶ τὰ ὄροσρὰ χεῖλη τοῦ ἐφέλλιζον λέξεις ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας αἱ μὲν μητέρες νοοῦσιν ὀλίγον οἱ δὲ ἄγγελοι νοοῦσι κάλλιστα.

Ὁ μικρὸς ἄγγελος τόσον καλῶς ἐνόησεν, ὥστε ἔκυψεν ἐπὶ τῆς κοιτίδος καὶ ἐψιθύρισε λέξεις τινὰς εἰς τὸ ὠτίον τοῦ βρέφους.

Τὸ βρέφος ἐφάνη ἐκπληκτον, ἀφῆκε τὸν πόδα τοῦ, ἠνοιξε μεγάλως τοὺς κυανοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ, ἐμειδίασε καὶ . . . ἔμεινεν ἀκίνητον μετὰ μικρὸν σπασμὸν.

Ἡ μήτηρ μὴ ἀκούουσα τὸ κελάδημα τοῦ βρέφους τῆς ἐπλησίασε μειδιῶσα· ἀλλὰ βλέπουσα αὐτὸ σιωπηλὸν καὶ ἀκίνητον ἐταράχθη καὶ ἐπέθηκε τὴν χεῖρά της ἐπὶ τοῦ μικροῦ προσώπου τοῦ καὶ ἐξέβαλε κραυγὴν σπαρακτικὴν.

Ὁ ἄγγελος ἐπάτει τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ παραθύρου, ἔχων ἀνοιχτάς τὰς πτέρυγας καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ πετάξῃ. Ἄλλὰ ἐστράφη ἐκπληκτος. Εἶχεν εἰς τὰς χεῖράς τοῦ τὴν ψυχὴν τοῦ βρέφους, τὴν ὁποίαν μετὰ χαρᾶς ἐκράτει χείρων διότι ἐπέτυχε πρᾶγμα πολύτιμον νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Ὑψίστον.

Ἦκουσε τὴν σπαρακτικὴν κραυγὴν τῆς μητρὸς ἀλλὰ δὲν ἐνόησε πόθεν προήρχετο, διότι ποτέ τοῦ δὲν εἶχεν ἰδῆ οὔτε δάκρυα οὔτε λύπην. Δὲν εἶχε γνῶσιν τῆς ἀνθρωπίνης ὀδύνης, οὐδὲ εἰξευρεν ὅτι ὅταν ἀπέρχεται εἰς τὸν παραδεισον ἀγαπητὸν βρέφος βυθίζει εἰς ἀπελπισμὸν τὴν εὐαίσθητον καρδίαν φιλοστόργου μητρὸς.

Ἡ δύστηνος μήτηρ ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἀψύχου πτώματος τοῦ τέκνου τῆς καὶ προσεπάθει νὰ το θερμάνῃ διὰ τῶν ἀσπασμῶν τῆς, προσαγορεύουσα αὐτὸ διὰ τῶν τρυφερωτάτων ὀνομάτων καὶ διακοπτομένη ὑπὸ λυγμῶν σπαρακτικῶν.

Ὁ ἄγγελος παρίστατο ἀκίνητος, ἐκθαμβος βλέπων πρᾶγμα πρωτοφανές εἰς αὐτόν. Ἦν κροᾶτο ἕκαστον λόγον ἐξερχόμενον ἐκ τῶν χειλέων τῆς ἀτυχοῦς ἀπηλιτισμένης μητρὸς. Οὐδέποτε θὰ ἐπίστευεν ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη καρδία εἶνε ἰκανὴ νὰ ὑπομένῃ τόσα δεινά.

Ἐδίσταζεν ἀμνηχανῶν καὶ μὴ ἔχων τὸ θάρρος νὰ ἀπέλθῃ καὶ νὰ καταλίπῃ τὴν δύστηνον γυναῖκα μόνην μετὰ τοῦ μικροῦ ἐκείνου πτώματος. Καὶ ὁμως μετὰ πόσης χαρᾶς ἐθλίβεν

εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τὴν ψυχὴν τοῦ βρέφους, τὴν ἀγνωστὴν ἐκείνην ψυχὴν. Πόσῃ προθυμίᾳ εἶχε νὰ τὴν παραλάβῃ καὶ νὰ τὴν καταθέσῃ πρὸ τοῦ ποδῶν τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου ὅστις θὰ τὴν κατέτασσε μετὰ τῶν ἀγγέλων.

Ὅτε δὲ ἡ ἀτυχοῦς μήτηρ εἶδεν ὅτι μάρτην προσεπάθει νὰ ἀναζωογονήσῃ τὸ ἀψύχον πτώμα τοῦ παιδίου τῆς, τὸ ὅποσον ἤρχιζεν ἤδη νὰ παγῶνῃ, ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας καὶ ὑψώσασα πρὸς τὸν οὐρανὸν τὸ δακρύβρεκτον πρόσωπόν τῆς, ἠτένισε πρὸς τὸν ἄγγελον, τὸν ὅποσον ὁμως δὲν ἐβλεπε, καὶ διὰ φωνῆς συντετριμμένης ὑπὸ τῆς λύπης ἀλλὰ σταθερᾶς εἶπεν: «Ὁ Κύριος μου το ἔδωκεν ὁ Κύριος μου το ἐπήρε, εὐλογημένον τὸ ὄνομά του.»

Ὅτε δὲ ἐχαμήλωσε τὴν κεφαλὴν τῆς ἐνόμισεν ὅτι ἠσθάνθη ἐλαφρὰν πνοὴν εἰς τὰ βλέφαρά της· δὲν ἐνόησεν ὅτι ἡ χεὶρ τοῦ ἀγγέλου ἐσύναζε μετὰ σεβασμοῦ τὰ δάκρυα τῆς, δάκρυα ὑπομονῆς καὶ καρτερίας.

Ὁ ἄγγελος παρετήρει τὰ δύο δάκρυα τὰ ὅποια εἶχεν εἰς τὰς χεῖράς τοῦ καὶ ἔλαμπον ὡς δύο ἀδάμαντες.

Ἦαυχα ἡαυχα ἐπανεφέρει τὴν ψυχὴν τοῦ βρέφους εἰς τὸ ἀψύχον σῶμα, τὸ ὅποσον κατ' ὀλίγον ἐπανελάβε τὸ ἀνθηρὸν χρῶμα καὶ τὴν θερμότητα τῆς ζωῆς.

Ἡ δύσμοιρος μήτηρ δὲν εἶχεν ἰδῆ τίποτε καὶ ἐθρήνηε μετὰ λυγμῶν· ἐν ᾧ δὲ εἶχε τὴν κεφαλὴν τῆς χωμένην εἰς τὰ σπάργανα τοῦ βρέφους, ἀναφώνησεν αἰφνης διότι ἠσθάνθη τὴν μικρὰν τοῦ χεῖρα κινουμένην ἐνῶ τὴν κατεφίλει.

Ὁ ἄγγελος ἐμειδία βλέπων τὴν μητέρα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκούεται βῆμα ἄτακτον ἐπὶ τῆς ἄμμου τοῦ κήπου. Ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἀνοίγεται βραδέως καὶ ἀνὴρ τις ἐστάθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ, δισταζὼν καὶ μὴ τολμῶν νὰ εἰσέλθῃ. Ἐφαίνετο σύννους, ἡ κόμη τοῦ ἦτο ἄτακτος καὶ τὸ βλέμμα τοῦ τεταραγμένον.

Εὐθὺς ὡς εἶδεν ἡ μήτηρ τὸν ἀνδρα τοῦτον ὠχρίασε, καὶ θλίβουσα ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς τὸ ἀναζήσαν βρέφος τῆς, κατέφυγεν εἰς τὴν ἀπωτάτην γωνίαν τοῦ δωματίου.

Ὀἴμοι! ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν ἐβλεπε τὸν ἀνθρώπον τοῦτον ἐρχόμενον ἀγριωπὸν, μεθύοντα, βλασφημοῦντα, ὑβρίζοντα καὶ διὰ τῆς βίας ζητοῦντα χρήματα διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ τα πῆρῃ εἰς τὸ πλησίον καπηλείου.

Τὴν παρελθούσαν ἐσπέραν εἶχε φύγῃ παρα-

συρθεὶς ὑπὸ ἀχρείων συντρόφων τοῦ. Ἐκείνην τὸν παρεκάλεε νὰ μείνῃ ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἤκουε. Ἀφ' οὗ ἐπήγαν εἰς τὸ καπηλείον καὶ ἐπινον τὰ πλείστον τῆς νυκτός, ἐπεχείρησαν νὰ ἀνοίξωσιν ἐν ἐμπορικὸν κατὰσθημα. Ἄλλ' ὁ καταστηματοῦρχος μαθὼν τὸ σχέδιον τῶν κακούργων ἦτο ἐξυπνος καὶ ὡς ἤλθον ἐπυροβόλησε κατ' αὐτῶν, ἐπυροβόλησαν καὶ αὐτοί, ἡ δὲ ἀστυνομία προσκληθεῖσα συνέλαβε τοὺς νυκτοκλέπτας.

Πάραυτα ἐσπευσάν τινες νὰ ἀναγγείλωσιν τὴν συμφορὰν εἰς τὴν νεαρὰν γυναῖκα· τοιοῦτοι δὲ πάντοτε εὐρίσκονται εὐκόλως εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Δὲν εἰξευρον δὲ καὶ αὐτοὶ ἐὰν ὁ σύζυγός της ἐφρονεῦθη ἢ ἐτραυματίσθη, ἢ ἐὰν ἦτο εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἄλλ' ἰδοὺ αὐτὸς ἐρχεται συγκεχυμένος καὶ τεταραγμένος καὶ νεύων τὴν κεφαλὴν. Εἰσέρχεται βραδέως, ἐκείνη δὲ ἀρπάζει τὸ βρέφος τῆς καὶ σπεύδει εἰς τὴν ἀπωτάτην γωνίαν τοῦ δωματίου θέλουσα νὰ προφυλάξῃ τὸ τέκνον τῆς ἐκ τῆς ἐπαφῆς τοῦ ἀθλίου πατρὸς τοῦ.

Ἄλλ' ἐκείνός της ἠκολούθησε καὶ πλησίασας ἐγονυπέτησεν ἐνώπιόν της καὶ καταφιλῶν τὰ κράσπεδα τοῦ φορέματός της ἀνεφώνησεν:

— Εἰξεύρω ὅτι δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ παρουσιασθῶ ἐνώπιόν σου. Ἄλλ' ἔρχομαι νὰ σου ζητήσω συγγνώμην καθὼς ἐζήτησα καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἔχεις δίκαιον νὰ φεύγῃς ἀπὸ πλησίον μου, ἀλλὰ δὲν θὰ λυπηθῆς ἀμαρτωλῶν μετανοούντων τοῦ ὁποίου ἡ καρδία αἰσθάνεται μεγάλην ἐντροπὴν καὶ λύπην;

Καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἦτο δακρύβρεκτον.

Ἡ νέα ἐδίστασεν . . . ἀλλ' ὀλίγον μόνον . . . ἔπειτα δὲ ἔκυψε πρὸς αὐτὸν ψιθυρίζουσα:

— Ὁ Θεὸς νὰ σε συγχωρήσῃ ὅπως ἐγὼ σὲ συγχωρῶ!

Καὶ δύο δάκρυα ἐκύλισαν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς. Ἄλλ' ὁ ἄγγελος δὲν τα ἀφῆκε νὰ πέσωσιν ἐπὶ τοῦ μετανοούντος, διότι εὐθὺς τα συνέλεξε μετὰ πολλῆς εὐλαθείας ὡς εἶχε συλλέξῃ πρότερον καὶ τὰ ἄλλα δύο δάκρυα τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς καρτερίας τῆς γυναικὸς ἐκείνης.

Ἐχὼν δὲ ὁ ἄγγελος τὴν πολύτιμον ταύτην προσφορὰν ἐπέταξεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ πρὶν τα δάκρυα ἀποξηρανθῶσιν εἰς τὸ κοίλον τῆς χεῖρός τοῦ κατέθηκεν αὐτὰ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου.

(Ἐκ τῶν τῆς Πραγματικῆς Καντακουζηνού - Ἀλιέρη).

ΟΙ ΔΥΟ ΥΙΟΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ὁ βασιλεὺς μεγάλου τινὸς βασιλείου εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἦτο προσήγορος καὶ ἀγαθὸς τὴν καρδίαν· ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος ἦτο ζηλότυπος καὶ μοχθηρὸς, καὶ πολὺ τὸν ἐταραττεν ἢ σκέψις ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του ἐμελλε νὰ διαμοιράσῃ τὸ βασίλειον μὲ τὸν ἀδελφόν του.

Ἡμέραν τινὰ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπανερχόμενοι ἐκ τοῦ κυνηγίου συνητηθήσαν εἰς δάσος τι, ὀνομαζόμενον δάσος τοῦ "Ἀβελ· ἐκεῖ ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς ἐφόνευσεν τὸν μικρότερον, ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἐφόνευσεν ἔθλαψε τὸ σῶμα του παρὰ τὴν ῥίζαν μιᾶς μεγάλης δρυός. — Κανεὶς δὲν τὸν εἶχεν ἴδῃ.

Τὴν ἑσπέραν ὅτε τὸν ἠρώτησαν οἱ γονεῖς του περὶ τοῦ ἀδελφοῦ του ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἤξευρε τί ἔγεινε.

Ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ ἐνεργήσωσι παντοῦ ἐρεῦνας· ἀλλ' αἱ ἐρευναὶ ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς. Ἐν τέλει ἐνόμισαν ὅτι ἀγρίον τι θηρίον κατέφαγεν αὐτόν. Τότε ὁ βασιλεὺς, ἡ βασίλισσα καὶ αἱ βασιλοπούλαι ἐφόρεσαν μαῦρα καὶ ἐκλαυσαν τὸ ἀγαπητὸν βασιλόπουλον.

Καὶ ὁ ἀδελφὸς του ἐπίσης ἐμαυροφόρεσε καὶ προσεκοιμήθη μεγάλῃν θλίψιν, ἀλλὰ κατὰ βράθος ἦτο εὐχαριστημένος καὶ ἔλεγε: «Ἐγὼ θὰ ἔχω ὄλον τὸ βασίλειον, καὶ κανεὶς δὲν θὰ μάθῃ ποτὲ ὅτι ἐγὼ ἐφόνευσά τὸν ἀδελφόν μου, διότι κανεὶς δὲν μὲ εἶδε.»

Ὅκτῳ ἢ δέκῳ ἔτη παρήλθον. Ὁ βασιλεὺς εἶχε γηράσῃ καὶ ὁ κακοῦργος υἱὸς ἐβλεπε πλησιάζουσιν τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἐμελλε νὰ κληρονομήσῃ τὸ βασίλειον. Ἀλλὰ νύκτα τινα σφοδρὰ καταιγίς ἐκρήμνισε τὴν μεγάλην δρῦν τοῦ δάσους τοῦ "Ἀβελ. Τὸ πρῶτον, βοσκὸς τις διερχόμενος ἐκεῖθεν εἶδεν εἰς τὸ χῶμα, τὸ ὅποιον ἀνεῖλκυσαν αἱ ῥίζαι τῆς δρυός, ἐν λευκὸν κόκκαλον· τὸ ἔλαβε λέγων καθ' ἑαυτόν:

— Θὰ τὸ τρυπήσω σὲ δύο τρία μέρη καὶ θὰ τὸ κάμω φλογέρα, καὶ θὰ παίξω τὸ σурτὸ νὰ γορευοῦν αἱ εὐμορφες τῆς χώρας.

Ὁ βοσκὸς ἐτρυπήσεν τὸ κόκκαλον, τὸ ἔκαμε φλογέραν, τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ στόμα του καὶ ἐφύσησε διὰ νὰ παίξῃ σурτὸν. Ἀλλ' αἰφνης ἤκουσε νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν φλογέραν φωνή

πολὺ γλυκεῖα ἀλλὰ πολὺ θλιβερά, ἡ ὁποία ἔλεγε·

Βοσκέ, βοσκέ ποῦ μὲ κρατεῖς
 ἔς τὰ τιμὰ σου χεῖρα.
 Ἄχ! νῆξεραι πτωχέ βοσκέ,
 τί κόκκαλο κρατεῖς!..
 Τὸν ἄμοιρο! μ' ἐσκότωσε
 τὸ χέρι τ' ἀδελφοῦ μου!
 καὶ μέσ' ἔς τὸ δάσος μ' ἔθλαψε
 ἔς τὴ ῥίζαν τῆς βελανιδιάς.

Ὁ βοσκὸς ἔμεινε κατάπληκτος ἀκούων τὴν φλογέραν του νὰ τραγουδῇ τοιοῦτοτρόπως· ἐφύσησε καὶ πάλιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν εἶπε μὲ παράπονον ἢ φλογέραν:

Βοσκέ, βοσκέ ποῦ μὲ κρατεῖς...

Ἐν ᾧ ὁ βοσκὸς ἐκάθητο εἰς τὸ λειβάδι καὶ ἔπαιζε τὴν φλογέραν του, διήλθεν ἐπιπικρὸς ὁ αὐτάρχης τοῦ βασιλείου, ὁ ὁποῖος ἠγάπα πολὺ τὸ βασιλόπουλον. Ὁ αὐτάρχης ἀκούσας τὸ τραγουδι ἐσταμάτησε, διότι ἡ φωνὴ τῆς φλογέρας ὁμοιάζε καθ' ὀλοκληρίαν μὲ τὴν φωνὴν τοῦ ἀποθανόντος βασιλόπαιδος· εἶπε δὲ εἰς τὸν βοσκόν:

— Μὲ τὴν πολλήν σου τέχνην κατορθώνεις καὶ βγάζεις αὐτὴν τὴν φωνὴν ἀπὸ τὴν φλογέραν σου;

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ βοσκὸς· ἐγὼ φυσῶ καὶ ἡ φωνὴ βγαίνει μόνη της.

— Δός μου τὴν φλογέρα σου διὰ νὰ φυσήσω καὶ ἐγὼ καὶ ν' ἀκούσω τὴν φωνὴν αὐτήν, εἶπεν ὁ αὐτάρχης.

Ὁ βοσκὸς ἔδωκεν εἰς αὐτόν τὴν φλογέραν, ἔμεινε δὲ καὶ αὐτὸς κατάπληκτος ὅτε ἡ φωνὴ τῆς φλογέρας ἔλεγε·

Ἀυτάρχη, κράτα με καλὰ
 ἔς τὰ φίλικά σου χεῖρα.
 Ἄχ! νῆξεραι, αυτάρχη μου,
 τί κόκκαλο κρατεῖς!..
 Τὸν ἄμοιρο μ' ἐσκότωσε
 τὸ χέρι τ' ἀδελφοῦ μου
 καὶ μέσ' ἔς τὸ δάσος μ' ἔθλαψε
 ἔς τὴ ῥίζαν τῆς βελανιδιάς.

— Βοσκέ, εἶπεν ἀμέσως ὁ αὐτάρχης, ἔλα μαζί μου εἰς τὸ παλάτι.

Ὁ βοσκὸς ἠκολούθησεν τὸν αὐτάρχη καὶ παρουσιάσθησαν καὶ οἱ δύο εἰς τὸν βασιλέα, ὁ

ὁποῖος ἦτο τὴν στιγμήν ἐκείνην μὲ τὴν βασίλισσαν καὶ τὰς βασιλοπούλας.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ αὐτάρχης, ὁ βοσκὸς οὗτος ἔχει μιᾶν φλογέραν, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ ὁμοιάζει μὲ τὴν φωνὴν τοῦ ἀποθανόντος υἱοῦ σας.

Ὁ βασιλεὺς εἶπεν ἀμέσως:

— Ἄς παίξῃ λοιπὸν τὴν φλογέραν του ὁ βοσκός, διὰ ν' ἀκούσω τὴν φωνὴν τοῦ ἀγαπητοῦ μου υἱοῦ.

Ὁ βοσκὸς ἐφύσησεν εἰς τὴν φλογέραν καὶ ἡ φλογέρα ἐτραγουδῆσε:

Βοσκέ, βοσκέ ποῦ μὲ κρατεῖς
 ἔς τὰ τιμὰ σου χεῖρα.
 Ἄχ! νῆξεραι πτωχέ βοσκέ,
 τί κόκκαλο κρατεῖς!..
 Τὸν ἄμοιρο! μ' ἐσκότωσε
 τὸ χέρι τ' ἀδελφοῦ μου!
 καὶ μέσ' ἔς τὸ δάσος μ' ἔθλαψε
 ἔς τὴ ῥίζαν τῆς βελανιδιάς.

Τότε ὁ βασιλεὺς, ἡ βασίλισσα καὶ αἱ βασιλοπούλαι ἤρχισαν νὰ κλαίουν, διότι ἐνόμισαν πραγματικῶς ὅτι ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ ἀποθανόντος βασιλόπαιδος.

Ὁ αὐτάρχης εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα:

— Μεγαλειότατε, ἡ φλογέρα δὲν τραγουδεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διότι παίξει μὲ τέχνην ὁ βοσκός, ἀλλὰ ἡ φωνὴ ἐξέρχεται μόνη της.

Ὁ βασιλεὺς εἶπεν εἰς τὸν βοσκόν:

— Δός μου τὴν φλογέραν νὰ παίξω καὶ ἐγὼ διὰ ν' ἀκούσω καὶ πάλιν τὴν φωνὴν τοῦ ἀγαπητοῦ υἱοῦ μου.

Ὁ βασιλεὺς ἔλαβε τὴν φλογέραν, ἐφύσησε, καὶ ἡ φλογέρα ἐτραγουδῆσε:

Πατέρα, κράτα με καλὰ
 ἔς τὴν ἀγαπητὰ σου χεῖρα.
 Ἄχ! νῆξεραι, πατέρα μου,
 τί κόκκαλο κρατεῖς!..
 Τὸν ἄμοιρο! μ' ἐσκότωσε
 τὸ χέρι τ' ἀδελφοῦ μου.
 καὶ μέσ' ἔς τὸ δάσος μ' ἔθλαψε
 ἔς τὴ ῥίζαν τῆς βελανιδιάς!..

Ἐπειτα ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὴν φλογέραν εἰς τὴν βασίλισσαν, ἡ βασίλισσα ἐφύσησε καὶ ἡ φλογέρα ἐτραγουδῆσε:

Μητέρα, κράτα με καλὰ
 ἔς τὸ χέρι ποῦ μ' ἐχάρισε...

Ἐπειτα τὴν ἔλαβον καὶ αἱ βασιλοπούλαι καὶ ὅταν ἐφύσησαν ἡ φλογέρα ἐτραγουδῆσε:

Κράτα με, κράτα με καλὰ
 γλυκεῖά μου ἀλλοφύλη...

Ἐν ᾧ δὲ ἡ μικρότερα βασιλοπούλα ἐκράτει ἀκόμη τὴν φλογέραν καὶ ἡ φλογέρα ἔλεγε τὸ τραγουδι τῆς εἰσηλθεν ὁ ἀδελφός, ὁ ὁποῖος εἶχε φονεῦσεν τὸν ἀδελφόν του. Ἀκούσας τὴν φωνὴν ἐκείνην, κατελήφθη ὑπὸ τρόμου, μὴ γνωρίζων πόθεν προέρχεται.

Ὁ βασιλεὺς τῷ εἶπε τότε:

— Φύσησε, υἱέ μου, καὶ σὺ εἰς αὐτὴν τὴν φλογέραν.

Ὁ κακὸς υἱὸς ἔλαβε τὴν φλογέραν, χωρὶς νὰ ἠξέυρῃ ὅτι ἐξ αὐτῆς ἐξήρχετο ἡ φωνὴ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀκούσῃ, καὶ ἐφύσησε. Τότε ἡ φλογέρα ἐξέβαλε φωνὴν ὁμοίαν μὲ τὴν φωνὴν ἀνθρώπου δολοφονουμένου:

Μὴ μὲ κρατῆς, μὴ μὲ κρατῆς
 ἔς τὰ φοβερά σου χεῖρα.
 Σὺ ξέρεις, ἀπὸνε φωνιά,
 τί κόκκαλο κρατεῖς!..
 Τὸν ἄμοιρο! μ' ἐσκότωσε,
 ἀπάνθρωπε, φωνιά,
 καὶ μέσ' ἔς τὸ δάσος μ' ἔθλαψε
 ἔς τὴ ῥίζαν τῆς βελανιδιάς!

Τότε ὁ βασιλεὺς ἀνεφώνησεν ἱππευτικῶς πρὸς τὸν υἱόν του:

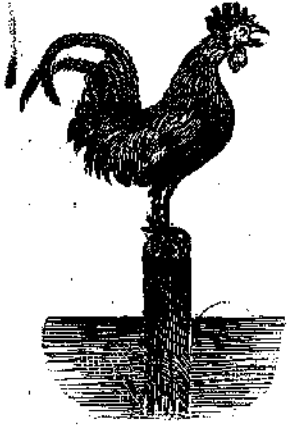
— Εἶνε ἀληθὴ ὅσα λέγει ἡ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ;

Ἄλλ' ὁ ἀδελφοκτόνος ἀδελφός δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπαντήσῃ διότι κατέπεσε νεκρός· τὸσον τράμον ἐνέβαλεν εἰς αὐτόν ἡ φωνὴ τῆς φλογέρας!

Ὁ βοσκὸς διωρίσθη βοσκὸς τῶν ποιμνίων τοῦ βασιλείου· ὁ δὲ βασιλεὺς διένειμε τὸ βασίλειόν του εἰς τοὺς συζύγους τῶν θυγατέρων του καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς:

— Προσέχετε νὰ μὴ φθονῆτε ἀλλήλους! Ζήστε ἀγαπημένοι. Μὴν πράξετε ποτὲ τὸ κακόν. Ἐνθυμηθῆτε ὅτι τὸ ἔγκλημα ὅσον καλὰ καὶ ἀν κρυφῆ, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ φανερωθῇ!

ΜΗ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ

«ΚΙΚΙ-ΡΙΚΙ!
 κι-κι . . . , αδύνατον
 είνε νά τραγουδήσω,
 μὰ αδύνατον τῶν ἀ-
 δυ-νά-των. Καί πό-
 σην ὄρεξιν ἔχω νά τρα-
 γουδήσω, μὲ δὲν μ' ἀ-
 φίνει ἡ κατηραμένη ἡ
 ὑγρασία. Ἐμβαίνει εἰς
 τὸν λάρυγγά μου καὶ
 θέλει νά με πνίξῃ. Ἄχ!
 ποτέ μου πλέον δὲν
 θὰ τραγουδήσω
 ποτέ μου.»

Οὕτως ἐμονολόγει πρῶταν τινὰ τοῦ μηνὸς
 Νοεμβρίου, νέος ἀλέκτωρ ὅστις ἐφαίνετο μάλ-
 λον ὅτι ἦτο σπόγγος βρεγμένος παρὰ πετει-
 νὸς ζωντανός. Ἐκάθητο δὲ ἐπὶ τῆς καλαμί-
 νης στέγης ὀρνιθῶνος ἐτοιμορρόπου, ἐντὸς αὐ-
 λῆς στενῆς καὶ σκοτεινῆς μικροῦ οἴκισκου.

Αἱ ὀρνιθες ἐπλανῶντο ἐντὸς τῆς αὐλῆς καὶ
 ἐδοκίμαζον τὴν τροφήν των, ἥτις ἦτο κατὰ
 γῆς ἐσκορπισμένη.

«Κύτταξε, κύτταξε τὴν οὐρὰν μου, ἀνεφώ-
 νησεν ὁ ἀλέκτωρ πρὸς μίαν τῶν ὀρνιθῶν, ἀπο-
 βλέπων περιλυπὸς πρὸς τὰ πτερὰ του, τὰ
 ὅποια πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐξήστραπτον εἰς τὸν
 ἥλιον καὶ ἦσαν μία χαρὰ. Κύτταξε τα πῶς
 εἶνε ῥυπαρὰ καὶ μυχθημένα. Ποῦ τὰ λαμπρὰ
 χρώματά μου! Τί τυραννία! Νά με πάρουν
 ἀπὸ τὸν καλλίτερον ὀρνιθῶνα, ὅπου με ἐθαύ-
 μαζαν καὶ μ' ἐκαμάρωναν τόσαι εὐμορφόταται
 ὀρνιθες, ὅπου ἡ φωνή μου ἠκούετο λαμπρὰ
 ἀπὸ τὰ χαράγματα μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡ-
 λίου, καί με ἤκουεν ὅλον τὸ χωρίον καὶ με
 ἐκαμάρωνε, νά με πάρουν ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν
 μου καὶ νά με φέρουν εἰς αὐτὴν τὴν ὑγρασίαν
 εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν τρύπαν! Τί τυραννία! Δὲν
 ὑποφέρεται αὐτὴ ἡ ἀδικία, μὰ δὲν ὑποφέρεται!

Αἱ ὀρνιθες ἔκαμναν τὸν κουφὸν καὶ καταγί-
 νοντο σκαλιζοῦσαι. Δὲν ἐτόλμων νά ἀντιτεί-
 νωσιν εἰς τὰ παράπονά του, ἀλλὰ ἐσκέπτοντο
 ὅτι καὶ ἡ κατάστασις αὐτῶν δὲν ἦτο ὀλιγώ-
 τερον ἀξιοθρήνητος.

Ἄπαρηγόρητος ὁ ἀλέκτωρ διὰ τὴν ἀδιαφο-
 ρίαν τῶν ὀρνιθῶν του, ἠτοιμάζετο νά τὰς ἐρω-
 τήσῃ ἐὰν ἔχωσι παράπονα ἐναντίον του. Αἰ-
 φνης ἀκούει τὸ κελάδημα μικροῦ πτηνοῦ.

Τὸ πτηνὸν ἦτο κλειστὸν ἐντὸς τοῦ κλωβίου
 κρεμασμένον· εἰς τὸν τοίχον, καὶ ἔψαλλεν ὕμνον
 εἰς δόξαν τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου, ὅπως καὶ
 ὅταν ἦτο ἐλεύθερον καὶ ἐπέτα μετὰ χαρᾶς ὁ-
 που ἤθελε.

Ὁ ἀλέκτωρ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδε
 τὸ φυλακισμένον πτηνόν, ἔπειτα δὲ τινάξας
 τὰ πτερὰ καὶ τὰς πτέρυγας του ἐξήπλωσε τὸν
 τράχηλόν του καὶ ἐστάθη ὑπερηφάνως ἐπὶ
 τῶν δύο ποδῶν του.

«Αἰ, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἄς παύσω τὰ παρά-
 πονά μου! Αἰ, πουλάκι μου, τὴν εὐτυχίαν
 σου ὅλος ὁ κόσμος τὴν εἰσεύρει. Ἡ χαρὰ σου
 ἦτον νά πετᾷς ὑψηλὰ ἔς τὸν οὐρανόν, νά στή-
 νης τὴν φωνήν σου εἰς τὴν ἀνθισμένην ἐξο-
 χήν, καὶ ὅμως ἔχεις ὑπομονὴν καὶ δύναμιν νά
 τραγῳδῆς τόσον εὐμορφα, φυλακισμένον καὶ
 ἔρημον, μακρὰν τῶν ἀγαπημένων σου. Ἡ
 καρτεριά σου καὶ ἡ ὑπομονὴ σου μὲ ἐνδυναμώ-
 νει καὶ μὲ παρηγορεῖ, καὶ τοῦ λοιποῦ θὰ ὑπο-
 φέρω καὶ ἐγὼ τὴν δυστυχίαν μου. Βλέπω ὅτι
 ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι δυστυχέστεροί μου.

Καὶ ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα, ἠπλωσε τὸν τράχη-
 λόν του, ἤνοιξε τὸ στόμα καὶ ἔψαλλε δυνατὰ
 καὶ μελωδικὰ ὅπως καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς
 εὐτυχίας του, καὶ ἔπειτα ἐδείπνησε μετὰ πολ-
 λῆς ὀρέξεως.

(Μῦθος ἀγγλικός)

Π. Ι. Φ.

ΤΟ ΚΕΡΒΑΝΙΟΝ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 104).

Ἐν τούτοις οἱ μυστηριώδεις λόγοι τῆς μη-
 τρός του ἠνάχλουν πάντοτε τὸ πνεῦμά του.
 Πολλάκις, κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν ὁ
 Σαῖτ εἶχεν ἀκούσῃ ἱστορίας νεραϊδῶν καὶ μά-
 γων· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδέποτε εἶχεν ἀκούσῃ ὅτι
 τις ἐκ τῶν γειτόνων του εὐρίσκετο εἰς σχέσεις
 μὲ τὰ ὑπερφυσικὰ αὐτὰ ὄντα, τούναντίον δέ,
 εἶχε παρατηρήσῃ ὅτι αἱ τοιοῦτου εἶδους διη-
 γήσεις ἀνεφέροντο εἰς τόπους καὶ χρόνους με-
 μακρυσμένους, ὁ ἦρωσ μας εἶχε φυσικῶς συμ-
 περάνῃ ὅτι ὁ καιρὸς τῶν
 ἐμφανίσεων παρῆλθε, καὶ
 ὅτι αἱ νεραϊδες ἔπαυσαν
 πλέον νά ἐπισκέπτονται
 τοὺς ἀνθρώπους καὶ νά
 λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς
 ὑποθέσεις των. Σήμερον
 ὅμως, τί ἔπρεπε νά ὑποθέ-
 σῃ, ὕστερον ἀπὸ τὴν παρά-
 δοξον διήγησιν τοῦ πα-
 τρός του; Ἀναλογιζόμενος
 ὅλας τὰς μυστηριώδεις
 περιπτώσεις, αἱ ὅποιαι συν-
 ὤδασαν τὴν γέννησίν του,
 καὶ εἰς τὰς ὁποίας προ-
 σεπάθει νά ἴδωσῃ φυσικὴν
 τινα ἐξήγησιν, ὁ Σαῖτ πα-
 ρεδόθη εἰς τόσον βαθείας
 σκέψεις ὥστε καθ' ὅλην
 σχεδὸν τὴν ἡμέραν ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ ἵππου του
 ὡς νά ἐκοιμάτο, χωρὶς νά λάβῃ μέρος εἰς τὰς
 συνομιλίας τῶν συντρόφων του καὶ χωρὶς νά
 ἀλοῦν τὰ ἔξοματά των καὶ τοὺς γέλωτάς των.

Ὁ Σαῖτ ἦτο ὠραῖος νεανίας. Οἱ ὀφθαλμοὶ
 του ἦσαν ζωηροὶ καὶ τολμηροί· τὸ στόμα του
 πλήρες χάριτος, καὶ ἂν καὶ ἦτο μόλις δεκαο-
 κταετής, εἶχεν εἰς ὅλον του τὸ σῶμα ἀξιοπρέ-
 πειαν τὴν ὁποίαν σπανίως ἀπαντᾷ τις εἰς
 τοιαύτην ἡλικίαν. Ἡ ὠραία φυσιογνωμία του,
 καθισταμένη ἔτι μᾶλλον καταφανῆς ἐκ τῆς
 πολυμικθῆς του ἐνδυμασίας, καὶ ἡ κομψότης
 καὶ ευστάθεια μετὰ τῶν ὁποίων ὠδήγει τὸν
 ἵππον του, ἐπέσπασαν φυσικὰ ἐπ' αὐτοῦ τὴν
 προσοχὴν τῶν πλείστων συντρόφων του.

Ἄνθρωπος ἡλικιωμένος ἤδη ὅστις ἵππευε
 πλησίον του καὶ ἐφαίνετο ἰδιαζόντως ἀρεσκό-
 μενος εἰς τὴν συναναστροφὴν του, προσεπά-
 θησε, διὰ τινῶν ἐρωτήσεων, νά δοκιμάσῃ τὸ
 πνεῦμά του. Ὁ Σαῖτ, πλήρης σεβασμοῦ διὰ
 τὰς λευκὰς τρίχας, ἀπεκρίθη μετριοφρῶνως μὲν
 ἀλλὰ μετὰ πνεύματος καὶ εὐπρεπῶς εἰς τὰς
 ἐρωτήσεις του. Οὗτος ἠσθάνθη μεγάλην χαρὰν,
 ἐδείξε δὲ μεγάλην ἐπιθυμίαν ὅπως συνδεθῆ ἔτι
 περισσότερο μετὰ τοῦ νέου συνοδοιπόρου του.

Συνωμίλησαν λοιπὸν με οἰ-
 κειότητα περὶ διαφόρων
 πραγμάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ
 Σαῖτ ἦτο ἀπησυχολημένος
 καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ
 ἐν μόνον ἀντικείμενον, συ-
 νέθη, ὅπως εἶνε φυσικόν,
 ὥστε ἡ ὀμιλία ὀλίγον κατ'
 ὀλίγον νά κλίνῃ ὅπου ἡ
 φαντασία του τὴν ἐφέρει
 καὶ τελευταίον κατέληξεν
 εἰς τὴν μυστηριώδη δύνα-
 μιν τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦν
 τὰ πνεύματα. Ὁ νέος τοι-
 ουτοτρόπως ἠρώτησε κα-
 τηγορηματικῶς τὸν σύν-
 τροφόν του ἂν ἐπίστευεν
 εἰς τὴν ὑπάρξιν νεραϊδῶν,
 καὶ δαιμόνων, τέλος πάν-

των ἀγαθῶν ἢ κακῶν πνευμάτων τὰ ὅποια ἡ
 καταδιώκουν ἢ προστατεύουν τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ γέρον ἐθώπευσε διὰ τῆς χειρὸς τὴν μα-
 κρὰν γενειάδα του, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του
 καὶ εἶπε: «Ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ, δὲν εἶδον ποτέ
 νάνους, ἢ γίγαντας, ἢ δαίμονας ἢ νεραϊδας, ἢ
 μάγους, καὶ ἐν τούτοις ὀφείλω νά ὁμολογήσω
 ὅτι ὑπάρχουν πολλὰ ἱστορία περὶ τῶν ὁποίων
 δὲν πρέπει νά ἀμφισβᾶλλῃ τις καὶ εἰς τὰς ὁ-
 ποίας ἀκουσίως ἀναγνωρίζω τὴν ἐπέμβασιν
 τῶν ὑπερφυσικῶν δυνάμεων.» Τότε ὁ γέρον
 ἤρχισε νά διηγῆται εἰς τὸν νεαρὸν φίλον του
 τόσας θαυμαστὰς ἱστορίας, ὥστε ὁ Σαῖτ κα-
 τληθθεὶς ὑπὸ σκοτοδίνης, καὶ προσπαθὼν νά
 ἐξηγήσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἱστορίαν, ἐσυμπέρα-

Ο ΣΑΙΜ

νεν ἐπὶ τέλους ὅ,τι πᾶν ὅ,τι συνέβη κατὰ τὴν γέννησίν του, ἢ αἰφνιδίως κατασταλεῖσα ἐκείνη καταγίς καὶ ἡ ὁσμὴ τῶν ῥόδων ἢ ἐπιχυθεῖσα ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς μητρός του, προακήγγελλον ὅτι καὶ αὐτὸς εὐρίσκετο ὑπὸ τὴν προστασίαν ἀγαθῆς τινος νεράιδας ἣτις τῷ ἔδωκε τὴν σφυρίκτραν ἐκείνην ὅπως δυναθῆ ἢ τὴν κάλεσθαι ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα ὁ Σαῖτ ὠνειρεύετο, πύργους, μαγευμένα παλάτια, δράκοντας, νάνους κ.λ.π. ἔζησε τέλος πάντων ἐν μέσῳ κόσμου φανταστικῶ.

Ὁ δυστυχῆς νέος εὐθύς τὴν ἐπαύριον θὰ ἐδοκίμαζε πόσον μάταια ἦσαν τὰ ὄνειρα τὰ ὅποια εἶδε τὴν προτεραίαν κοιμώμενος! Τὸ κερθάνιον εἶχε βαδίσθαι ἡσύχως καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν, ὁ δὲ Σαῖτ ἐξηκολούθει νὰ εὐρίσκειται παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ γέροντος φίλου του, ὅταν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἐρήμου ἐφάνη πυκνὸν νέφος τὸ ὅποιον ἠδυνάτου νὰ ἐξηγηθῶν. Κατὰ τοὺς μὲν ἦτο λόφος ἐξ ἄμμου, κατὰ τοὺς δὲ ἀπλοῦν νέφος, καὶ κατ' ἄλλους ὁμοιάζε μᾶλλον πρὸς νέον κερθάνιον. Ἄλλ' ὁ γέρον ὁ ὅποτος πολλάκις εἶχεν ἤδη διέλθῃ τὴν ἐρημον, ἐφώναζε μεγαλοφώνως νὰ προσφυλαχθῶν, διότι τὸ ἄγνωστον ἐκεῖνο ἀντικείμενον, κατὰ τὴν γνώμην του, ἦτο συμμορία ἀράβων ληστῶν ἣτις ἐπροχώρει ἐναντίον των. Οἱ ἄνδρες ἔλαβον ἀμέσως τὰ ὄπλα των, αἱ γυναῖκες καὶ αἱ ἀποσκευαὶ ἐτέθησαν εἰς τὸ κέντρον, καὶ πάντες ἐτοιμάσθησαν νὰ ἀντιμετεπίσωσι τὴν προσβολὴν. Ἡ ὑπόπτως ὁμᾶς ἐξηκολούθει ν' ἀπλοῦται βραδέως ἐπὶ τῆς ἐρήμου κατ' ἐκείνην δὲ τὴν στιγμὴν ὁμοιάζε πρὸς ἀπειράριθμον στίφος πελαργῶν ὅταν οὗτοι μεταναστεύουσιν εἰς ἀπομακρυσμένους χώρας. Ἐν τούτοις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπετάχυναν τὸ βῆμα, καὶ μόλις ἤρχισαν νὰ διακρίνουν καθαρῶς τοὺς ἵππους καὶ τὰς μακρὰς λόγχας των, ἢ συμμορία ὀλόκληρος ὤρμησε κατὰ τοῦ κερθάνιου μὲ ταχύτητα σιμοῦν καὶ τὸ περιεκύκλωσεν ὡς ἀνεμοστρόβιλος.

Οἱ ὀδοιπόροι ἐπολέμησαν γενναίως, ἀλλ' οἱ ἐπιδρομεῖς ἦσαν πλέον τῶν τετρακοσίων. Ἀφοῦ ἔρριψαν κατὰ τοῦ κερθάνιου χάλαζαν βελῶν, τὰ ὅποια ἐπροξένησαν εἰς τὰς τάξεις του ἀρκετὴν φθοράν, ἐτοιμάσθησαν νὰ τὸ προσβάλουν διὰ τῆς λόγχης. Κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν ὁ ἦρωας μας ὅστις δὲν ἔπαυσε νὰ

μάχεται εἰς τὴν πρώτην σειρὰν καὶ νὰ διακρίνεται μεταξὺ τῶν ἀνδρειοτέρων, ἀνεμνήσθη αἰφνὴς τὴν μικρὰν σφυρίκτραν ταυ: τὴν ἤρπασε τὴν ἔθεσεν εἰς τὸ στόμα του, ἐφύσησε μὲ ὄλας του τὰς δυνάμεις καὶ . . . τὴν ἀφῆκε περιλύτως νὰ πέσῃ. Δὲν ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς ὁ ἐλάχιστος ἦχος. Μανιώδης διὰ τὴν σκληρὰν αὐτὴν ἀπογοήτευσιν καὶ θέλων νὰ πωλήσῃ τοῦλάχιστον ἀκριβὰ τὴν ζωὴν του, ὁ ἀνδρεῖος νέος ἤρπασε μετὰ βίας τὸ τόξον του καὶ σημαδεύσας ἕνα τῶν ληστῶν, ὅστις διακρίνετο τῶν ἄλλων ἐκ τῆς μεγαλοπρεπείας τῶν ἰνδωματίων του, τὸν διεπέρασε πέρα πέρα. Ὁ πληγθεὶς ἐταλαντεύθη πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τοῦ ἐπιπίου ὡς ἄνθρωπος μεθυσμένος καὶ κατέπεσε βαρῶς ἐκ τοῦ ἵππου.

«Δι' ὄνομα τοῦ Ἀλλάχ! τί ἔκαμες; ἀνέκραξεν ὁ γέρον· τὴν ἔκαμες ὅλοι χαμένοι.» Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἐβράδυνε νὰ δικαιώσῃ τοὺς λόγους αὐτοῦ, διότι μόλις οἱ λησταὶ εἶδον νὰ πίπτῃ τὸ θῦμα τοῦ Σαῖτ, ἐξέβαλαν τρομερὰν κραυγὴν καὶ ὤρμησαν μὲ τόσῃ λύσσαν κατὰ τοῦ κερθάνιου, ὥστε οἱ ὀλίγοι ἄνδρες ὅτινες ἔως τότε κατῴρθωσαν νὰ ἀνθίστανται, ἐρρίφθησαν ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ κατὰ γῆς. Ὁ Σαῖτ περιεκυκλώθη ἀπὸ πέντε ἕως ἔξ ἀραβας, ἀλλ' ἐχειρίζετο τὴν λόγχην του μὲ τόσῃ ταχύτητά καὶ δυνάμει ὥστε ἀνθίστατο εἰς ὅλους. Ἦδη εἶχε καταρρίψῃ δύο ἐξ αὐτῶν, ὅτε δυνατὸς τινάγμας ἀνέτρεψε καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἵππου του. Εἰς ἐκ τῶν ληστῶν κατῴρθωσεν νὰ ἐκσφενδονίσῃ κατ' αὐτοῦ εἶδος δικτύου μετὰ θηλειᾶς, μεθ' ἕλας δὲ τὰς προσπαθείας του ὅπως τὸ δικασθῆ, ὁ ἀτυχῆς ἦρωας δὲν τὸ κατῴρθωσε. Τούναντίον ὅσω ἐκινεῖτο, τόσῳ μᾶλλον τὸ σχοινίον ἐδένετο καὶ ἐσφιγγε δυνατὰ τὸν καιμὸν του. Ἴδου πῶς μεθ' ὅλην τὴν ἀνδρείαν του καὶ τὴν ἀπελπιστικὴν ἀντίστασιν του, ὁ Σαῖτ ἔπεσε ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του.

Ὁλόκληρον τὸ κερθάνιον ἐτέθη ἐκτὸς μάχης, διότι οἱ μὲν ἐφονεύθησαν οἱ δὲ ἄλλοι ἠχμαλωτίσθησαν, οἱ δὲ ἀραβες οἱ ὅποιοι δὲν ἀνῆκον εἰς τὴν αὐτὴν φυλὴν, ἐπεδόθησαν ἀμέσως εἰς τὴν διανομὴν τῶν αἰχμαλώτων καὶ τῆς λείας. Μετὰ τοῦτο μέρος τῶν ληστῶν ἐβάδισαν πρὸς μεσημβρίαν, ἐνῶ οἱ λοιποὶ διηυθύνθησαν πρὸς ἀνατολάς. Ὁ Σαῖτ ἐβάδιζεν ἐν τῷ μέσῳ τεσσάρων ἵππέων ὀπισθίων μέρους.

ὀδόντων, καὶ οἵτινες ἔρριπτον ἐπ' αὐτοῦ βλέμματα πλήρη λύσσης, ἐνῶ συγχρόνως τῷ ἀπέταιναν τὰς χειροτέρας ὕβρεις. Τοῦτο τὸν ἔκαμε νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος τὸν ὅποιον εἶχε φονεύσῃ θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως κανὲν διακεκριμένον πρόσωπον, ἴσως μάλιστα πρίγκηψ' ἀλλ' αἱ ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπηύθυνε ἐδιπλασίασαν τὴν ὀργὴν των, χωρὶς νὰ ἀξιώθῃ οὐδεμιᾶς ἀπαντήσεως.

Μετὰ τριῶν ἡμερῶν κοπιαστικὴν πορείαν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐσταμάτησαν παρ' ὅσον ἐχρειάζετο ὅπως ἀναπνεύσουν οἱ ἵπποι, παρετήρησαν τέλος μακρὰν δένδρα καὶ σκηνάς. Ἦτο ἡ πρωτεύουσα διαμονὴ τῆς φυλῆς. Ὅταν ἡ συμμορία ἐπλησίασε, πλήθος γυναικῶν καὶ παιδιῶν ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν των ἀλλὰ μόλις οὗτοι ἀντήλλαξαν λέξεις τινὰς μετὰ τῶν ληστῶν, φοβερὰ κραυγὴ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ στήθη ὄλων· τὰ βλέμματα των ἐστράφησαν πρὸς τὸν Σαῖτ, ἀπειροὶ βραχίονες ὑψώθησαν ἐναντίον του καὶ ἀραι ἐξῆλθον ἀπὸ τὰ στόματα των: «αὐτὸς, ἐφώναζαν, αὐτὸς ὁ θῆλιος σκύλος, ἐκτύπησε τὸν μέγαν Ἀλμανζὸρ τὸν ἀνδρεῖον τῶν ἀνδρείων! πρέπει νὰ ἀποθάνῃ καὶ τὸ σῶμά του νὰ ριφθῆ εἰς τὰ τσακάλια τῆς ἐρήμου.»

Ἡ ὁμᾶς ἐβάδιζε πάντοτε ἐν τῷ μέσῳ τῶν θανασιμῶν ἐκείνων κραυγῶν. Ὅταν ἔφθασαν ἐν τῷ μέσῳ πλατείας τινος εὐρισκομένης εἰς τὸ κέντρον τοῦ στρατοπέδου, ἐσταμάτησαν. Οἱ αἰχμαλῶτοι ἐδέθησαν ἀνὰ δύο καὶ διενεμήθησαν εἰς τὰς σκηνὰς καθὼς καὶ τὰ λάφυρα. Ἐν τούτοις ὁ Σαῖτ, δέσμιος ἐπίσης, ἀλλὰ μόνος, ὠδηγήθη εἰς σκηνὴν τινὰ μεγαλειτέραν ἀπὸ τὰς ἄλλας ὅπου ἐκάθητο γέρον τις πλουσίως ἐνδεδυμένος, τοῦ ὁποίου ἡ υπερῆφανος καὶ σοβαρὰ μορφή, εἰδείκνυε τὴν ὑψηλὴν του θέσιν. Οἱ ἄνδρες οἱ ὅποιοι ὠδήγουν τὸν Σαῖτ εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς σκηνῆς σιωπηλοὶ καὶ μὲ καταβισασμένην τὴν κεφαλὴν: «Οἱ ὀδυροὶ τῶν γυναικῶν μὲ κἀμνον νὰ προαισθάνομι καμμίαν συμφορὰν, εἶπεν ὁ γέρον, διατρέχων μὲ ἀγωνιώδεις βλέμμα τὰς τάξεις τῶν στρατιωτῶν· μάλιστα, ἢ στάσις σας τὸ βεβαίον, ὁ υἱός μου . . .»

— Ὁ υἱός σου δὲν ὑπάρχει πλέον, εἶπον οἱ στρατιῶται μὲ φωνὴν κλαυθμηρὰν, ἀλλὰ ἰδοὺ ὁ φονεὺς του. Διάταξε, Σελίμ! μὲ ποῖον θάνατον πρέπει νὰ ἀποθάνῃ; Πρέπει νὰ τὸν δια-

περάσωμεν μὲ τὰ βέλη μας ἢ νὰ τὸν καταδιώξωμεν μὲ τὰς λόγχας μας ὡς ἀγρίον θηρίον; θέλεις νὰ τὸν κρεμάσωμεν ἢ νὰ τὸν ἐσχίσωμεν μὲ τοὺς ἵππους μας;

— Ποῖος εἶσαι, θῆλιε; ἠρώτησεν ὁ Σελίμ ῥίπτων σκοτεινὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ αἰχμαλώτου τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος ἠτοιμάζετο, ἀλλ' ὅστις οὐχ ἦττον ἐτήρει στάσιν εὐσταθῆ καὶ ἀξιοπρεπῆ.

Ὁ Σαῖτ ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἐρώτησίν του. «Φονεὺ τοῦ υἱοῦ μου! τὸν ἐφόνευσες, εἶμαι βέβαιος, ὡς αἰσχρὸς δολοφόνος. Δὲν ἐτόλμησες νὰ τὸν πολεμήσῃς κατὰ μέτωπον ἢ λόγχῃ σου θὰ τὸν ἐτρέπῃσεν ἐκ τῶν ὀπισθεν διὰ προδοσίας.

— Ὅχι, αὐθέντα, ἀπήνησεν ὁ Σαῖτ· τὸν ἐκτύπησα κατὰ πρόσωπον, εἰς ἐντιμον μάχην κατὰ τὴν προσβολὴν τοῦ κερθάνιου μας καὶ ὅταν εἶδον ὅκτῳ ἐκ τῶν ἰδικῶν μας νὰ πέσουν ὑπὸ τὰ κτυπήματά του.

— Λέγεις τὴν ἀλήθειαν; ἠρώτησεν ὁ Σελίμ.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν στρατιωτῶν.

— Τότε, ἐξηκολούθησεν ὁ Σελίμ, περιστέλλων δι' ἠρωϊκῆς προσπαθείας τὴν δικαίαν λύπην του, τότε δὲν ἔκαμε παρὰ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἡμεῖς ἠθέλωμεν νὰ κάμωμεν εἰς αὐτόν· ἐπολέμησε καὶ ἐκτύπησεν ἐχθρὸν ὁ ὅποιος ἠθέλε νὰ ἀρπάσῃ τὴν ἐλευθερίαν του καὶ τὴν ζωὴν του. Λύσατε ἀμέσως τὰ δεσμά του.

Οἱ στρατιῶται ἐθεώρουν ἐκπληκτοὶ τὸν κύριόν των καὶ δὲν ἐφαίνοντο διατιθεῖμενοι νὰ ὑπακούσουν. «Ἐτσι λοιπόν, εἶπεν εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ φονεὺς τοῦ υἱοῦ σου, ὁ δολοφόνος τοῦ ἀνδρείου Ἀλμανζὸρ θὰ ἀποφύγῃ τὸ μαρτύριον! Θὰ ἐκάμνωμεν καλλήτερον νὰ τὸν ἐφονεύωμεν εἰς τὸν τόπον τῆς μάχης, ἐνώπιον τοῦ πτώματος τοῦ θύματός του.

— Ὅχι! δὲν θέλω νὰ ἀποθάνῃ! ἀνέκραξεν ὁ Σελίμ, καὶ μάλιστα σκοπεύω νὰ τὸν κρατήσω εἰς τὴν σκηνὴν μου. Τὸν ἀπαιτῶ ὡς μερίδα τῶν λαφύρων τὰ ὅποια μοὶ ἀνήκουν. Θὰ εἶνε ὑπὲρ τῆς μου.

Ὁ Σαῖτ μὴ δυνάμενος ἐκ τῆς υπερβολικῆς συγκινήσεως νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν μεγαλόψυχον γέροντα ἐγονάτισεν ἐνώπιόν του καὶ ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τοῦ σωτήρός του εἰς σημεῖον εὐγνωμοσύνης καὶ ὑπακοῆς. Ἐν τούτοις οἱ στρα-

τιώται ἀπὸ τῆς σκηνῆς ψιθυρίζοντες, καὶ ὅτε ἀνακοίνωσαν εἰς τὰς ἐκτὰς τῆς σκηνῆς συνηθρισμένας γυναῖκας καὶ παῖδια τὴν ἀπόφασιν τοῦ γέροντος Σελίμ, ὅλη ἡ ὄρδῃ ἐξέθαλε πενθίμους ὠρυγὰς, κραυγάζουσα ὅτι αὐτὴ μόνῃ θὰ ἐξεδικεῖτο τὸν θάνατον τοῦ Ἀλμανζὸρ μὲ τὸ αἷμα τοῦ φονέως του, ἀφοῦ ὁ ἴδιος πατήρ του ἤρνατο τὴν ποινὴν τῆς ἀντεκδικήσεως.

Τὸ ὑπόλοιπον τῶν αἰχμαλώτων διανεμήθη μεταξὺ τῶν διαφορῶν οἰκογενειῶν τῆς φυλῆς. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀπελύθησαν δυνάμει λύτρων, ἄλλοι δὲ ἐπεφορτίθησαν νὰ φυλάττωσι τὰ ποῖμνια ἢ νὰ καλλιεργῶσι τὰς γαίας, μεταξὺ δὲ αὐτῶν πολλοί, ἔχοντες ἄλλοτε ἕκαστος τοῦλάχιστον δέκα δούλους διὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν, ἠναγκάσθη τότε νὰ ἐκτελῇ ὁ ἴδιος τὰς εὐτελεστέρας ἐργασίας.

Εἰς τὸν Σαῖτ δὲν συνέβη τὸ ἴδιον. Ἡ καλὴ του ἀρά γε φυσιογνωμία, ἡ ἥρωϊκὴ διαγωγή του, ἡ μᾶλλον μυστικὸν τι θέλητρον τῆς προστατίδος νεραϊδας του διέθεσαν τὸν γέροντα ὑπὲρ αὐτοῦ; Ἄγνωστον, ἀλλ' ἐξ ἡ ἐντὸς τῆς σκηνῆς τοῦ ἑλμι ὡς υἱὸς μᾶλλον παρὰ ὡς δούλος. Ἐν τούτοις τὸ μίσος τὸ ὅποιον ἔτρεφεν ἐναντίον του ἡ φυλὴ δὲν κατηνύασθη. Ἄν ἐπλανᾶτο μόνος διὰ μέσου τοῦ στρατοπέδου, ἀραὶ καὶ ἀπειλαὶ τῷ ἤρχοντο πανταχόθεν, καὶ πολλάκις μάλιστα ἤκουεν εἰς τὰ ὦτά του νὰ συρίζουν βέλη προωρισμένα προφανῶς δι' αὐτόν. Εἰς μάτην ἐπανελημμένως παρεπονεῖτο εἰς τὸν Σελίμ διὰ τὰς προσβολὰς, αἰτινες διηυθύνοντο κατὰ τῆς ζωῆς του· αἱ ἔρευναι τὰς ὁποίας οὗτος διέτασσε πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν αὐτουργῶν ἔμενον πάντοτε ἀκαρποὶ ὀλόκληρος ἡ φυλὴ εἶχε συνομῶση ἐναντίον τοῦ εὐνοουμένου τοῦ γέροντος, ὅστις ἡμέραν τινὰ ὁμιλήσεν εἰς τὸν Σαῖτ ὡς ἐξῆς:

«Ἦλπισα ὅτι θὰ ἠδύνασο ἴσως νὰ ἀναπληρώσης πλησίον μου τὸν υἱόν, τὸν ὅποιον ἡ χεὶρ σου μοῦ ἀφῆρεσε, ἀλλὰ βλέπω ὅτι πρέπει νὰ ἀποβάλω τὴν ἐλπίδα αὐτήν. Ὅλοι ἐδῶ ἐξ ἴσου σὲ μισοῦν, καὶ αἰσθάνομαι, δυστυχῶς, ὅτι ἡ προστασία τοῦ γέροντος Σελίμ εἶνε ἀνίσχυρος νὰ σὲ προστατεύσῃ. Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ σὲ ἀποστείλω εἰς τὴν πατρίδα σου ὑπὸ τὴν φύλαξιν πιστῶν ἀνθρώπων μου, οἱ ὅποιοι θὰ σὲ προστατεύσουν διὰ μέσου τῆς ἐρήμου.»

— Ἀλλὰ, ἀνέκραξεν ὁ Σαῖτ, ὑπάρχει κανεὶς

ἐδῶ, ἐκτὸς σοῦ, γενναῖε Σελίμ, εἰς τὸν ὅποιον νὰ δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ; Ἀφοῦ ἀπαξ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σου, δὲν θὰ με κατακρευοργήσουν ὅταν θὰ διερχώμεθα τὴν ἐρήμον;

— Ἡ ζωὴ σου θὰ εἶνε ὑπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ ὄρκου των, ἀπεκρίθη μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἡρεμίας ὁ Σελίμ, καὶ δύνασαι νὰ μὴ ἔχῃς κανένα φόβον, διότι ὁ λόγος τοῦ Ἀραβῶς εἶνε ἱερός.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας νέα ἐνάδρα, τῆς ὁποίας παρ' ὀλίγον νὰ γίνῃ θῆμα ὁ Σαῖτ, ὑπέμνησε μετὰ λύπης εἰς τὸν γέροντα τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν εἶχε δώσει εἰς τὸν θετὸν υἱόν του καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἐκτελέσῃ εὐθύς. Ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς τὸν ἥρωά μας ὄπλα, ἐνδύματα καὶ ἵππον, ἐξέλεξεν ὅπως συνοδεύσουν τὸν Σαῖτ πέντε ἐκ τῶν ἀνδρειοτέρων τῆς φυλῆς, καὶ ἀφοῦ τοὺς ὤρκισε διὰ τῶν φοικωδεστέρων ὄρκων νὰ σεβασθῶσι τὴν ζωὴν τοῦ νέου, τὸν ἀπεχαιοτήσεν κλαίων.

Οἱ πέντε Ἀραβες ἐκάλλαζον σκυθρωποὶ καὶ σιωπηλοὶ παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Σαῖτ, διὰ μέσου τῆς ἐρήμου. Δὲν διέφευγε τὴν ὀξυδέρκειαν τοῦ νέου ὅτι οἱ Ἀραβες ἀκουσίως ἐξεπλήρουν τὴν διαταγὴν των, ὅ,τι δὲ νύξανε ἰδίως τὴν ἀνησυχίαν του ἦτο ὅτι δύο μεταξὺ αὐτῶν εἶχον λάβῃ μέρος εἰς τὴν μάχην κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθη ὁ Ἀλμανζὸρ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς πορείας παρετήρησεν ὅτι τὰ πρόσωπα τῶν ὀδηγῶν του ἐγένοντο μᾶλλον σκυθρωπότερα, τοὺς ἤκουσε δὲ νὰ ἀνταλλάσσον χαμηλοφῶνως λέξεις τινὰς. Ὁ Σαῖτ ἔτεινε τὸ οὖς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν ὁμιλίαν των. Οἱ λησταὶ συνδιελέγοντο εἰς ἰδιαιτέραν διάλεκτον γνωστήν μόνον εἰς τὴν φυλὴν, τῆς ὁποίας ἔκαμον χρῆσιν ὅποταν ἐπρόκειτο περὶ ἐπιχειρήσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἀπόλυτος μυστικότης ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν. Ἀλλὰ καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Σελίμ εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ κρατήσῃ πλησίον του τὸν Σαῖτ, ἀφίερωσε πολλὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ὅπως τὸν διδάξῃ τὴν μυστηριώδη αὐτὴν γλῶσσαν, ἐκεῖνα δὲ τὰ ὅποια ἤκουσε τότε νῆξανε τὸν φόβον ὁ ὅποιος τὸν εἶχε καταλάβῃ.

Ἰδοὺ τὸ μέρος, εἶπεν ὁ εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅπου προσεβάλαμεν τὸ κερβάνιον. Ἐδῶ ὁ ἀνδρείτερος τῶν πολεμιστῶν ἐφονεύθη ἀπὸ τὴν χεῖρα ἐνὸς παιδίου.

— Ὁ ἄνεμος ἐσκούπισε τὰ ἴχνη τοῦ ποδίου τοῦ ἵππου του, εἶπεν ὁ ἄλλος· ἀλλ' ἐγὼ ἐφύλαξα εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν μνήμην τοῦ ἥρωος.

— Καὶ πρὸς αἰωνίαν ἐντροπὴν μας, ἀνέκραξεν ὁ τρίτος, ἐκεῖνος ὅστις τὸν ἐκτύπησε ζῆ ἀκόμη καὶ εἶνε ἐλεύθερος! Εἶδὲ ποτε κανεὶς πατέρα νὰ μὴ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον τοῦ μόνου υἱοῦ του; Ἀλλ' ὁ Σελίμ εἶνε πλέον γέροντων παλῖμπαις.

— Ὅταν ὁ πατήρ διατάζει, εἶπεν ὁ τέταρτος, εἶνε χρέος τοῦ φίλου νὰ ἐκδικήσῃ τὸν φίλον. Ἐδῶ, εἰς τὴν θέσιν αὐτήν, ὁ φονεὺς πρέπει νὰ ἀποθάνῃ. Αὐτὸ θέλει καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὰ ἔθιμα τῶν προγόνων μας.

— Ἀλλ' ὠρκίσθημεν εἰς τὸν γέροντα, ἐπανάλαβεν ὁ πρῶτος, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸν φονεύσωμεν, διότι ὁ ὄρκος μας μᾶς ἐμποδίζει.

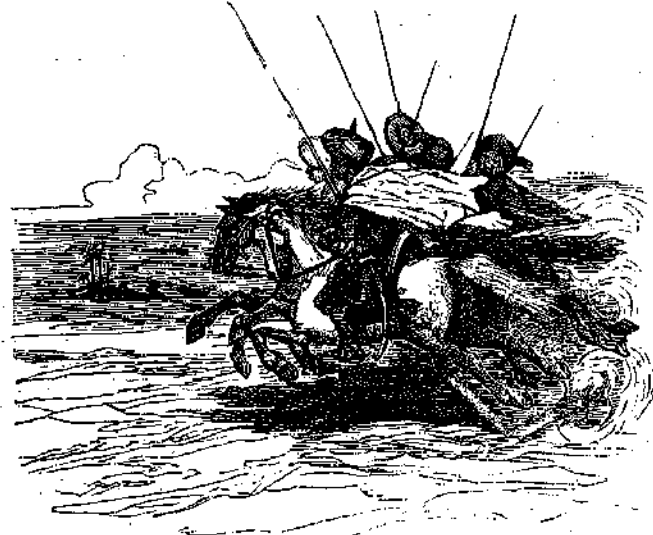
— Ἀλήθεια! εἶπον οἱ ἄλλοι. ὠρκίσθημεν καὶ ὁ φονεὺς μᾶς διαφεύγει.

— Ὅχι ἀκόμη! εἶπεν εἰς ἐκ τῶν ληστῶν, ὁ ἀγγιώτερος ὄλων· ὁ γέρον Σελίμ εἶνε φρόνιμος καὶ πονηρός, ἀλλ' ὄχι ὅσον φαντάζεται. ὠρκίσθημεν νὰ ὀδηγήσωμεν τὸ παιδί αὐτὸ ἐδῶ ἢ ἐκεῖ; Ὅχι. Ὑπεχρεώθημεν μόνον νὰ σεβασθῶμεν τὴν ζωὴν του. Ἄς σωθῇ λοιπὸν ἀπὸ τὰ ὄπλα μας. Ἀλλ' ὁ ἥλιος τῆς ἐρήμου καὶ οἱ ὀρεῖς ὀδόντες τῶν θηρίων θὰ μᾶς ἐκδικήσουν. Δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ τὸν ἀφήσωμεν ἐδῶ δεμένον σφιγκτά.»

Αὐτὰ εἶπεν ὁ ληστής, ἀλλ' ἤδη ἀπὸ τινῶν στιγμῶν ὁ Σαῖτ ἦτο ἔτοιμος διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον. Καθ' ἣν στιγμὴν ἀπηγγέλθησαν αἱ τελευταῖαι λέξεις, παρεμέρισεν ἀποτόμως τὸν ἵππον του καὶ κτυπήσας αὐτὸν διὰ τοῦ πτεριστήρος ὤρμησε πρὸς τὴν πεδιάδα ὡς πτηνόν.

Οἱ πέντε λησταὶ ἔμειναν ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐνεοί, παρατηρήσαντες ὅτι ὁ νέος τοὺς εἶχεν ἐννοήσῃ, ἀλλ' ἡ ἐκπληξίς των διήρκεσεν ὀλίγον. Ἐξησκημένοι εἰς τὰς τοιοῦτου εἶδους καταδιώξεις διηρέθησαν αὐθαρῆ εἰς δύο ομάδας καὶ ὤρμησαν εἰς καταδίωξιν τοῦ φυγάδος, Γνωρίζοντες ἄλλως τε καλλίτερον ἀπὸ τῶν δυστυχῶν Σαῖτ τὰς δυσχερεῖας τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἡ ἐρήμος καὶ τὸν τρόπον νὰ τὰς ἀποφεύγῃ τις, δύο ἐξ αὐτῶν τὸν ὑπερέβησαν μετ' ὀλίγον καὶ τῷ ἔφραξαν τὸν δρόμον. Ὁ Σαῖτ ἠθέλησεν ἐκ νέου νὰ τραπῇ πλαγίως, ἀλλὰ δύο ἄλλοι ἵππεῖς ἦσαν ἐκεῖ διὰ νὰ τὸν

ἐμποδίσουν ἐνῶ ὁ πέμπτος εὐρίσκειτο εἰς τὰ ὦτά του. Ἐπειδὴ ὁ ὄρκος τὸν ὅποιον εἶχον κάμῃ νὰ μὴ φονεύσουν τὸν νέον δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτοὺς νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτοῦ τὰ ὄπλα των, οἱ λησταὶ κατέφυγαν καὶ πάλιν εἰς τὴν φοβερὰν ἐκείνην θηλειάν διὰ νὰ ἀνατρέψουν τὸν Σαῖτ ἐκ τοῦ ἵππου του. Τότε ὁλοῦ ὁμοῦ ὤρμησαν ἐπ' αὐτοῦ ὡς λυσσῶντες, τὸν ἐκτύ-

«ΑΝΕΧΩΡΗΣΑΝ ΕΝ ΚΑΛΗΠΑΣΜῶ»

πησαν ἐπανελημμένως μὲ τὰ ξύλα τῶν λογῶν των καὶ ἀφοῦ ἔδεσαν σφιγκτά τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας τὸν ἔτριψαν ὡς ὄγκον ἀδρανῆ ἐπὶ τῆς φλεγούσης ἔμμου.

Ὁ Σαῖτ ἐπεκαλέσθη ἀλληλοδιαδόχως τὸν οἰκτόν των, τὸν ὄρκον των καὶ τέλος ὄλα τὰ αἰσθήματα τὰ ὅποια ἠδύνατο νὰ μαλακῶσιν τὴν καρδίαν των· τοῖς ὑπεσχέθη πλοῦσια λίτρα, ὅλην του τὴν περιουσίαν. . . . Ἀλλ' εἰς ὄλας τὰς παρακλήσεις καὶ τὰς ὑποσχέσεις του, εἰς τὰς ἀπελπιστικὰς κραυγὰς του, οἱ ἐκδικηταὶ τοῦ Ἀλμανζὸρ ἀπήντησαν μὲ ἀγγίους γέλωτας καὶ ἱπεύσαντες ἐκ νέου, ἀνεχώρησαν ἐν καλπασμῶ. Ἐπὶ τινὰς ἀκόμη στιγμὰς ὁ δυστυχὴς ἐγκαταλελειμμένος ἤκουε τὰ βή-

ματα τῶν ἵππων των, οἵτινες μετ' ὀλίγον ἐχάθησαν εἰς τὴν ἀπόστασιν, ἢ δὲ ἐρημος ἐπανήλθεν εἰς τὴν νεκρικὴν σιγὴν τῆς.

Ὁ δυστυχὴς Σαῖτ ἐθεώρησε τότε τὸν ἐαυτὸν του χαμένον. Ἐσυλλογίσθη τὸν πατέρα του καὶ τὴν λύπην τὴν ὁποῖαν θὰ ἤσθάνετο μὴ βλέπων νὰ ἐπανέρχεται ὁ υἱὸς του! . . . Κατόπιν συνεκινήθη διὰ τὴν ἀθλίαν τύχην του: τόσον νέος καὶ νὰ ἀποθάνῃ! διότι δὲν

τὰ ἀμφέβαλλε πλέον ὅτι ἦτο καταδικασμένος νὰ ὑποκύψῃ ἐκεῖ ἐπὶ τῆς φλεγούσης ἀμμου τῆς ἐρήμου, ἢ — μαρτύριον ἀκόμη χειρότερον — νὰ καταξοχισθῇ ζῶν ἀπὸ τοὺς ὀδόντας ἀγρίου τίνος θηρίου.

[Ἐπειτα συνέχισα]

ΡΑΦ.

Κατὰ τὸν Γεώργιον ΧΑΟΥΦ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑΝ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Ὁ Γεώργιος παρατήρει θαυμάζων οὐράνιον τόξον μεγαλοπρεπέστατον, ὅπερ ἐξετείνεται ὑπεράνω τοῦ λευκῶνος.

— Μητέρα, εἶπε, τὸ οὐράνιον τόξον ἔχει ἑπτὰ χρώματα, ἰοειδές, πορφυροῦν, κυανοῦν, πράσινον, κίτρινον, χρυσοειδές, ἐρυθρόν· διατί λοιπὸν λέγουσι ὅτι διὰ νὰ γίνουσι ὅλα τὰ ἄλλα χρώματα ἀρκοῦν μόνον τρία, τὸ κυανοῦν τὸ κίτρινον καὶ τὸ ἐρυθρόν;

Ἡ δὲ μήτηρ ἀπεκρίθη:

— Μίαν φοράν ὁ ἥλιος διέταξεν ἕνα τῶν βοηθῶν του νὰ χρωματίσῃ τὸν κόσμον.

— Καὶ διατί τάχα ὁ ἥλιος;

— Διότι ὁ ἥλιος παράγει τὸ φῶς, τὸ δὲ φῶς δίδει τὸ χρῶμα εἰς τὰ διάφορα πράγματα. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχε φῶς, τὰ πράγματα δὲν θὰ εἶχον χρῶμα.

«Λοιπὸν ὁ ἥλιος μίαν φοράν διέταξεν ἕνα τῶν βοηθῶν του νὰ χρωματίσῃ τὸν κόσμον.

«Ὁ βοηθὸς ἐξέλεξε βράχον ἐκτεταμένον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐξήπλωσε καὶ ἐτακτοποίησε τὰ χρώματά του, ἔπειτα ἔκοψε κλάδον κέδρου ἀντὶ χρωστήρος καὶ ἔλαβε κομὸν δένδρου κοίλου ἀντὶ δοχείου πρὸς ἀναμίξιν τῶν χρωμάτων.

«Ἐκ τοῦ βύθου τῆς θαλάσσης ἀνέσυρε βῶλον χρώματος κυανοῦ, ἐκ τῆς Δύσεως βῶλον χρώματος ἐρυθροῦ, καὶ ἐκ τοῦ μέρους ὅπου ἀνατέλλει ἡ Σελήνη βῶλον χρώματος κίτρινου. Ὡστε εἶχε μόνον τρία χρώματα, κυανοῦν, κίτρινον καὶ ἐρυθρόν.

«Ἐν ᾧ δὲ παρεσκευάζε τὰ χρώματά του ἔλεγε:

«— Πῶς νὰ τον χρωματίσω τὸν οὐρανόν; Τὸ ἐρυθρόν χρῶμα εἶνε πάρα πολὺ ζῶηρόν, τὸ κίτρινον κουράζει τὴν ὄρασιν, ἀλλὰ τὸ κυανοῦν μᾶς κάμνει νὰ σκεπτόμεθα τὸν Θεόν καὶ

τὰ θεῶν· λοιπὸν ὁ οὐρανὸς θὰ γίνῃ κυανεὺς, καὶ τοιοῦτος θὰ εἶνε πάντοτε· ἔκτοτε δὲ ὁ οὐρανὸς εἶνε κυανοῦς, καὶ τοι τὸν κρύπτουσι νέφη ἐνίοτε.

«Ἐχρωμάτισε λοιπὸν τὸν οὐρανὸν κυανοῦν, καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν ἀνερίζωμεν τὸ βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανόν, συλλογιζόμεθα τὸν Θεόν.

«— Τώρα πᾶς νὰ τὴν χρωματίσω τὴν θάλασσαν; εἶπε κατ' ἑαυτὸν ὁ βοηθὸς τοῦ ἡλίου.

«Ὅταν τὰ νέφη κατέλθουσιν ἐκ τοῦ Βορρᾶ καὶ καλύψωσι τὸν οὐρανόν, τότε οἱ ἄνθρωποι δὲν θὰ δύνανται νὰ τον βλέπωσι, καὶ εἶνε φόβος μήπως λησμονήσωσι καὶ τὸν Θεόν. Θὰ χρωματίσω λοιπὸν καὶ τὴν θάλασσαν ὅπως τὸν οὐρανόν· ὥστε οἱ ἄνθρωποι θὰ συλλογίζωνται τὸν Θεόν, καὶ ὅποτε ἀκόμη εἶνε ὁ οὐρανὸς συννεφώδης· μόνον θὰ τροποποιήσω ὀλίγον τὸ κυανοῦν.

«— Τί χρῶμα νὰ ἔχωσι τὰ δένδρα, τὰ φύλλα, ἢ χλόη; Κυανοῦν καὶ αὐτὰ; Ἄλλὰ ἀρκετὸν εἶνε πλέον τὸ κυανοῦν· ὡς πρὸς τὸ κίτρινον καὶ τὸ ἐρυθρόν, αὐτὰ τὰ χρώματα δὲν με ἀρέσουν.

«— Τί χρῶμα νὰ ἔχωσι τὰ δένδρα, τὰ φύλλα, ἢ χλόη; Κυανοῦν καὶ αὐτὰ; Ἄλλὰ ἀρκετὸν εἶνε πλέον τὸ κυανοῦν· ὡς πρὸς τὸ κίτρινον καὶ τὸ ἐρυθρόν, αὐτὰ τὰ χρώματα δὲν με ἀρέσουν.

«Ἐὰν ἀναμίξω τὰ δύο αὐτὰ ἢ καὶ τὰ τρία χρώματα, ἴσως λάβω ἄλλο νέον χρῶμα.

«Ἄλλὰ τὸ χρῶμα αὐτὸ πρέπει νὰ εἶνε γλυκὺ καὶ νὰ εὐφραίνωνται οἱ ἄνθρωποι βλέποντες αὐτὸ κατὰ τὰς καυστικὰς ἡμέρας τοῦ θέρους, νὰ τους δροσίζῃ καὶ ἀναπαύῃ τὴν ὄρασιν.

«Δὲν θέλω νὰ μεταχειρισθῶ τὸ κίτρινον καὶ τὸ ἐρυθρόν, εἶνε χρώματα πολὺ ζῶηρά, καὶ ἐν τα ἀναμίξω, τὸ χρῶμα τὸ ὁποῖον θὰ σχηματισθῇ θὰ εἶνε βλαβερόν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἀντὶ ὠφελίμου. Ἄς ἀναμίξω τὸ κυανοῦν καὶ τὸ κίτρινον.

«Καὶ ἀνέμιξε τὸ κυανοῦν καὶ τὸ κίτρινον.

«Ὅτε εἶδε τὸ νέον χρῶμα ἐθαύμασε, διότι ἦτο ἀπειράκις γλυκύτερον καὶ τοῦ κίτρινου καὶ τοῦ ἐρυθροῦ καὶ σχεδὸν εὐμορφον ὡς τὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης. Τὰ φυτὰ πάντα ἐζήτησαν τὸ χρῶμα τοῦτο διὰ νὰ στολισθῶσιν, ὁ δὲ βοηθὸς τοῦ ἡλίου ἀσμένως ἔδωκεν εἰς αὐτὰ τὸ χρῶμα τοῦτο, ὅπερ ὠνόμασε **πράσινον**.

«Ὅτε ἦλθε καὶ ἡ σειρά τῶν ἀνθέων, ὁ βοηθὸς τοῦ ἡλίου παρεσκευάσε πληθὺν διαφόρων ἀποχρώσεων ποικίλων ἀναμιγνύων κατὰ διαφόρους τρόπους τὰ πρώτα χρώματα.

«Ἀναμίξας τὸ ἐρυθρόν καὶ τὸ κίτρινον παρήγαγεν ἄλλο χρῶμα ζωηρότερον πάντων τῶν ἄλλων καὶ το ὠνόμασε **χρυσοειδές**. Τόσον δὲ ἐθαύμασε τοὺς ὀφθαλμούς, ὥστε ὀλίγα πράγματα ἐχρωμάτισε διὰ τοῦ χρώματος τοῦτου, μήπως ἀναγκάζῃ τοὺς ὀφθαλμούς νὰ κλείωσιν ἀδιαλείπτως.

«Ἀνέμιξεν ἔπειτα τὸ ἐρυθρόν καὶ τὸ κυανοῦν καὶ παρήγαγε τὸ **ιοειδές**, χρῶμα τόσο εὐμορφον, ὥστε οἱ βασιλεῖς παρευθὺς το παρέλαβον. Μόνον δὲ τὰ ῥόδα τὰ μάλλον φυλάρεσκα ἔλαβον ἐξ αὐτοῦ τόσο ὀλίγον, ὥστε ἐχρωματίσθησαν διὰ τῶν μαλακωτέρων καὶ ἀβροτέρων χρωμάτων.

«Ἐθαψε τὰς πασχαλέας ἰόχρους καὶ τὰ τρίχροα ἱα δι' ὀλίγον βαθυτέρου.

«Ἐπειτα λαβὼν διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου ὀλίγον πορφυροῦν χρῶμα, ἔθαψε τὰ χεῖλη τῶν βρεφῶν καὶ τῶν μικρῶν παιδίων καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν των· τοὺς δὲ ὀφθαλμούς τινῶν μὲν ἔθαψε κυανοῦς τινῶν δὲ μέλανας.

«Τέλος ἀναμίξας εἰς ἕν πάντα τὰ χρώματα παρήγαγε τὸ λευκόν.

— Τὸ λευκόν! ἀνεφώνησεν ὁ Γεώργιος, ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι ἂν ἀναμιχθῶν ὅλα τὰ χρώματα θὰ γίνῃ τὸ μαῦρον.

— Τὸ λευκόν, ἐξηκολούθησεν ἡ μήτηρ, τὸ λευκόν, διότι τὸ λευκόν εἶνε ἡ ἔνωσις πάντων τῶν χρωμάτων· τοῦτο δὲ δύναται νὰ βεβαιωθῆς, μικρὲ μου, ἂν ἐπὶ δίσκου χαρτίου ζωγραφῆσῃς τὰ ἑπτὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τόξου καὶ τον περιστρέψῃς ταχέως.

«Ἄφ' οὗ ὁ βοηθὸς τοῦ ἡλίου ἔλαβε τὸ λευκὸν χρῶμα, ἔθαψε δι' αὐτοῦ τὸν ἴασμον, τὴν μαργαρίταν, καὶ πολλὰ ἄλλα ἀνθη· ὡσαύτως ἔθαψε ὀλίγον καὶ τινα νέφη καὶ τὰ ἄκρα τῶν κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ. Ἐχρωμάτισε δι' αὐτοῦ

καὶ τὴν χιόνα, τὴν ἐπιδερμίδα τῶν μικρῶν παιδίων καὶ τὸ γάλα, διὰ τὸ ὅποιον τρελαίνονται.

«Θέλων δὲ νὰ ἀποπερατώσῃ τὰ ἔργα του ἔλαβεν ὀλίγον ἐξ ἐκάστου χρώματος καὶ τα ἐσκορπίσεν εἰς τὸ κενόν, καὶ οὕτω πῶς ἐσχηματίσθη τὸ οὐράνιον τόξον, ὅπου ἀνευρίσκονται τὰ τρία ἀρχικὰ χρώματα τὰ ὅποια μετεχειρίσθη, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ τὰ ἄλλα χρώματα τὰ ὅποια παρήγαγε ἐκ τῶν τριῶν τούτων. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ οὐράνιον τόξον ἔχει ἑπτὰ χρώματα τὰ ὅποια εἶνε . . .

— Ἴοειδές, πορφυροῦν, κυανοῦν, πράσινον, κίτρινον, χρυσοειδές, ἐρυθρόν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος.

Ἡ δὲ μήτηρ ὑπέλαβε.

— Ἄφ' οὗ τὸ ἔργον τελείωσε, τότε ἔδυσεν ὁ ἥλιος. Τότε καὶ ὁ βοηθὸς τοῦ ἡλίου διέχυσεν ἐπὶ τῶν νεφῶν τοῦ οὐρανοῦ ὄσα χρώματα ἀπέμειναν, οὕτω δὲ ὁ ἥλιος περιεκαλύφθη διὰ νὰ κοιμηθῇ ἐντὸς παραπετασμάτων χρώματος κυανοῦ καὶ χρυσοειδοῦς, πράσινου καὶ ἰοειδοῦς, κίτρινου καὶ ἐρυθροῦ, πορφυροῦ καὶ λευκοῦ. Ἐκτοτε δὲ βλέπομεν τόσο λαμπρὰν τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου

«Τότε ὁ βοηθὸς τοῦ ἡλίου ἀπέβλεψεν ἐπὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν του καὶ ἐχάρη χαρὰν μεγάλην καὶ ὠνόμασε τὰ τρία χρώματα, τὸ κίτρινον, τὸ ἐρυθρόν καὶ τὸ κυανοῦν, **χρώματα ἀρχικά**.

«Πάντα δὲ τὰ ἄλλα τὰ ἐκ τῶν τριῶν πρώτων παραχθέντα, ὠνόμασε **χρώματα δευτερεύοντα**.

— Παραμίθι εἶνε ὅλα αὐτὰ, μητέρα μου, εἶπεν ὁ Γεώργιος, ἀλλὰ παραμίθι νοστιμώτατον. Τώρα θὰ ἐνθυμούμαι ὅτι ὁ ἥλιος παράγει τὸ φῶς, καὶ ὅτι τὸ φῶς χρωματίζει τὰ διάφορα πράγματα. Δὲν θὰ λησμονήσω ὅτι τρία εἶνε τὰ χρώματα ἐκ τῶν ὁποίων παράγονται τὰ ἄλλα. Καὶ τώρα καταλαμβάνω διατί τὸ οὐράνιον τόξον ἔχει ἑπτὰ χρώματα· διότι τὸ κίτρινον καὶ τὸ ἐρυθρόν ἀναμιγνύονται καὶ παράγουν τὸ χρυσοειδές, τὸ κίτρινον καὶ τὸ κυανοῦν παράγουν τὸ πράσινον, τὸ ἐρυθρόν καὶ τὸ κυανοῦν παράγουν τὸ ἰόχρου.

Ὁ βοηθὸς τοῦ ἡλίου ἐξετέλεσεν ἀριστα τὴν παραγγελίαν τοῦ ἡλίου.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

59. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶν' ἔκφρασις συνήθης τῶν Ἑλλήνων,
Τὸ δευτέρον μου ἐκ πολλῶν συνίσταται ἰκτινῶν,
Τὸ σύνολόν μου κρυφῶν καὶ προσφιλές ἐπίσης.
Ἄλλ' ὡς αὐτὸ ἂν ἔχῃς νοῦν, ποτὲ δὲν ἂμ με λίσσης.

Ἐπιτάλη ἐκ τῆς Ἑσπερίας Ἀφρας.

60. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτόν μου κατάφρασις, τὸ δευτέρον μου φῶς
Ἐ' ἢ σύστασις τοῦ ὅλου μου εἶνε σχεδὸν ἄχνος.

Ἐπιτάλη ἐκ τῆς Κορινθίας Ἠσαίας.

61. Λεξιγράφος.

Τὸ ὄλον εἶνε κρῖτος καὶ κείται 'ς τὴν Ἀσίαν,
Τὰ δύο μου τὰ ἄκρα σκορπίζουσι εὐωδίας.

Ἐπιτάλη ἐκ τοῦ Ἰσουλίου καὶ Ἀργεοῦ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

62. Ἀναγραμματισμός.

Γεννηθέντα ἐν Ἀσίᾳ με γνωρίζεις, πλὴν ἀνίσως
Ἀντιστρόφως με διαβίβεις, θά προκύψῃ μία νήσος.

Ἐπιτάλη ἐκ τῆς Γεωργίας Ἰ. Ζώτου.

63. Ἀναγραμματισμός.

Ὅπως εἶμαι ὄνομα ἔθνικόν θά ἀπαντήσης,
Τριῆμα δὲ τοῦ Κράτους ἂν, φίλε, μὴ ἀναγραμματίσης.

Ἐπιτάλη ἐκ τῆς Μουσούτρου καὶ Κορινθίας.

64. Τογόγραφος.

Εἶμαι κρῖτος, πλὴν μακρῶν, ὦ πολὺ μακρῶν σου εἰμί.
Ἄν ὁ τόνος ὀψωθῇ εἰς τὴν κεφαλὴν σου καίμικι.

Ἐπιτάλη ἐκ τοῦ Μέλαιος Ἀϊτού.

65. Αἰνίγμα.

Ἐνθ' ἔς τὴν θάλασσαν βῶ ἐπὶ τὸ ὕδωρ φύγω,
Καθὼς κ' ἀπὸ τῶν ποταμῶν, ἐπὶ λίμνην ὅμοιος στέργω.
Εἰς τὴν Ἑλλάδα ζήτει με καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν,
Καθὼς καὶ εἰς τῆς Θάμου μάς δόξαν τὴν Παρλίαν.

Ἐπιτάλη ἐκ τοῦ Ἀθηναίου Ἀνδίου.

66. Λυσιδέξιν.

1 καὶ 4. Δι' ἐν καίτοι ἀπὸ τὸ Ἰουδαίωσεν τὸ ἄντ' ἀπὸ πρῶ-
τοεκάκι τοῦ.

2. Βασίλειος τῆς Σπάρτης.

3. Κρῖτος τῆς Ἀσίας.

Ἐπιτάλη ἐκ τοῦ Δόκτορος Πασαρία.

67. Τρίγωνον.

1. Θεὰ τῆς μυθολογίας. 2. Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.
Ἄρθρον, 4. Ἐπιφώνημα.

Ἐπιτάλη ἐκ τῆς Σάββα Πασαρία.

68. Ῥόμβος.

Ἐπιτάλη ἐκ τῆς Ἐσθου τοῦ Μεταλογίου.

69. Λογοπαίγνιον.

Εἰς ποῖον μέρος τῆς Εὐρώπης δὲν ὑπάρχει φῶς;

Ἐπιτάλη ἐκ τοῦ Ἄδα.

ΛΥΣΕΙΣ

Τῶν ἐν ταῖς σελ. τῆς 31 Ἰουλίου καὶ 16 Ἀργεοῦ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

- 9. Σύμπαν (Σῆμ, Πᾶν). — 10. Νῆμα, Μνήμα. — 11. Σύμη, μῦς. — 12. Κρῖνος, Κρήνης. —
- 13. ΧΙΟΣ — 14. Π — 15. 1. Ἀθηνᾶ. 2. Περ-
10Σ ΕΑΝ σερῶν. 3. Ἄρης. 4. Πᾶν.
- 0Σ ΕΑΛΛΕΣ — 16. ΡΟΙΑ, ΑΡΗΣ (1.
Σ ΠΑΑΑΙΟΣ ΡΕΑ. 2. Ὄσπερ. 3. Ἰθά-
ΝΑΙΑΣ ΜΗ. 4. Ἄλδ(ε). — 17.
ΣΟΣ Αἰ μυστικαὶ συνδιαλέξεις
Σ γεννώσιν ὑπονομίας. — 18.
Μικρὰ Ἀσία. — 19. Ἐρωδίδος (Ε, ῥῶδι, δς). — 20. Κορυφή
(Κόρη, Φ). — 21. Πηγὴ, φυγὴ. — 22. Σκύλος, λύκος. —
23. Ἡ ὄρεϊα. — 24. Ἐγεννήθη τὴν 29 Φεβρουαρίου. —
25. Ὁ ἀρβύρο; 50. — 26. Ἡ Ἐκία (χωριὸν τῆς Ἀρκαδίας).
— 27. Κανέν, διότι τὰ καλοστρωμένα κρεβάτια ἔχουν καὶ
τὰ μαξιλάρια τῶν. — 28. ΘΗΣΕΥΣ (1. Θέτις. 2. Ἡρακλῆς.
3. Σκόπελος. 4. Ἐλικίων. 5. Ἵδρα. 6. Σύ).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

ΤΑ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ ΕΝ ΤΩ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜῶ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΗΡΩΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. Ἐγκριθέντες διὰ τὴν δευτέραν τά-
ξιν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων. λεπτὰ 55

ΕΚΛΟΓΗ ΠΟΙΗΜΑΤΙΩΝ. Ἐγκριθεῖσα διὰ τὴν δευτέραν, τρίτην καὶ τετάρ-
την τάξιν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων. 55

Κεντρικὴ ἀποθήκη τῶν ἀνω βιβλίων εἶνε ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ. Πωλοῦνται δὲ εἰς τοὺς κ. κ. Βιβλιοπώλας, Διδασκάλους καὶ εἰς
πάντας ἐν γένει τοὺς ἀνταποκριτὰς ἡμῶν με ἀνάλογον ἐκπτώσιν. Ἡ πώλησις γί-
νεται τοῖς μετρητοῖς.